

Zpráva

výroční zpráva národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

NÚV 2016

Zpráva

výroční zpráva národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

NÚV 2016

NÚV

PRÁVNÍ FORMA

Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV) je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

POSLÁNÍ

Základním posláním NÚV je všestranně pomáhat rozvoji všeobecného, odborného, uměleckého a jazykového vzdělávání a podporovat školy v oblasti pedagogicko-psychologického, výchovného a kariérového poradenství a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

VÝCHODISKA

Rozhodujícím rámcem pro činnost NÚV je členství České republiky v Evropské unii. Výchozími dokumenty jsou Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha) z roku 2000 a Strategie celoživotního učení v ČR schválená v roce 2007. Činnost NÚV rovněž reflektuje hlavní směry Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

www.nuv.cz

Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

(DIČ) IČ: (CZ)00022179

identifikátor datové schránky: tndzx7x

Historie NÚV

NÚV vznikl 1. července 2011 sloučením Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV), Výzkumného ústavu pedagogického v Praze (VÚP) a Institutu pedagogicko-psychologického poradenství ČR (IPPP ČR). Jeho historie sahá až do roku 1945, kdy byl ustanoven vznik Výzkumného ústavu pedagogického Jana Amose Komenského v Praze. Základ pro pozdější NÚOV byl položen v roce 1950 vznikem Studijního a informačního střediska pro hospodářské nauky odborných škol, jehož cílem byla podpora výuky na ekonomických a dalších odborných školách. Nejmladší z původně samostatných organizací, IPPP ČR, zahájila svoji činnost v roce 1994. Prvního října 2013 se součástí NÚV stalo Národní informační centrum pro mládež (NICM).

Vedení NÚV

HELENA ÚLOVCOVÁ – POVĚŘENA ŘÍZENÍM NÚV

Helena Úlovcová absolvovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde dokončila také postgraduální studium sociologie. V NÚV je zaměstnána od roku 1993. Zabývá se především problematikou kvalifikací, dalšího vzdělávání, procesů uznávání výsledků předchozího učení a informační podporou služeb kariérového poradenství.

Spolupracovala na projektech PHARE orientovaných na uplatnění absolventů škol a na projektech OECD a OECD VET Review. Byla spoluřešitelkou projektu MPSV Nerovnosti v šancích na vzdělání. Podílela se na řízení projektu VIP Kariéra II a UNIV 3. Od roku 2004 je členkou řídicího výboru ETF v Turíně, od roku 2005 zastupuje ČR na poradách vrchních ředitelů pro odborné vzdělávání (DGVV) členských zemí EU.

Od roku 2002 byla náměstkyní ředitele NÚV. V červnu 2015 byla pověřena řízením NÚV.

HELENA MARINKOVÁ – NÁMĚSTKYNĚ

Helena Marinková vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, učitelské zaměření oboru pedagogika – český jazyk a literatura. V roce 1998 ukončila doktorské studium v oboru pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Profesionální dráhu zahájila na středním odborném učilišti, kde pracovala v různých pozicích (vychovatelka, učitelka, zástupkyně ředitele). Od roku 1997 pracuje v NÚV – nejprve v oddělení všeobecně vzdělávacích předmětů, kde garantovala střední pedagogické školy a vyšší odborné školy s pedagogickým zaměřením, později se zaměřila na oblast dalšího vzdělávání a zejména uznávání výsledků předchozího učení. V pozici obsahové manažerky se podílela na realizaci všech projektů UNIV podporujících rozvoj dalšího vzdělávání na středních odborných školách.

V čele sekce pro všeobecné vzdělávání stála v roce 2016 Helena Marinková.

RENÁTA DRÁBOVÁ – NÁMĚSTKYNĚ

Absolvovala Pedagogickou fakultu UK, učitelství český jazyk – občanská nauka. Začínala jako učitelka na základní škole, od roku 1993 působila na Soukromém gymnasiu Josefa Škvoreckého, poslední tři roky jako ředitelka. V roce 2005 nastoupila do Národního ústavu pro odborné vzdělávání jako vedoucí oddělení Státního těsnopisného ústavu. Po reorganizaci ústavu pracovala v oddělení pro rozvoj a správu NSK. Působila v projektu Nová závěrečná zkouška a rovněž jako garantka pro oblast veřejné správy v projektu NSK2. Podílela se na řešení projektu UNIV3 podporujícího rozvoj dalšího vzdělávání na středních odborných školách, nejprve jako organizační manažerka, poté i jako hlavní manažerka.

Vedením sekce pro analýzy, kvalifikace a odborné vzdělávání byla v roce 2016 pověřena Renáta Drábová.

JANA ZAPLETALOVÁ – NÁMĚSTKYNĚ

Jana Zapletalová vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně. Dvanáct let pracovala jako školní psycholožka na střední škole, dále v pedagogicko-psychologickém poradenství. Je předsedkyní Asociace školní psychologie SR a ČR, pracovala také jako předsedkyně Unie psychologických asociací ČR. Od roku 2005 řídila Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR. Náměstkyní ředitele NÚV a vedoucí sekce pro podporu rovných příležitostí ve vzdělávání, školní a školské poradenské služby, prevenci a institucionální výchovu je od roku 2014. Je autorkou a spoluautorkou řady knih, z těch posledních je to zejména S. Štech, J. Zapletalová: Úvod do školní psychologie, Portál 2013. Podílela se na tvorbě a řešení řady projektů orientovaných především na zavedení školních poradenských služeb do škol: VIP-Kariéra, RŠPP-VIP II, RAMPS-VIP III.

Sekci pro pedagogicko-psychologické poradenství, prevenci a institucionální výchovu řídila v roce 2016 Jana Zapletalová.

Organizační struktura

ŘEDITELSTVÍ ÚSTAVU

Ředitel ústavu
Kancelář ředitele
Interní auditor
Tisková mluvčí
Personální oddělení
Oddělení projektová kancelář

SEKCE PRO VŠEOBECNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Sekretariát sekce
Oddělení pro koncepci kurikula, kvalitu a hodnocení ve vzdělávání
– Referát pro kvalitu a hodnocení ve vzdělávání
– Referát pro společné vzdělávání
Oddělení pro matematické, přírodovědné a digitální vzdělávání
– Referát pro správu a rozvoj Metodického portálu [RVPCZ](#)
Oddělení pro jazykové, společenskovední a umělecké vzdělávání
– Referát Čeština pro cizince
Oddělení pro komunikaci s veřejností a publikační činnost

SEKCE PRO ANALÝZY, KVALIFIKACE A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Sekretariát sekce
Oddělení pro analýzy trhu práce a vzdělávání
Oddělení pro rozvoj a správu Národní soustavy kvalifikací
Oddělení pro další vzdělávání a uznávání
Oddělení pro kurikulum odborného vzdělávání
– Referát CEFIF
– Referát Státní těsnopisný ústav
Oddělení Národního informačního centra pro mládež (NICM)
Oddělení pro mezinárodní spolupráci

SEKCE PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉHO PORADENSTVÍ, PREVENCE A INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVY

Sekretariát sekce
Oddělení Školské poradenské zařízení
Oddělení pro tvorbu diagnostických a intervenčních nástrojů
Oddělení pro rovné příležitosti ve vzdělávání, školské a školní poradenské služby
Oddělení pro ústavní a ochrannou výchovu a prevenci rizikového chování
– Referát pro certifikace programů primární prevence
Oddělení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
Revizní pracoviště pro oblast školských poradenských služeb

SEKCE EKONOMICKÁ

Sekretariát sekce
Oddělení finanční účtárny
Oddělení mzdové účtárny
Oddělení ICT
Oddělení veřejných zakázek
Oddělení hospodářské činnosti
Oddělení finančních manažerů OP VV a OPZ

Ekonomicko-administrativní údaje

	2013	2014	2015	2016
POČET ZAMĚSTNANCŮ CELKEM	243	243	214	187
VČETNĚ PROJEKTŮ ESF				
V HLAVNÍ ČINNOSTI	243	243	214	187
V JINÉ ČINNOSTI	0	0	0	0
VÝNOSY A NÁKLADY CELKEM VČETNĚ PROJEKTŮ ESF (V TIS. KČ)				
VÝNOSY	550 375,57	516 568,59	351 380,79	225 221,98
NÁKLADY	549 748,39	515 174,97	349 526,23	222 075,95
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	627,18	1 393,62	1 854,56	3 146,03
HLAVNÍ ČINNOST CELKEM VČETNĚ PROJEKTŮ ESF (V TIS. KČ)				
VÝNOSY	549 328,32	515 531,72	350 480,95	224 265,20
NÁKLADY	548 705,93	514 296,16	348 717,01	221 256,99
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	622,39	1 235,56	1 763,94	3 008,21
JINÁ ČINNOST (V TIS. KČ)				
VÝNOSY	1 047,25	1 036,88	899,84	956,79
NÁKLADY	1 042,46	878,81	809,22	818,97
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	4,79	158,06	90,62	137,82

Personální agenda, řízení lidských zdrojů

V roce 2016 pracovalo v NÚV 179 kmenových zaměstnanců – 131 žen a 48 mužů. V průběhu roku nově nastoupilo 17 zaměstnanců. Věkový průměr všech zaměstnanců činil 44,45 roku.

Struktura zaměstnanců podle kvalifikace

	MUŽI	ŽENY	CELKEM
VĚDECKÁ HODNOST	8	22	30
VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ	29	83	112
VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ	3	0	3
MATURITNÍ VZDĚLÁNÍ	6	22	28
STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ	2	3	5
ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ	0	1	1
CELKEM	48	131	179

Struktura zaměstnanců podle typu

	MUŽI	ŽENY	CELKEM
MANAŽEŘI / MANAŽERKY (VEDOUCÍ)	6	23	29
ODBORNÍ (VĚDA A VÝZKUM)	34	68	102
ODBORNÍ (FINANČNÍ, MZDOVÉ, PERSONÁLNÍ)	1	22	23
SERVISNÍ (ASISTENTKY, IT, THP, DĚLNICKÉ PROFESE)	7	18	25
CELKEM	48	131	179

Primárním cílem personální politiky NÚV je udržení schopných a zkušených zaměstnanců a současně získávání nových kvalifikovaných zaměstnanců na uvolněné či nově vzniklé pozice. NÚV také poskytuje pracovní příležitost pro začínající zaměstnance či absolventy, kteří na pracovní trh teprve vstupují. NÚV se snaží pracovníky vhodně motivovat a pečovat o jejich profesní i osobní růst, profesionalitu a odbornost. Management NÚV vytváří příznivé pracovní podmínky pro všechny zaměstnance, posiluje kolegiální a loajální vůči NÚV a podporuje tvůrčí a přátelskou pracovní atmosféru.

Zaměstnanci NÚV se vzdělávali v oblasti zákonných školení týkajících se především legislativních norem a jejich změn. Velmi užitečnou součástí vzdělávacích aktivit v roce 2016 byly rovněž odborné informační semináře vedené samotnými pracovníky NÚV. V průběhu roku se odborní zaměstnanci rozvíjeli i prostřednictvím aktivní účasti na nejrozličnějších českých i mezinárodních odborných konferencích, workshopech a specializovaných seminářích.

SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Společné vzdělávání v předškolním, základním a středním vzdělávání

V roce 2016 v rámci úkolu probíhala intenzivní metodická podpora k upravenému RVP PV a RVP ZV. Úprava RVP vychází ze zákona č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další předpisy. Rovněž respektuje obsah vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Základem metodické podpory bylo vytvoření digitálního prostředí na Metodickém portálu, tzv. Průvodce upraveným RVP PV a RVP ZV <http://www.rvp.cz/>. Toto prostředí nabízí nejen metodické texty, materiály a návody pro práci s dětmi/žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale rovněž provází uživatele postupnými úpravami ŠVP, odkazuje na aktuální informace z oblasti společného vzdělávání. Metodická podpora byla také realizována v rámci konzultačního centra NÚV, a to nejen formou písemných, ale také telefonických dotazů. V průběhu roku 2016 proběhlo mnoho vzdělávacích seminářů pro oblast PV, ZV i SV. V rámci úkolu bylo zahájeno řešení zadání MŠMT na zpracování metodik týkajících se výuky českého znakového jazyka pro žáky, kteří nevládají vnímat český jazyk sluchem, výuky anglického jazyka jako třetího jazyka (možné úpravy obsahu a výstupů, metody práce), výuky českého jazyka jako cizího (druhého) jazyka u žáků se sluchovým postižením. Okamžitá podpora učitelů vyučujících žáky se sluchovým postižením „jazyky“ byla realizována zpracováním metodických textů na Metodickém portálu. Následně byla navázána komunikace se školami zřízenými podle § 16 odst. 9 ŠZ pro žáky se sluchovým postižením, s pedagogy vysokých škol, s asociacemi a se sdruženími ve vzdělávání žáků se SP o podobě metodických materiálů (dotazníkové šetření na toto téma je ve spolupráci s ČŠI v přípravě). Odborníci z oblasti vzdělávání žáků se sluchovým postižením zpracovali koncepce metodik pro výuku předmětů vycházejících ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace pro žáky se sluchovým postižením, které budou postupně plněny.

průvodce upravenými RVP

podpora žáků se sluchovým postižením

Podpora škol a školských poradenských zařízení formou linky „společné vzdělávání“

V průběhu roku 2016 měli zájemci k dispozici telefonní linku a e-mailovou adresu spolecnevzdelavani@nuv.cz, které sloužily tazatelům z řad pedagogických a poradenských pracovníků v oblasti zavádění principů společného vzdělávání. Obě linky vyřešily tisíce dotazů, konkrétních případů a postupů, které souvisely s nastavováním všech stupňů a druhů podpůrných opatření pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

Linka přispěla ke snížení napětí pedagogických a poradenských pracovníků v souvislosti se zaváděnými úpravami postupů do vzdělávání, pomohla řešit nové postupy a současně přinášela pro NÚV a MŠMT důležité zpětnovazební informace o stavu a průběhu zavádění společného vzdělávání.

Revizní pracoviště

Revizní pracoviště pro oblast školských poradenských služeb v souladu se školským zákonem je oddělením sekce 3 NÚV a je právní osobou zřízenou a pověřenou ministerstvem školství s účinností od 1. září 2016. Oddělení se zabývá řešením žádostí o revize výstupů školských poradenských zařízení – zprávy z vyšetření a doporučení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V září 2016 se uskutečnilo celostátní setkání externích revizních pracovníků z celé ČR, v říjnu se v Praze konalo jednání dalších spolupracovníků revizního pracoviště z akademické sféry. Od 1. 9. 2016 do 31. 12. 2016 revizní pracoviště přijalo 10 žádostí o revizi.

první desítka žádostí o revize

Analýza zapojení asistenta pedagoga

Šetření se zaměřilo na přidělování podpůrného opatření asistent pedagoga do 1. 9. 2016 a následně po tomto období, kdy vedle asistenta pedagoga mohl působit další pedagogický pracovník. Provedlo se dotazníkové šetření pro ředitele běžných základních škol a ředitele škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, které bylo obohaceno o pracovní jednání, na němž byli přítomni i pedagogičtí pracovníci školských poradenských zařízení. Byla formulována obecná doporučení k problematice asistenta pedagoga v systému podpůrných opatření, která budou podkladem pro metodická doporučení pro zajišťování personální podpory ve výuce.

Poradenské služby pro klienty se zrakovým a sluchovým postižením

Byla realizována analýza poskytování poradenských služeb v SPC zaměřených na žáky se zrakovým a sluchovým postižením, zaměřená na poskytování podpůrných opatření, na služby asistentů pedagoga, využívání speciálně pedagogické péče, na služby tlumočnicků do českého znakového jazyka a na další témata spojená se společným vzděláváním těchto žáků a s péčí těchto druhů SPC. Šetření mělo formu dotazníkového šetření a bylo doplněno o informace ze setkání pracovních skupin zaměřených na dané oblasti péče. V pracovní skupině pro problematiku žáků se sluchovým postižením byly dále specifikovány aktuální problémy, které jsou spojeny s absencí metodických dokumentů pro práci s těmito žáky ve školách. Se zástupci ASNEP bylo dohodnuto vytvoření metodik pro asistenty pedagoga pro žáky se sluchovým postižením (zvláště pro AP pro žáky nedoslýchavé a neslyšící, neboť jsou zde patrné diference) a pro tlumočníky. Vytvoření metodik vyplývá především z potřeb respektování specifik těchto žáků a ze specifických požadavků na asistenty pedagoga / tlumočníky. Obdobně byly vyhodnoceny závěry šetření pro SPC zaměřené na zrakové postižení, specificky se objevil požadavek na zpřesnění podpůrných opatření pro děti s poruchami binokulárního vidění. V roce 2017 budou pokračovat šetření jednotlivých druhů SPC v regionech v souladu s Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020.

metodiky pro asistenty pedagoga pro žáky se sluchovým postižením

Zpracování nových kazuistických dat z longitudinálního výzkumu nadaných žáků získaných v roce 2015

Na základě 27 kazuistik průběžně sledovaných intelektově mimořádně nadaných žáků byla vytvořena stručná analytická zpráva zaměřená na vzdělávací opatření, která byla u těchto žáků v rámci formálního vzdělávání uplatňována pro podporu jejich nadání. Přestože se nejednalo o reprezentativní soubor, přinesla některé zajímavé výsledky – například na nižším stupni gymnázia se podle IVP vzdělávalo podstatně nižší procento těchto žáků než na základní škole a na vyšším stupni gymnázia, totéž platilo i pro uplatnění obohacování vzdělávacího obsahu.

Vytvoření metodiky zaměřené na péči o (mimořádně) nadané s Aspergerovým syndromem

Ve spolupráci s krajskými koordinátorkami pro péči o děti a žáky s PAS a několika pedagogickými pracovníky působícími v oblasti péče o nadané byla vytvořena metodická příručka zaměřená na péči o (mimořádně) nadané s poruchami autistického spektra, která je určena zejména pedagogům škol, kteří se s takovými dětmi a žáky setkávají poprvé.

Koordinace a metodické vedení koordinátorů péče o nadané

Proběhla čtyři dvoudenní setkání krajských koordinátorů péče o nadané z pedagogicko-psychologických poraden (leden, duben, září a listopad); byla věnována vždy jejich dalšímu vzdělávání a aktuálním tématům z oblasti poradenské péče a vzdělávání této

skupiny dětí, žáků a studentů. Největší pozornost se věnovala uplatnění podpůrných opatření pro děti, žáky a studenty nadané a mimořádně nadané. Byly zpracovány metodické dokumenty k uplatňování podpůrných opatření u této skupiny a také metodický dokument k využívání učebnic a speciálních pomůcek pro nadané a mimořádně nadané. Koordinátoři rovněž aktualizovali některé z kazuistik žáků sledovaných v rámci longitudinálního výzkumu intelektově mimořádně nadaných žáků.

Příprava systémového řešení poradenské péče o žáky-cizince, metodická podpora poradenských pracovníků školských poradenských zařízení (PPP, SPC)

Cílem úkolu je přispět ke zvyšování kvality poradenských služeb v oblasti péče o děti, žáky a studenty z odlišného kulturního prostředí a o žáky-cizince. Pracovní skupina zpracovávala informace o způsobech poskytování poradenských služeb, o průběhu práce v poradenském systému ve školství se žákem-cizincem. Věnovala se tématům zajištění poradenských postupů, spolupráci s tlumočnickem z řad profesionálů i členů širší rodiny klienta. Věnovala se problematickým okruhům otázek spojených s potřebou posouzení úrovně jazykových kompetencí žáků. V průběhu roku 2016 byl sestaven prvotní informační materiál pro zákonného zástupce klienta a zletilého klienta, žáka-cizince, o poskytovaných poradenských službách pedagogicko-psychologickou poradnou. Proběhl seminář pro členy pracovní skupiny k diagnostickým materiálům pro žáky-cizince. Byla rozpracována metodika pro práci se žákem-cizincem pro pracovníky školských poradenských zařízení, zaměřená na specifika práce se žáky-cizinci, poskytování poradenských služeb, na roli tlumočnicka při poskytování služeb, diagnostické nástroje s možností využití dynamické diagnostiky. V neposlední řadě byly připraveny podklady pro tvorbu informační databáze v rámci jednotlivých krajů a regionů pro poradenská zařízení a v závěru roku 2016 byla navázána spolupráce s dalšími institucemi a organizacemi zabývajícími se péčí o cizince v České republice (NIDV, META).

Komparativní výzkum výuky matematiky u žáků 1.–5. ročníku ZŠ z pohledu psychodidaktiky a kvality výstupů matematické gramotnosti

V roce 2016 pokračovala výzkumná šetření ke komparaci výuky matematiky u žáků 1.–5. tříd ZŠ podle metody prof. M. Hejného a výuky matematiky podle standardních učebních textů klasickými metodami. Cílem je popsat didaktické a psychodidaktické parametry výuky matematiky na 1. stupni ZŠ, na základě pořízených videonahrávek vyučovacích hodin provést analýzu efektivity výuky matematiky na 1. stupni ZŠ, s důrazem na porovnání většinou realizované, tzv. „klasické“ výuky a výuky podle metody prof. Hejného. Pro realizaci úkolu byla sestavena odborná pracovní skupina ve spolupráci s PedF UK, s katedrou pedagogické psychologie, která je složená z psychologů, psychodidaktiků, didaktiků matematiky, statistiky. Z analýzy dat získaných z výsledků mezinárodních i národních soutěží, realizovaných plošných národních šetření a z vyhodnocení kvantitativní části výzkumu ukázala, že tyto soubory výsledků k úrovni matematických schopností žáků jsou pro projekt z různých příčin nedostačující. Za největší překážku je třeba označit absenci databáze k historii realizace výuky matematiky na jednotlivých školách.

Byla dokončena kvalitativní část šetření formou rozhovorů ve školách a sběru videozáznamů z výuky matematiky, které se nyní analyzují. Z výsledků kvalitativní části šetření bude vycházet v roce 2017 kvantitativní část sběru dat, doplněná o přímé pozorování, videozáznamy z výuky matematiky a doplněná o komparaci výuky matematiky klasickou metodou a metodou prof. Hejného.

dokončena kvalitativní část
šetření

ROZVOJ POČÁTEČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Návrh pojetí a realizace komplexní revize kurikulárních dokumentů v počátečním vzdělávání (PV, ZV, GV, SOV)

Základním východiskem revizí RVP je materiál *Tvorba a revize kurikulárních dokumentů v předškolním, všeobecném a odborném vzdělávání*, který byl schválen poradou vedení MŠMT v březnu 2016. Popisuje činnosti, které je nutné vykonat při tvorbě a revizích kurikulárních dokumentů. Cyklus tvorby a revizí kurikulárních dokumentů je chápán jako permanentní proces vývoje a inovací kurikula (curriculum development, curriculum design), který představuje systematický cyklus zahrnující následující fáze:

- identifikace společenských potřeb;
- transformace identifikovaných potřeb do pedagogických kategorií;
- konstrukce inovovaných kurikul a jejich implementace;
- monitoring a evaluace (ověření souladu mezi efekty inovací a původními společenskými potřebami).

Součástí tohoto materiálu jsou rámcové harmonogramy revizí kurikulárních dokumentů (vč. souvisejících činností) oblastí všeobecného vzdělávání (od předškolního po maturitní) i oborů středního odborného vzdělávání. Činnosti spojené s tvorbou a revizí kurikulárních dokumentů mají dlouhodobý charakter, budou tedy prováděny postupně v průběhu pěti, respektive sedmi následujících let (včetně pokusného ověřování revidovaných RVP ve školách), ideálně v letech 2016–2020, resp. 2022, kdy je zároveň možné využívat zdrojů OP VV pro podpůrné činnosti (monitoring, podpora práce učitelů apod.). Jako podpora procesu revizí RVP byl vypracován materiál navrhující Zřízení Rady pro revize RVP. Tento materiál, schválený také poradou vedení MŠMT, popisuje v návaznosti na Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání MŠMT (2015–20) zřízení Rady pro revize RVP, její funkci a personální složení včetně návrhu statusu. Rada pro revize RVP by měla v celém procesu působit v roli poradní, tzn. posuzovat a vyjadřovat se k návrhům celkového pojetí a změn v kurikulárních dokumentech (RVP). Měla by garantovat zejména:

- celkovou relevanci a inovační potenciál revizí kurikulárních dokumentů ve vztahu k potřebám společnosti i vzdělávaných jedinců;
- konsenzuální pojetí revizí kurikulárních dokumentů;
- kontinuitu celého procesu;
- synergii přijímaných opatření ovlivňujících revize kurikulárních dokumentů (včetně podpory ze strany OP VV);
- informační strategii vůči veřejnosti;
- případně další aspekty revizí kurikulárních dokumentů.

Rada je navrhována jako skupina odborníků a zainteresovaných aktérů, kterou tvoří vyváženě zástupci pedagogické sféry a sociálních partnerů, případně žáků a rodičů. Členové Rady jsou jmenováni jako osoby (nikoli jako zástupci institucí) do max. počtu 15 členů.

V r. 2016 byl dále připraven materiál *Návrh pojetí revizí kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání (PV, ZV, SV) a střední odborné vzdělávání v letech 2016–2020 (22)*. Tento materiál byl podroben připomínkám a projednán v NÚV, dále se zástupci vedení MŠMT a v ÚVRV PedF UK. V oblasti všeobecného vzdělávání byly připraveny a projednány analyticko-koncepční studie pro vzdělávací oblast Informatika a ICT a Matematika a její aplikace. Dále byla zpracována studie k problematice neúspěšnosti absolventů středního odborného vzdělávání u maturitní zkoušky.

Návrh pojetí a realizace komplexní revize kurikulárních dokumentů v počátečním odborném vzdělávání (SOV)

Na základě Rámcového návrhu komplexní revize kurikulárních dokumentů v oblasti odborného vzdělávání byly zahájeny kroky k inovaci RVP. Ta by měla spočívat ve formulaci očekávaných výsledků učení společných pro příbuzné obory vzdělání ve skupině oborů (se společným odborným základem) a dále ve vazbě na příslušné úrovně kvalifikačního rámce EQF. Úkol byl zaměřen na nastavení koncepce a pojetí RVP SOV v rámci připravovaných revizí

rámcové harmonogramy revizí

Rada pro revize RVP

analyticko-koncepční studie

ve vazbě na vybrané návrhy opatření dle požadavku MŠMT. Navazuje na Koncepční studii s prvky duálního systému a návrhy opatření, výstupy NSK (profesní kvalifikace a úplné profesní kvalifikace) a další šetření prováděná v oblasti propojování počátečního a dalšího vzdělávání (např. Příprava modernizace SOV, Pokusné ověřování organizace a průběhu modelu vzdělávání umožňujícího dosažení středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou).

V rámci tohoto úkolu byl vytvořen koncept pojetí RVP a nastaven plánovaný způsob revize kurikulárních dokumentů pro střední odborné vzdělávání. Probíhaly přípravné aktivity pro zahájení revizí RVP s ohledem na potřebné zjištění, zda a za jakých podmínek lze uplatnit v konkrétních skupinách oborů výše uvedené principy. Nejdříve proběhlo šetření mezi odbornými garanty za účelem zmapovat jejich názory k připravované revizi RVP, jejímu obsahu a koncepci. Většina odborných garantů shledává revizi RVP za smyslupnou a účelnou, nově navržený přístup ale nelze uplatnit plošně. Vzhledem k tomu, že revize RVP musí probíhat ve spolupráci se školami, neboť získaly řadu zkušeností při tvorbě a realizaci výuky dle ŠVP, byly školy vyzvány ke spolupráci při sběru podkladů pro zahájení revizí RVP v SOV. Postupně byly osloveny všechny školy vyučující obory podle kategorií dosaženého vzdělání H, E, L0 a M. Postupně vznikla a je stále doplňována databáze škol, které na revizích RVP mají zájem různou formou spolupracovat. V pilotních oborech již byla práce pracovních skupin zahájena pod vedením odborných garantů NÚV.

Návrh na postupné kroky při revizích RVP i ve vazbě na schválený materiál MŠMT byl představen v červnu na jednání se zástupci oddělení pro střední odborné vzdělávání (221), byl odsouhlasen s možností zahájit i tzv. prosté revize RVP pro SOV v oborech, kde není možné uplatnit přístup společného odborného základu nebo neexistují vhodné profesní kvalifikace. Předmětem revizí se tak v těchto oborech vzdělání stane aktualizace stávajících RVP – jak všeobecné složky vzdělání, tak odborné složky vzdělání zejména z pohledu vývoje požadavků na trhu práce v daných odvětvích, včetně provedení úprav celého dokumentu (v odborné části bude zohledněna možnost propojování počátečního a dalšího vzdělávání, tzn. vazba RVP na NSK odpovídající potřebám trhu práce v daných odvětvích). Současně probíhaly aktivity vedoucí k přípravě podkladů pro zpracování návrhů RVP dle návrhu nové koncepce revizí RVP. Ve většině skupin oborů začaly práce zaměřené na sběr důležitých údajů a informací pro analyticko-koncepční studii a další podněty k revizím RVP (úpravám odborných kompetencí a obsahových okruhů odborného charakteru, počtu hodin na výuku, rozsahu a obsahu praktického vyučování apod.). Závěry z provedených analýz budou předmětem dalšího směřování koncepce revizí RVP v dané skupině oborů vzdělání (se širším odborným základem a vazbou na profesní kvalifikaci). Prvotním návrhem v této oblasti bylo zpracování modelu pro oblast gastronomie, který slouží jako pilotní materiál při vývoji koncepčního návrhu pro revize RVP a úpravách pro další obory vzdělání. V návaznosti na tento vypracovaný návrh byl připraven základ pro vytváření návrhů i pro další skupiny oborů v souladu se schváleným dokumentem MŠMT.

vytvořen koncept pojetí RVP

databáze spolupracujících škol

tzv. prosté revize

analyticko-koncepční studie

Podpora nadání: skupina krajských metodiků péče o nadané – pedagogů

V souladu s požadavkem Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané pro období let 2014–20 byla v roce 2015 pod hlavičkou NÚV ustavena skupina krajských metodiků péče o nadané – pedagogů. Úkolem této skupiny je zajišťovat metodickou podporu pedagogických pracovníků mateřských, základních, základních uměleckých a středních škol při vzdělávání nadaných dětí a žáků v jednotlivých krajích ČR. Většinu ze 14 krajů ČR zastupují v celorepublikové skupině dva aktivní pedagogové, specialisté na oblast vzdělávání nadaných. Ti se v průběhu let 2015 a 2016 postupně zapojili také do činnosti krajských sítí podpory nadání pod patronací NIDV v příslušném regionu.

Standardy pro základní vzdělávání – souhrny metodických komentářů

Jedním z prioritních úkolů v oblasti základního vzdělávání bylo dokončení a na Metodickém portálu v modulu Digifolia zveřejnění Metodických komentářů a ilustrativních úloh k 13 vzdělávacím oborům: Informační a komunikační technologie; Člověk a jeho svět; Člověk a společnost – Dějepis, Výchova k občanství; Člověk a příroda – Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis (Geografie); Umění a kultura – Hudební výchova, Výtvarná výchova;

Minimetodiky pro učitele

Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví, Tělesná výchova; Člověk a svět práce. V návaznosti na Metodické komentáře ke Standardům z Českého jazyka a literatury, Anglického jazyka a Dalšího cizího jazyka (německý a francouzský) byly zpracovány a na Metodickém portálu zveřejněny Minimetodiky, které podávají stručnou informaci, jak standardy těchto oborů využívat a zařazovat do výuky. Pro učitele českého jazyka a literatury byly uspořádány 2 semináře, na kterých byl materiál představen. Na podporu využívání standardů a ilustrativních úloh ve výuce matematiky proběhlo ve spolupráci s krajskými pracovišti NIDV celkem 16 seminářů s názvem Matematika pro život. Obsah seminářů byl garantován NÚV (RNDr. Evou Zelendovou, která přizvala ke spolupráci předsedu Společnosti učitelů matematiky doc. Eduarda Fuchse z Ústavu matematiky a statistiky PŘF MU Brno). Semináře, kterých se celkem zúčastnilo 350 učitelů ZŠ, byly hodnoceny výrazně kladně, neboť mimo jiné nabízely aktivizující formy výuky žáků. Nad rámec úkolu proběhl v prosinci 2016 Výjezdní seminář, na němž byly za účasti zástupců MŠMT představeny Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro ZV a materiály pro podporu standardů Matematiky (koncepte a obsah seminářů), Českého jazyka a literatury, Anglického jazyka a Dalšíh cizích jazyků.

semináře Matematika pro život

Inovace kurikula – úkoly plynoucí ze Strategie digitálního vzdělávání

koncept informatického myšlení

Aktuální znění vzdělávacích oborů z pohledu rozvoje a rozšíření digitálních technologií je v RVP ZV, RVP G, RVP SOV zastaralé, nereflktuje stupeň vývoje a dostupné možnosti digitálních technologií. Mnoho vyspělých států zahrnuje v posledních letech do svých kurikul jako jeden z důležitých konceptů pro pochopení a participaci ve světě technologií, které nás obklopují, koncept informatického myšlení, tedy sadu rozličných dovedností, které souvisejí s řešením problémů a vyplývají ze zkoumání povahy zpracování informace. Cílem úkolu proto bylo zdůraznit problematiku digitálních technologií napříč kurikulem a modernizovat znění rámcových vzdělávacích programů (opatření 2.2 Strategie digitálního vzdělávání). Obsáhlých diskusí na toto téma se účastní odborníci nejen na dané vzdělávací oblasti (uvnitř akademických oborů), ale i napříč těmito oblastmi a do přípravy inovace kurikula jsou angažováni i odborníci na vzdělávací technologie a odborníci z praxe. Součástí úkolu je samozřejmě také modernizace vzdělávací oblasti ICT v rámcových vzdělávacích programech a zdůraznění informatického myšlení (opatření 2.3 a aktivita 2.3.1 Strategie digitálního vzdělávání). Byla připravena koncepce rozvoje digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků a zpracována studie s přehledem zdrojů k inovacím vzdělávací oblasti ICT a Informatika a ICT. Úkol bude pokračovat v roce 2017.

Podpora krajského akčního plánování (P-KAP)

výsledky šetření potřeb škol

V roce 2016 byl zahájen projekt OP VV Podpora krajského akčního plánování (P-KAP). Cílem projektu je posílení strategického řízení regionálního školství pomocí postupů akčního plánování. Využití akčního plánování se předpokládá jednak na krajské úrovni, zde projekt směřuje k podpoře tvorby krajských akčních plánů vzdělávání (KAP), jednak na školní úrovni, kde budou pracovníci projektu metodicky vést školy ke zpracování školních akčních plánů či plánů aktivit rozvoje vzdělávání na dané škole. Pro kvalitní zpracování KAP se uskutečnilo šetření potřeb škol v oblastech intervencí určených OP VV. Výsledky šetření jsme zpracovali pro potřeby jednotlivých krajů, v celorepublikovém přehledu a mezikrajové komparační studii. Průzkum se v průběhu projektu provede celkem třikrát. Jeho výsledky budou využity pro koordinaci a zacílení výzev v OP VV (PO 3), IROP (PO2), OP PPR (PO4) a posílení územní koncentrace investic; využity budou i pro zachycení posunu škol v oblastech určených intervencí v průběhu celého období čerpání. V průběhu roku pracovaly týmy projektů jednotlivých krajů na přípravě krajských akčních plánů. Zaměstnanci projektu intenzivně pracovali nejen s týmy krajských projektů, ale i se středními školami, z nichž některé zahájily přípravu školních akčních plánů. Významnou součástí projektu je i mapování stavu inkluzivního vzdělávání na jednotlivých středních a vyšších odborných školách.

Podpora práce učitelů (PPUČ)

Do oblasti rozvoje matematické, čtenářské a digitální gramotnosti v předškolním a základním vzdělávání směřuje projekt IPs Podpora budování kapacit pro rozvoj základních

pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů (PPUČ). Byl zahájen v prosinci 2016 a jeho cílem je koncipovat celkové pojetí základních gramotností (uspořádat a sjednotit již existující koncepty z ČR i zahraničí) a promítnout je do kurikula předškolního a základního vzdělávání tak, aby pedagogičtí pracovníci sdíleli společnou představu o kvalitě vzdělávání v těchto oblastech. Projekt bude zaměřen i na metodickou podporu pedagogických pracovníků, a to právě pro rozvoj čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inforatického myšlení dětí a žáků. Pedagogům také umožní navázat kontakty s odborníky z akademické i neziskové sféry a vzájemně si vyměňovat zkušenosti týkající se rozvoje základních gramotností. Projekt bude plnit zastřešující, respektive supervizní funkci vůči projektům, které budou realizovány v rámci relevantních výzev OP VVV (např. Budování kapacit pro rozvoj škol, Gramotnosti).

Metodická podpora pro výuku průřezových témat na ZŠ a implementace Národní strategie pro Globální rozvojové vzdělávání

Pro výuku průřezových témat byla zpracována metodická podpora, která konkretizuje a aktualizuje dílčí témata a náměty vybraných tematických okruhů čtyř průřezových témat – Výchovy demokratického občana, Mediální výchovy, Osobnostní a sociální výchovy a Multikulturní výchovy. Pro témata Globálního rozvojového vzdělávání, jako součásti Výchovy pro myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), byl zpracován soubor 4 komplexních ilustrativních úloh. Cílem materiálu je přispět k snadnější a efektivnější výuce a integraci průřezových témat do vzdělávacích oborů. Konkretizované tematické okruhy jsou zveřejněny na Metodickém portálu RVP.CZ v modulu Digifolia. V rámci tohoto úkolu se pozornost zaměřila rovněž na implementaci aktualizované Národní strategie pro Globální rozvojové vzdělávání pro období 2016–2017. NÚV se prostřednictvím svého zástupce aktivně podílí na jejím naplňování, a to jak účastí v pracovní skupině MŠMT, tak i na kulatých stolech a dalších akcích. Prezentace metodické podpory pro témata Globálního rozvojového vzdělávání byla rovněž prezentována na konferenci pořádané NIDV a MŠMT v listopadu 2016 s názvem Svět v bezpečí.

konference Svět v bezpečí

Terénní výuka ve formálním vzdělávání

Cílem úkolu bylo zhodnotit možný potenciál realizace výuky v přírodě pro kvalitu českého školství a podpořit další výzkum vysokých škol zabývající se zkoumáním možných přínosů dané formy vzdělávání. Ve spolupráci oborového didaktika NÚV Mgr. Jakuba Holce s odborníkem na environmentální vzdělávání PhDr. Janem Činčerou, Ph.D., z Masarykovy univerzity v Brně proběhla analýza více než 70 empirických studií zabývajících se tematikou terénní výuky a jejím přínosem pro kognitivní, afektivní a psychomotorický rozvoj dětí a žáků. Na základě provedené analýzy odborných zdrojů byla sepsána metastudie, publikovaná v recenzovaném časopise *Envigogika*. Článek shrnující možné přínosy a úskalí realizace terénní výuky v českém školství byl rovněž publikován na Metodickém portálu RVP.CZ.

výuka za hranicemi školních tříd

Podpora Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 ve vzdělávání na základních a středních školách v České republice

Strategickým cílem metodické podpory v této oblasti je prezentace vzdělávacích postupů tak, aby žáci měli dostatek informací o měnících se potřebách v rámci celoživotního cyklu a byli vychováni v úctě ke stáří a došlo k posilování mezigenerační solidarity a spolupráce. Aktivita v roce 2016 přitom navazuje na předcházející etapy v gesci MŠMT. Na Metodickém portálu RVP.CZ byly v digifoliu Stáří a mezigenerační dialog publikovány dva nové příspěvky. Prvním je modelová výuková situace s metodickým komentářem pro učitele základních škol nazvaná Procházka napříč městem a generacemi. Autorkou je Mgr. Klára Kimáková. Tento příklad dobré praxe má za cíl reflexi dané tematiky v přímé

vyučovací praxi. Druhý příspěvek na úrovni středních škol se speciálně zaměřil na téma Péče o blízkou osobu: doma, nebo v zařízení? Jaká je situace pečujících o blízkou osobu a jaké možnosti podpory mají? Autorem je Mgr. Petr Wija, Ph.D., přední odborník na uvedenou problematiku v České republice.

Profilová část maturitní zkoušky v odborných školách

Cílem tohoto úkolu bylo zaměřit se na možnosti, jak do budoucna ve vazbě na inovace kurikula koncipovat profilovou část maturitních zkoušek. Proto byl osloven vzorek škol, které vyučují vybraných 13 oborů vzdělání s maturitní zkouškou. Od 14. října do 2. listopadu 2016 probíhalo dotazníkové šetření k problematice profilové části maturitní zkoušky, kterého se zúčastnilo 206 škol napříč všemi kraji ČR. Celkem bylo v 13 oborech vzdělání dotázáno 244 respondentů, ze kterých odpovědělo 162, tedy 66,4 %.

Byli osloveni zástupci těchto oborů vzdělání:

- 18-20-M/01 Informační technologie
- 23-41-M/01 Strojírenství
- 26-41-M/01 Elektrotechnika
- 28-44-M/01 Aplikovaná chemie
- 33-42-M/01 Nábytkářská a dřevařská výroba
- 36-47-M/01 Stavebnictví
- 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy
- 41-41-M/01 Agropodnikání
- 63-41-M/02 Obchodní akademie
- 65-42-M/01 Hotelnictví
- 66-41-L/01 Obchodník
- 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
- 78-42-M/01 Technické lyceum

Ve všech zapojených oborech vzdělání dochází ve velké míře k zohledňování školních či oborových specifik v profilové části maturitní zkoušky (89,5 % respondentů) a respondenti tomuto způsobu přikládají vysokou důležitost (95,7 %). Z toho důvodu nejsou respondenti nakloněni standardizaci zkoušek (pouze 24,7 %). Počet příznivců (54,9 %) a odpůrců opatření (45,1 %), které by profilové maturitní zkoušce dalo status kvalifikační zkoušky, je přibližně vyrovnaný, avšak mezi jednotlivými obory vzdělání jsou velké názorové rozdíly. Pouze v bodě navázání profilové maturitní zkoušky na kvalifikační standardy profesních kvalifikací NSK by souhlasila lehce nadpoloviční většina (65,4 %), ale výsledky šetření opět ukazují rozdíly mezi jednotlivými obory vzdělání. Šetření pomohlo zjistit, jaké jsou názory respondentů na možnosti standardizace profilové části maturitní zkoušky a další náměty pro její realizaci. Výsledky pomohou při úvahách o možnostech inovací a revizí RVP a způsobech ověřování dosažených výsledků žáků.

Inovace publikací s tématem profilové části maturitní zkoušky vzniklých v projektu Kurikulum S

V IPn Kurikulum S, který probíhal v rámci OPVK v letech 2009–2012, vzniklo osm oborových elektronických publikací a jedna souhrnná publikace obecného charakteru pro koncipování profilové části maturitní zkoušky v odborných školách. Jelikož v období od ukončení projektu Kurikulum S došlo k úpravám legislativy, bylo přistoupeno k aktualizaci publikací, aby mohly v době udržitelnosti projektu stále sloužit zájemcům o získání informací při koncipování profilové maturitní zkoušky v odborných školách. Publikace byly analyzovány vzhledem k platné legislativě, zároveň se upravovaly drobné nedostatky a soulad obsahu se stávající praxí. Jedná se o publikace s názvem Model profilové části maturitní zkoušky v odborných školách pro osm oborů vzdělání (23-41-M/01 Strojírenství, 26-41-M/01 Elektrotechnika, 28-44-M/01 Aplikovaná chemie, 41-41-M/01 Agropodnikání, 63-41-M/02 Obchodní akademie, 65-42-M/01 Hotelnictví, 66-41-L/01 Obchodník, 78-42-M/01 Technické lyceum) a souhrnnou publikaci Profilová maturitní zkouška v odborných školách, která předkládá přístupy k tvorbě profilové části maturitní zkoušky v obecné rovině, na základě poznatků získaných napříč sledovanými obory.

Do upravených publikací byl zpracován také text ke spolupráci na profilové maturitní zkoušce se sociálními partnery. Dále na vybraných školách proběhlo šetření, které se týká využívání publikací s tematikou profilové části maturitní zkoušky ve školní praxi a které bylo zpracováno do souhrnné zprávy. Podle dotazníkového šetření střední odborné školy v uplynulých letech nejčastěji využívaly právě souhrnnou publikaci. Publikace byly připraveny ve druhém vydání jako elektronické a jsou k dispozici v modulu Pospolu na Metodickém portálu RVP.CZ.

jak na profilové maturitní zkoušce spolupracovat se sociálními partnery

Pokusné ověřování – ukončování vzdělávání v oborech L0 a H ve vybraných středních školách

Pokusné ověřování záměru, jehož cílem je umožnit získat výuční list ve vybraných oborech vzdělání kategorie L0, bylo zahájeno 1. září 2012, kdy se do ověřování zapojili žáci 2. ročníků určených škol, a je plánováno do roku 2020. Ve školním roce 2015/2016 byl – dodatkem k pokusnému ověřování – rozšířen počet pilotních ověřujících škol z původních sedmi na patnáct škol a 16 dvojic oborů. Od školního roku 2016/2017 byl počet pilotujících škol rozšířen na celkem 43 a 20 dvojic komplementárních oborů.

V polovině roku se uskutečnil seminář zástupců všech zúčastněných škol, vybraných zřizovatelů, zástupců světa práce a MŠMT. Podstatnou částí programu byla prezentace zvolených a ověřených postupů sedmi škol tzv. první vlny, kde proběhl již druhý ročník závěrečných zkoušek v končícím školním roce i maturitní zkoušky na závěr celého studijního cyklu a prezentace statistických výsledků závěrečné zkoušky 2014/2015. Především v druhém pololetí roku se uskutečnily osobní konzultace s pracovníky nově zařazených škol k sladění ŠVP komplementárních dvojic oborů. Byly analyzovány a sumarizovány výsledky závěrečných zkoušek všech deseti škol, které je organizovaly pro zapojené žáky po třetím roce studia. Sumarizované a analyzované výsledky byly jako příloha roční hodnotící zprávy předány MŠMT. Rozhodnutím Řídicího výboru ověřování byl seznam zapojených škol dále otevřen dalším zájemcům s tím, že do termínu zapojení (1. 9. 2017) připraví a předloží ke kontrole harmonizované ŠVP a organizačně zajistí další podmínky pro plné zapojení do ověřování. V tomto režimu jsou připraveny žádosti dalších šesti škol k předložení MŠMT.

Pokusné ověřování programu Hodina pohybu navíc

Pokusné ověřování programu Hodina pohybu navíc (HPN) provádí NÚV již druhým rokem. Bylo zahájeno jako společná iniciativa MŠMT a olympijských svazů týmových sportovních her s cílem obohatit pohybové aktivity žáků škol o hodinu kvalitně vedeného, intenzivního sportování pro všechny. Projekt nabídl novou metodiku, nový způsob vzdělávání a provádění učitelů tělesné výchovy a sportovních trenérů při práci ve školách a školských zařízeních a hlavně nové, dosud neznámé prožitky dětí v těchto „hodinách navíc“. Metodika HPN byla oceněna nejen učiteli a trenéry, ale také řediteli škol, žáky i rodiči, jak ukázala dotazníková šetření a rozhovory s řediteli škol. Ministerstvo v současnosti uvažuje, jakým způsobem podpořit rozšíření této nové metodiky a didaktiky do škol a školských zařízení na prvním stupni a v předškolním vzdělávání. HPN byla v roce 2016 financována MŠMT 15 miliony Kč. V prvním pololetí roku bylo podpořeno 300 učitelů a trenérů ze škol ve všech krajích ČR a zhruba 7 000 žáků 160 ZŠ, ve druhém pak 640 učitelů/trenérů a zhruba 17 000 žáků ve 350 ZŠ.

zapojilo se přes 1 000 učitelů/ trenérů a 24 000 žáků ZŠ

Soustavná podpora občanského vzdělávání na školách (Stabilizace role žákovských parlamentů v občanském vzdělávání formou pokusného ověřování)

Soustavnou podporu občanského vzdělávání na školách (Stabilizace role žákovských parlamentů v občanském vzdělávání formou pokusného ověřování) schválilo MŠMT 9. 2. 2016, pokusné ověřování občanského vzdělávání bylo zahájeno 1. března 2016. V centru pokusného ověřování v roce 2016 bylo zahájení činnosti žákovských parlamentů na 21 pilotních školách. Smyslem pokusného ověřování je rozvíjet občanské kompetence žáků.

pokusné ověřování občanského vzdělávání

vybráno 21 pilotních škol

Zaměřuje se především na účinné zavádění efektivně fungujících žákovských parlamentů, dále pak na prozkoumání možnosti zavedení role koordinátora občanského vzdělávání na školách, vývoj systému efektivního hodnocení žákovských parlamentů a ověření možnosti spolupráce klíčových aktérů občanského vzdělávání. Pokusné ověřování začalo v březnu a okamžitě po jeho vyhlášení byl sestaven realizační tým a spustila se informační kampaň zaměřená na nábor pilotních škol. V průběhu května se do pilotáže přihlásilo přes 100 zájemců z řad základních a středních škol, ze kterých bylo vybráno 21 pilotních škol (základní školy, gymnázia i střední odborné školy). Z každé pilotní školy se účastní pokusného ověřování 2 zástupci (učitel a zástupce vedení), celkem se tedy jedná o 42 zapojených osob. Tito pedagogové se již v červnu zúčastnili úvodního výjezdního setkání, kde byla zahájena příprava na průběh pokusného ověřování přímo v jejich škole. Od září byla na pilotních školách zahájena činnost žákovských parlamentů, souběžně probíhala školení celých pedagogických sborů pilotních škol. Mimo činnosti zaměřené na podporu žákovských parlamentů byl zpracován a konzultován základní koncept koordinátora občanského vzdělávání, který se stane oporou pro druhý rok realizace pokusného ověřování na pilotních školách. Průběžně se sbírala a analyzovala výzkumná data. Zkušenosti pilotních škol s pokusným ověřováním jsou v tuto chvíli krátké, realizační fáze byla v pilotních školách zahájena v září 2016. Školy jsou pro konkretizaci pokusného ověřování motivované, úvodní výjezdní setkání generovalo specifika škol, sdílení zkušeností i odlišnosti přístupu. Jako klíčové se pro zavádění občanského vzdělávání jeví klima školy. Posun v pilotních školách bude možné sledovat a interpretovat až po delším časovém období.

Podpora výuky finanční gramotnosti v základním a středním vzdělávání

problémy ve výuce jednotlivých témat

NÚV se dlouhodobě věnuje podpoře finanční gramotnosti v základním a středním vzdělávání. V roce 2016 byly zpracovány, připomínkovány a finalizovány dvě ilustrativní úlohy pro výuku finanční gramotnosti, které se staly součástí Metodických komentářů pro vzdělávací obor Výchova k občanství. Jedna úloha se věnuje sestavování osobního rozpočtu v modelové situaci, druhá se zaměřuje na různé formy hotovostního a bezhotovostního placení. Jako podklad pro Zprávu o zkušenostech s výukou finanční gramotnosti posloužilo pět řízených rozhovorů na různých základních a středních školách. Z rozhovorů vyplývá, že finanční gramotnost ve výuce na školách probíhá různými formami a je integrována do několika vyučovacích předmětů. Problémem je koordinace výuky jednotlivých témat napříč předmětovými komisemi, stejně jako i odborná připravenost učitelů. Výuku finanční gramotnosti může podpořit jak další vzdělávání pedagogických pracovníků, tak i finanční vzdělávání zaměřené na osobnostní rozvoj všech pedagogů ve škole. Učitelé by uvítali přednášky odborníků přímo ve školách, možnosti exkurzí žáků, ale také podporu výuky prostřednictvím simulačních (deskových) her. Zpráva o zkušenostech s výukou finanční gramotnosti byla pro informaci předána MŠMT. Na Metodickém portálu byl publikován odborný komentář k úlohám Na trhu, které patří mezi tzv. uvolněné úlohy z testování finanční gramotnosti mezinárodního šetření PISA 2012 a které se zaměřují na oblast cenové gramotnosti (rozpoznání různých cenových praktik) a spotřebitelské gramotnosti (strategie nákupu v porovnání s osobními potřebami). NÚV se také aktivně zapojuje do jednání o revizích Standardu finanční gramotnosti, která probíhají na Ministerstvu financí. Výstupy úkolu jsou dostupné v digifoliu Finanční gramotnost na adrese <http://rvp.cz/financni-gramotnost>, které se průběžně aktualizuje.

Na trhu: komentář k uvolněné úloze z PISA

Čeština pro žáky-cizince

studie zmapovala výukové materiály pro žáky-cizince

V roce 2016 se v rámci úkolu čeština pro žáky-cizince na Metodickém portálu [RVP.CZ](http://rvp.cz) průběžně zveřejňovaly příklady dobré praxe. Dále byla vypracována studie dle požadavku MŠMT s cílem zmapovat výukové materiály českého jazyka pro žáky-cizince a uvést několik příkladů dobré praxe jak z České republiky, tak ze zahraničí. Součástí materiálu je rovněž návrh intenzivní jazykové přípravy pro žáky-cizince. V závěrečné části jsou zpracována kritéria, která připadají v úvahu při výběru učebnice češtiny jako cizího jazyka, vhodná pro konkrétní kurz, a představen nástroj, který by měl vyučujícím pomoci situaci zpřehlednit. Důraz je kladen rovněž na funkci stanovení těchto kritérií pro tvorbu vlastních materiálů a především materiálů určených ke sdílení.

Podpora implementace EVVO a VUR v odborném vzdělávání

V rámci úkolu zaměřeném na vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) a environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu byly plněny aktivity související s důležitými tématy v oblasti udržitelného rozvoje v rámci počátečního i počátečního odborného vzdělávání. Úkol navazoval především na plnění závěrů vyplývajících z Akčního plánu Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj Vzdělávání pro udržitelný rozvoj a opatření pro období 2013 až 2015 ke Strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR (2008–2015). Těžiště úkolu spočívalo v zajištění zejména metodické podpory škol při implementaci VUR a EVVO ve vzdělávání při aplikaci vybraných klíčových témat UR a EVVO do výuky, tzn. podporovat existující výchovně vzdělávací a osvětové programy zapojující žáky, studenty a veřejnost do analýzy a řešení problémů udržitelného rozvoje včetně informační podpory. Jedním z významných dokumentů, který byl připravován a schválen v roce 2016 a kde probíhala spolupráce s Ministerstvem životního prostředí, je Státní program EVVO a environmentálního poradenství na léta 2016–2025. Zúčastnili jsme se veřejného projednávání návrhu na MŽP. Upravený návrh byl následně předložen do meziresortního připomínkového řízení a v červnu 2016 schválen. S MŽP spolupracujeme i při řešení revizí RVP týkajících se námětů jak pro společnou a průřezovou část RVP, tak i odbornou oblast.

schválen státní program EVVO

V rámci spolupráce NÚV se školami je významnou aktivitou již tradiční metodická podpora žáků středních škol při realizaci projektů žáků zaměřených na aplikaci a využití témat obnovitelných zdrojů energie, úspor energie a snižování emisí v dopravě, kde NÚV spolupracuje se členy Asociace Enersol. Zástupci NÚV se zúčastnili 12. ročníku soutěžních přehlídek žákovských projektů na krajské, celostátní i mezinárodní úrovni v roli hlavních odborných gestorů v hodnotících komisích. Celkově bylo zapojeno 271 žáků a 78 středních škol v 11 krajích. NÚV rovněž úzce spolupracuje s Klubem ekologické výchovy, je členem Valné hromady, účastní se jednání výboru KEV a středoškolské konference (probíhá v prostorách MŠMT), kde žáci SŠ prezentují práce zaměřené na oblast EVVO.

tradiční spolupráce s Asociací Enersol

NÚV je rovněž členem pracovní skupiny k projektu Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury, který provádí Ministerstvo místního rozvoje s cílem mj. začlenit problematiku územního plánování a urbanizace do RVP pro SŠ a ZŠ v rámci plánovaných revizí a do dalšího i počátečního vzdělávání pedagogů; vzniklé podněty budou zohledněny při revizích RVP. NÚV dále průběžně podporuje zveřejňování příkladů dobré praxe z různých stupňů a typů škol v rámci implementace VUR v počátečním vzdělávání na Metodickém portálu. V rámci projektu prováděného týmem TAČR proběhla konzultace zástupců NÚV se zástupci projektového týmu (TAČR Beta) – Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR, jehož gestorem je MŽP. Řešitelé projektu provádějí šetření na školách, výsledky s ukončením projektu byly předány TAČR a následně i MŽP. V rámci úkolu Terénní výuka ve formálním vzdělávání byla na základě analýzy více než 70 výzkumných článků vytvořena ve spolupráci s doc. Janem Činčerou, Ph.D., z TU Liberec, metastudie shrnující možný potenciál plnění terénní výuky v rámci formálního vzdělávání. Cílem studie bylo podpořit další výzkumné práce, které by se dlouhodobě zaměřovaly na zjišťování potenciálních přínosů realizace terénní výuky na školách. Práce byla předána k publikaci do časopisu Envigogika. Zároveň byl vytvořen souhrnný článek k publikaci na Metodickém portálu. V neposlední řadě byly některé aktivity spojené s účastí zástupců NÚV na konferencích tematicky navazujících na Státní program EVVO a na vzdělávání k udržitelnému rozvoji, např. konference zaměřená na odpadové hospodářství Odpady – předcházení vzniku odpadů v ČR, konference Učíme se péči o místo, na které byla akcentována témata týkající se vzdělávání k UR v mezinárodním kontextu (OSN) „přeměny našeho světa“, vize vzdělávání pro Česko 2015, Agenda 21.

téma územního plánování a urbanizace do RVP?

studie k realizaci terénní výuky

Učíme se péči o místo

Pokusné ověřování – Německá škola v Praze

Pokusné ověřování Německé školy v Praze začalo v roce 2000 a po několika úpravách probíhá dodnes. Německá škola v Praze je zahraniční školou Spolkové republiky Německo. Poskytuje počáteční vzdělávání od předškolního až po střední všeobecné s maturitou. Vzdělávání se řídí předpisy SRN platnými pro zahraniční školy, včetně učebních plánů (obdobu RVP v ČR) a maturity. V rámci Německé školy v Praze funguje také osmileté dvojjazyčné gymnázium Škola setkávání, která kombinuje český a německý přístup k pojetí, organizaci, obsahu a ukončování vzdělávání. Toto gymnázium registruje MŠMT jako gymnázium s výukou některých předmětů v cizím jazyce.

nové pokusné ověřování na dvanáct let

V roce 2016 došlo na základě mezivládního memoranda k další úpravě obsahu, podmínek a ukončování vzdělávání ve Škole setkávání, zejména ke zkrácení docházky do gymnázia na 7 roků. Zpráva o organizaci, obsahu a ukončování vzdělávání ve Škole setkávání za léta 2011–15, která konstatuje pokračování právního vakua kolem žáků školy v posledním ročníku osmiletého gymnázia, byla vzata jako zpráva závěrečná, a pokusné ověřování tak předčasně skončilo. V září 2016 bylo po dohodě MŠMT, zástupců SRN pro zahraniční školy a vedení Německé školy v Praze zahájeno nové pokusné ověřování, v rozsahu dvanácti školních let.

Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR

pozměněný formát zkoušky

Systém výuky a zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt koordinuje NÚV od roku 2008 ve spolupráci s MŠMT a Ministerstvem vnitra. Hlavní náplní úkolu je vývoj testu a nových verzí zkoušky z českého jazyka. V roce 2016 začaly v rámci Systému platit některé zásadní organizační změny včetně protikorupčních opatření, které vyplývají z nařízení vlády č. 31 ze dne 18. ledna 2016, o prokazování znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu. Od ledna 2016 začal být zkoušen pozměněný formát zkoušky z českého jazyka. Úkol byl v tomto roce zaměřen na přípravu a tisk studijních a odborných materiálů. V jeho rámci bylo také připraveno 18 videí pro výuku češtiny jako druhého jazyka a také informační video, které provází cizince celým procesem zkoušky. Samostatná pracovní skupina zahájila tvorbu sebehodnotících deskriptorů pro češtinu jako druhý jazyk. Pro potřeby ministerstev byla také připravena modelová zkouška z českého jazyka na vyšší úrovni A2. Informovanost cizinců je zajišťována správou a aktualizací webových stránek a přípravou a distribucí informačních materiálů. K problematice zkoušky a k přípravě na tuto zkoušku jsou k dispozici webové stránky <http://trvaly-pobyt.cestina-pro-cizince.cz/>, které jsou dostupné v několika jazykových mutacích.

Zkouška z českých reálií pro účely udělování státního občanství

Výkladový slovník k testovým úlohám z českých reálií

Systém zkoušky z českých reálií pro účely udělování státního občanství ČR realizuje NÚV od roku 2012 ve spolupráci s MŠMT a Ministerstvem vnitra a Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. V roce 2016 byly pro tuto zkoušku vyvinuty nové testy z českých reálií a poskytnuty zkušební instituci. Součástí úkolu se stal také vývoj nových testových úloh z českých reálií. Následně pak byla aktualizována databanka testových úloh a modelový test z českých reálií, které jsou veřejné a slouží uchazečům jako studijní materiály. Jako podpůrný materiál byl pro uchazeče připraven Výkladový slovník k testovým úlohám z českých reálií, který je k dispozici v PDF verzi, ale také jako tzv. našeptávač přímo v on-line databance testových úloh. Průběžně se spravují, aktualizují a inovují webové stránky <http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz/>.

Informovanost cizinců je zajišťována správou a aktualizací webových stránek a přípravou a distribucí informačních materiálů. K problematice zkoušek pro cizince je k dispozici internetový portál na adrese <http://cestina-pro-cizince.cz/>. Tato stránka pak funguje jako rozcestník pro webové stránky <http://trvaly-pobyt.cestina-pro-cizince.cz/> a <http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz/>, které jsou dostupné také v několika jazykových mutacích včetně angličtiny, ruštiny, vietnamštiny nebo ukrajinštiny.

Udržitelnost projektu Pilot ZUŠ

Schválením žádosti o podstatnou změnu v udržitelnosti projektu byla ustanovena Expertní skupina NÚV pro ZUŠ. Expertní skupinu tvoří šest členů – zohledněno je procentuální zastoupení uměleckých oborů. Pro potřeby práce expertní skupiny bylo založeno digifolio, kde se shromažďují materiály a podněty k problematice ZUŠ a jednotlivých oborů. Činnost expertní skupiny se jak v průběhu roku, tak i na třech pracovních setkáních zaměřila zejména na otázky spojené s dlouhodobým rozvojem vzdělávacího obsahu oborů a identifikací stěžejních oblastí pro oborově obsahové zajištění kontinuity reformy.

PŘÍMÁ PODPORA ŠKOL

Metodický portál RVP.CZ

Metodický portál RVP.CZ: více než 240 nových článků a 320 učebních materiálů
Metodický portál RVP.CZ i v roce 2016 metodicky a didakticky podporoval pedagogy základních, základních uměleckých a speciálních škol, gymnázií, středních odborných škol a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. Cílem bylo zajistit jak technický provoz, tak odbornou garanci zveřejňovaného obsahu. Modul Články vykazoval v tomto roce přes 95 000 jedinečných návštěv měsíčně, modul DUM (digitální učební materiály) pak skoro 77 000 jedinečných návštěv měsíčně.

V roce 2016 bylo v modulu Články publikováno 240 textů. Všechny teoretické a praktické příspěvky jsou podrobeny odborné recenzi. V modulu Diskuze bylo od začátku roku zveřejněno 871 individuálních příspěvků. Všechny diskuse byly strukturovány podle potřeby a odborně moderovány. V modulu DUM bylo publikováno 320 materiálů, jimiž zejména učitelé z praxe projevují zájem sdílet otevřené výukové zdroje.

Průvodce upraveným RVP doplnilo diskusní fórum

Na Metodickém portálu RVP.CZ byl také spuštěn Průvodce upraveným RVP PV, včetně diskusního fóra. Zlepšilo se i vyhledávání v modulu Články, které umožnilo získat výpis podobných článků k tomu, který je právě zobrazený.

Zástupci týmu Metodického portálu RVP.CZ také prezentovali portál na konferenci Inspirace pro CLIL – novinky a zkušenosti z praxe, účastnili se jednání Aliance otevřeného vzdělávání a na téma vyhledávání a citování otevřených zdrojů vystoupili na konferenci Počítač ve škole.

Webináře: on-line setkání i ze záznamu

V on-line prostředí Metodického portálu RVP.CZ proběhlo v roce 2016 celkem 39 moderovaných odborných webinářů. Záznamy z těchto on-line vzdělávacích seminářů jsou k dispozici v modulu AudioVideo, podklady od lektorů v modulu Digifolio.

Trojicí webinářů se Metodický portál RVP.CZ zapojil v březnu 2016 do Týdne otevřeného vzdělávání (<http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10994>). Jako příspěvek k akci představil portál RVP.CZ nový modul Obrázky a citace (<http://obrazky.rvp.cz/>), který umí kromě překladu do angličtiny také vygenerovat plnohodnotnou citaci, popř. upozornit na obrázek, který není možné podle zadaných kritérií správně citovat.

Konzultační centrum NÚV

Konzultační centrum Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV) vstoupilo v roce 2016 do desátého roku své existence. Mezi tazatele se řadí nejen pedagogičtí pracovníci škol, ale také rodiče žáků, žáci samotní, studenti fakult připravujících budoucí učitele nebo pracovníci vzdělávacích, poradenských či kontrolních institucí (např. NIDV, ČŠI, školská poradenská zařízení). Zasláné dotazy jsou ve většině případů zodpovídány do tří pracovních dnů. V Konzultačním centru NÚV bylo v roce 2016 zodpovězeno celkem 1328 dotazů. Největší množství dotazů bylo přijato prostřednictvím webového formuláře zveřejněného na stránkách NÚV a Metodického portálu (848) či telefonicky (431). Nejméně dotazů bylo řešeno formou osobních konzultací (12).

Dotazy se týkají prakticky všech oblastí života školy. V oblasti předškolního, základního, gymnaziálního a středního odborného vzdělávání se dotazy týkají především konkrétní realizace obsahu vzdělávání a aktuálních vzdělávacích trendů (mimo jiné vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí a jeho úpravy, integrace vzdělávacího obsahu, evaluace výuky, hodnocení žáků apod.) či oblastí, které s procesem vzdělávání přímo souvisejí (inkluzivní vzdělávání, úpravy RVP a ŠVP, učební plán a časové dotace apod.). V sekci Národní soustava kvalifikací se více než polovina dotazů v roce 2016 týkala profesních kvalifikací a autorizovaných osob. Nejvyšší počet zodpovězených dotazů byl zaznamenán v sekcích Základní vzdělávání (710) a Národní soustava kvalifikací (371). Výrazně nižší počet dotazů se týkal společného vzdělávání (162), předškolního vzdělávání (38), středního odborného vzdělávání (27) a gymnaziálního vzdělávání (12).

Opakující se či zajímavé dotazy a odpovědi na ně byly stejně jako v předchozích letech průběžně zveřejňovány na stránkách NÚV (<http://www.nuv.cz/p/konzultacni-centrum>) a Metodického portálu www.rvp.cz (<http://rvp.cz/informace/mam-dotaz/konzultacni-centrum/otazky-a-odpovedi>). Činnost Konzultačního centra přináší i systematický monitoring praxe, neboť dotazy přijaté do Konzultačního centra NÚV poskytují odborným pracovníkům ústavu přehled o tématech, s jejichž zaváděním mají školy problémy (např. individualizace výuky, vzdělávací standardy, hodnocení žáků, nástroje ověřování dosažených výsledků vzdělávání), a upozorňují na oblasti, které je třeba odborně či legislativně řešit (jazykové vzdělávání a jeho návaznost, problematika testování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami apod.).

zpětná vazba z praxe

Nová závěrečná zkouška

Ve školním roce 2015/2016 proběhly závěrečné zkoušky v učebních oborech už podruhé jednotně. Všechny školy při nich využily jednotná zadání připravená v Národním ústavu pro vzdělávání. Po skončení červnových závěrečných zkoušek zhruba pětina škol poskytla NÚV zpětnou vazbu o kvalitě témat jednotných zadání. Takto získané připomínky a náměty byly zapracovány do jednotných zadání pro školní rok 2016/2017. Co se týče výsledků u závěrečných zkoušek, dosáhli žáci podobně jako v minulých letech nejlepších výsledků u praktické zkoušky (průměrná známka 2,28), při ústní zkoušce získali v průměru známku 2,46 a nejhorší byly jejich výsledky z písemné zkoušky – 2,74.

Novinkou tohoto roku byla možnost vykonat písemku na počítači, tedy tzv. e-zkoušku. Nová závěrečná zkouška se tak díky využití informačních technologií stává velmi moderním evaluačním nástrojem. Na jaře 2016 si písemnou zkoušku na počítači vyzkoušelo 300 škol. Po vyhodnocení pilotáže byla do ostrého provozu zařazena písemná zkouška v 15 oborech vzdělání. Školy se pak mohly rozhodnout, jestli žáci těchto oborů budou psát písemnou zkoušku na počítači, nebo zůstanou u papírové formy. Pro elektronickou zkoušku se rozhodlo 28 škol, kde v červnu 2016 úspěšně proběhla. Nově vyvinutá softwarová aplikace, která elektronické písemky umožňuje, fungovala spolehlivě jak při pilotáži, tak při samotných zkouškách. Přes řadu dílčích připomínek byly prakticky všechny školy s novou formou zkoušky spokojené. Oceňovaly, že se při jejím konání zbytečně nespotřebuje velké množství papíru, že nehrozí předčasné vyrazení témat a hodnocení je anonymní, takže také objektivnější. I v oborech kategorie E jsou s elektronickou zkouškou velmi dobré zkušenosti. Mnozí žáci tam mají problémy s psaným projevem a odpovídat na počítači pro ně bylo snadnější. Hodnotitelé pak nemuseli složitě luštit, co vlastně žáci napsali. V průběhu listopadu se ověřovala elektronická zkouška v dalších patnácti oborech vzdělání, a to na 99 školách. Kromě praktického fungování systému e-zkoušky školy zjišťovaly, zda jim vyhovuje struktura a obsah bank úkolů. Odborní pracovníci – garanti NÚV – v průběhu celého roku pracovali na aktualizaci jednotných zadání a postupně, po jednotlivých oborech, připravovali banky úkolů, které jsou předpokladem, aby se písemka mohla skládat na počítači. Ve školním roce 2016/2017 to bude možné již ve čtyřiceti oborech vzdělání. Na základě návrhu učitelů odborných škol byly v průběhu roku 2016 aktualizovány otázky ze světa práce, které tvoří nedílnou součást témat ústní zkoušky. Inovovaná verze těchto otázek prošla interním připomínkováním v NÚV a expertním posouzením ve vybraných školách. Poté byla postoupena do veřejného připomínkového šetření, v němž se k nim vyjádřilo 194 škol. Aktualizované otázky ze světa práce pak garanti NÚV vložili celkem do 3818 témat ústní zkoušky.

poprvé e-zkouška: dobré zkušenosti

u e-zkoušky odpadá luštění písemných projevů žáků

aktualizovány otázky ze světa práce

V roce 2016 proběhl již pátý ročník soutěže o nejlepší samostatnou odbornou práci absolventů učebních oborů. Soutěž vyhlásil Národní ústav pro vzdělávání společně s Hospodářskou komorou ČR. Samostatné odborné práce jsou součástí závěrečných zkoušek v deseti oborech vzdělání. Žáci je zpracovávají ve 3. ročníku během 2. pololetí a obhajují je při závěrečné zkoušce. Musejí v nich prokázat, že umějí vyhledat a dobře využít potřebné informace a najít originální řešení tématu. Při praktické zkoušce pak dostanou za úkol připravit to, co ve své práci teoreticky popsali, a navíc musejí své řešení obhájit před komisí, v některých oborech dokonce v cizím jazyce. Autoři nejlepších prací převzali 30. září ocenění z rukou viceprezidenta HK ČR.

soutěž o nejlepší samostatnou odbornou práci

Centrum fiktivních firem

Fiktivní firma je nástrojem pro rozvoj podnikatelských kompetencí žáků středních a vyšších odborných škol. Poskytuje jim možnost aktivně rozvíjet své obchodní dovednosti a znalosti. Jedná se o virtuální společnost, která je vedena, jako by skutečně existovala. Simuluje reálné procesy, produkty a služby. Úkolem Centra fiktivních firem (CEFIF) je koordinovat činnost sítě fiktivních firem v České republice, poskytovat podporu a poradenství žákům a učitelům působícím ve fiktivních firmách. CEFIF simuluje činnost obchodního rejstříku, živnostenského úřadu, centrální a komerční banky, správy sociálního zabezpečení, zdravotní, komerční pojišťovny a fiktivní banky, a to prostřednictvím on-line CEFIF Portálu. K 31. 12. 2016 jsme evidovali 239 aktivních fiktivních firem na 87 školách. Nejčastěji je zastoupen obor vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie. V roce 2016 pracovníci CEFIF připravili tři semináře pro učitele, včetně jednoho akreditovaného. Další dva semináře se uskutečnily v rámci regionálních veletrhů. NÚV dále prostřednictvím CEFIF navštívil celkem 16 žákovských veletrhů. Všechny veletrhy NÚV podporuje finančně. Učitelé si v CEFIF vyžádali v tomto roce devatenáct osobních konzultací. Rok 2016 byl prvním rokem, kdy byl CEFIF řádným členem EUROPEN/PEN International.

Výchova k podnikavosti

Podnikavost je chápána jako klíčová kompetence pro celoživotní učení a takto je uchopena i v rámcových vzdělávacích programech na úrovni primárního i sekundárního vzdělávání. Výchova k podnikavosti zahrnuje především rozvoj kompetencí podporujících podnikavost, iniciativu a kreativitu. Podle závěrů Evropské komise definovaných v strategii Evropa 2020 musí mít do konce roku 2020 každý žák počátečního vzdělávání praktickou zkušenost s výchovou k podnikavosti. V roce 2016 NÚV uspořádal workshop na téma výstupy projektů OP VK (výzva č. 54). Seminář se zaměřil na možnosti, jak využít to, co vzniklo ve třech desítkách projektů na podporu výchovy k podnikavosti, ve výuce na středních školách. Workshopu se zúčastnili řešitelé projektů, ale i další zájemci, včetně zástupce projektu P-KAP, který na výstupy naváže při formování intervence výchova k podnikavosti v rámci projektu P-KAP. Část účastníků workshopu se nadále bude podílet na spolupráci s projektem P-KAP v rámci intervence výchova k podnikavosti. Na konci roku 2016 byl zveřejněn překlad evropského rámce podnikatelských dovedností.

Písemná a elektronická komunikace na středních školách

NÚV je metodickým pracovištěm pro výuku předmětu písemná a elektronická komunikace na středních školách. Na jaře roku 2016 byly obnoveny státní zkoušky z grafických disciplín, tj. psaní na klávesnici, zpracování textu na počítači, těsnopis a stenotypistika. Spuštění obnovených zkoušek předcházela tvorba nutných dokumentů a obnova sítě zkušebních komisařů v jednotlivých krajích a jejich proškolení. Po pětileté přestávce, kdy byly zkoušky z legislativních důvodů přerušeny, mají nyní žáci směřující do profesí, v nichž využijí precizní znalost administrativních činností, možnost získat náskok na trhu práce. V případě soudních nebo parlamentních zapisovatelů je příslušná zkouška dokonce vyžadována (komorní těsnopis). Zkoušky probíhají v jarním (duben až červen) a zimním (listopad až únor) zkušebním období a zájemci se mohou hlásit jak individuálně, tak (v případě středoškolských studentů) prostřednictvím škol. V jarním a zimním období do konce prosince 2016 vykonalo státní zkoušku celkem 1 054 uchazečů z psaní na klávesnici, 15 uchazečů se zvýšenou rychlostí, 1 uchazeč z komorního těsnopisu a 325 uchazečů ze zpracování textu na počítači.

Referát STÚ podporuje organizování soutěží a nabízí školám pomoc při jejich uskutečnění. Žáci si při soutěžích totiž mohou nejen poměřit své dovednosti a schopnosti se žáky jiných škol či krajů, ale mohou také získat a předávat nové zkušenosti. Také v roce 2016 se NÚV zapojil do organizování a vyhodnocování celé řady soutěží. Jednalo se především o mistrovství republiky v grafických disciplínách pro studenty středních škol, pořádané vždy na jaře (krajské a celorepublikové kolo). NÚV se ale podílel také na soutěžích Krupkorektura na Obchodní akademii Krupkovo náměstí, Vánoční turnaj na Obchodní akademii Dušní nebo mistrovství ČR praktiků ve zpracování textů pořádaném sdružením Interinfo ČR v Litvli. Ve spolupráci s Gymnáziem a SOŠ pro zrakově postižené v Praze

obnoveny státní zkoušky
z grafických disciplín

žákovské soutěže

5 zorganizoval NÚV již 10. ročník tradiční soutěže pro žáky se zrakovým postižením v opise textu na počítači. Svého druhu jedinečná soutěž dává zrakově postiženým žákům základních a středních škol možnost ukázat, že jsou schopni i přes svůj hendikep dosáhnout vynikajících výsledků.

Pro školní výuku nabízí NÚV prostřednictvím časopisu Rozhledy metodicky zpracované české i cizojazyčné texty určené k procvičování písařské dovednosti, a to jednak pro začátečníky, jednak pro pokročilé, a také pravopisná cvičení a zadání písemností. Pro soutěže v grafických disciplínách poskytuje soutěžní zadání disciplín wordprocessing a korektura textu. V nabídce STÚ byly pro rok 2016 zahrnuty dva běhy semináře pro učitele písemné a elektronické komunikace se zaměřením na přípravu žáků pro úspěšné složení státních zkoušek, série seminářů pro administrativní pracovníky MPSV na téma písemné a elektronické komunikace dle normy ČSN 01 6910 a série seminářů obdobného zaměření pro interní pracovníky NÚV.

jubilejní 10. ročník soutěže pro žáky se zrakovým postižením

časopis Rozhledy

Expertní posudky učebnic

Oborová didaktika NÚV vypracovávají expertní posudky k učebnicím a učebním textům za účelem udělení/prodloužení schvalovací doložky MŠMT. V průběhu roku 2016 bylo zpracováno celkem 69 posudků učebnic a učebních textů pro všeobecné vzdělávání.

Konference How to teach Shakespeare

Společně s The British Council a AMATE – Asociací metodiků cizích jazyků uspořádal NÚV 11. března 2016 celostátní konferenci How to Teach Shakespeare. Konference se konala při příležitosti 400. výročí úmrtí Williama Shakespeara a byla zaměřena na zařazení jeho děl do výuky anglického jazyka. Stěžejní přednášku přednesl prof. PhDr. Martin Hilský, CSc. Navazující prezentace a workshopy měly praktický charakter a byly zaměřeny na aktivity a tipy pro výuku.

Martin Hilský na konferenci How to teach Shakespeare

Mezinárodní seminář k podpoře mnohojazyčných tříd

Národní ústav pro vzdělávání a Národní institut pro další vzdělávání pod záštitou Evropského střediska pro moderní jazyky při Radě Evropy pořádal ve dnech 14.–15. dubna 2016 mezinárodní seminář k tématu mnohojazyčnosti a jazyků ve škole, který byl veden zahraničními odborníky. Dvoudenní seminář byl určen pro základní školy a nižší stupeň víceletých gymnázií, které se zajímají o roli jazyků ve škole, přínos mnohojazyčného prostředí a roli vyučovacího jazyka ve výuce. Pro rok 2017 je připravován navazující seminář.

vzdělávání v jazykově a kulturně různorodých třídách

Metodická podpora pro přípravu 700. výročí narození Karla IV.

V roce 2016 uplynulo 700 let od narození Karla IV. Metodická podpora pro výuku dějepisu, výchovy k občanství a dalších vybraných vzdělávacích oborů se proto s ohledem na toto významné jubileum soustředila na informování, výběr zdrojů a také na odborné diskuse. Sledovala a prezentovala se celková reflexe období evropských a českých politických, hospodářských a kulturních dějin v etapě spjaté s osobností Karla IV. napříč vzdělávacími obory základního a středního vzdělávání jako humanitní a kulturní odkaz pro současnost. Smyslem jmenovaných aktivit bylo soustředění, vytřídění a využití dostupné odborné i populární literatury a dalších informačních zdrojů k tématu pro školní praxi ve vybraných vzdělávacích oborech a také nabídka možné koordinace a spolupráce vyučujících s kulturními a vzdělávacími institucemi zainteresovanými na uvedeném výročí. Výstupy k úkolu jsou organizovány na Metodickém portálu RVP.CZ a jsou dostupné ve výběrovém katalogu zdrojů: i ve speciálním digifoliu nazvaném Metodické materiály k výuce ke Karlu IV. V kalendářním roce 2016 bylo na podporu jmenovaného úkolu zpracováno celkem pět příkladů dobré praxe pro přímou podporu výuky dějepisu k tématu. Závěrečný odborný příspěvek pod názvem Velké jubileum Karla IV.: bilance a výhledy zpracoval odborník prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc. Shrnuje a hodnotí v něm výběr hlavních aktivit v kulturní a školské oblasti, které se uskutečnily v České republice k uvedenému výročí.

nejlepší zdroje pro školní praxi

Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby

NÚV byl spolu s Akademií múzických umění partnerem již čtvrtého ročníku Týdne uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby, který se konal ve dnech 21.–29. května 2016. Koordinátorem celonárodní kampaně bylo Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS). Během květnového týdne se v celé České republice uskutečnilo téměř na 250 akcí.

NÚV se jako partner v roce 2015 zaměřil na podporu myšlenek týdne uměleckého vzdělávání zejména prostřednictvím propagace na Metodickém portálu RVP.CZ a webu NÚV a dále na různých akcích (například na konferenci Muzeum a škola, která se konala v březnu 2015 ve Zlíně přímo ve spolupráci s NÚV) a prostřednictvím členů odborné skupiny pro oblast Umění a kultura.

Celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže – Atakující obrazy

15. celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže s názvem „Atakující obrazy“ se konala od 14. do 31. října 2016 v autentických industriálních prostorách baťovského areálu v 74. budově ve Zlíně. Přehlídku z pověření a za finanční podpory Ministerstva kultury a pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana pořádal NIPOS, útvar ARTAMA, ve spolupráci se statutárním městem Zlínem, Kovárnou VIVA a.s., Národním ústavem pro vzdělávání, Národním institutem pro vzdělávání, Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Krajskou galerií výtvarného umění ve Zlíně. Na přehlídce bylo vystaveno 75 výtvarných projektů všech věkových kategorií do 19 let ze 48 školních a mimoškolních zařízení z celé České republiky. Letošní přehlídka svým tématem reagovala na nejnovější trendy vizuální kultury s přihlédnutím k měnící se povaze obrazů i jejich mediálního působení.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PODPORA PROCESŮ UZNÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ UČENÍ

Další vzdělávání, je-li kvalitní a široce dostupné, výrazně přispívá k lepšímu postavení člověka na trhu práce, podporuje jeho osobnostní rozvoj, a tedy sociální inkluzi a konkurenceschopnost ekonomiky obecně. Je zřejmé, že vytvářet nové příležitosti pro vzdělávání je potřebné v jakékoli etapě lidského života. NÚV proto ve své kmenové činnosti – v souladu se Strategii celoživotního učení ČR – dlouhodobě a systematicky rozvíjí vybrané oblasti dalšího vzdělávání. Napomáhá tomu zajišťování trvalé udržitelnosti projektů ESF – UNIV 2 KRAJE Proměna středních škol v centra celoživotního učení, NSK2 Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací, projektu KONCEPT a podpora výstupů projektu UNIV 3 Podpora procesů uznávání.

Podpora uplatňování zákona o ověřování a uznávání dalšího vzdělávání

V návaznosti na rozvoj Národní soustavy kvalifikací byly v roce 2016 aktivity NÚV v této oblasti zaměřeny zejména na podporu implementace zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, a vyhlášky č. 176/2009 Sb. a s tím související spolupráci s klíčovými subjekty implementace, tj. autorizujícími orgány, autorizovanými osobami, vzdělavateli, zaměstnavateli a Úřadem práce ČR.

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací

Rok 2016 byl prvním rokem, kdy rozvoj Národní soustavy kvalifikací (NSK) neprobíhal s podporou projektového financování. Tato změna s sebou nesla mj. potřebu úprav procesního charakteru, včetně ukotvení způsobu zapojení zaměstnavatelů, a to na úrovni zákona č. 179/2006 Sb. Ač byla novela zákona odložena, podařilo se jednáními MŠMT, reprezentantů zaměstnavatelů a NÚV vydefinovat platformu, na níž bude spolupráce zaměstnavatelů probíhat po celou dobu zajištění udržitelnosti výstupů projektu NSK2, tedy do konce roku 2020. V souladu s plánem bylo po projednání s MŠMT a s autorizujícími orgány v pracovních skupinách sektorových rad vytvořeno 57 nových a revidováno 254 profesních kvalifikací. Byla schválena a zveřejněna 43., 44. a 45. sada standardů profesních kvalifikací, připravovala se 46. sada. Aktuálně je v soustavě 1 100 profesních kvalifikací. Provoz helpline pro podporu jednotlivých cílových skupin a zúčastněných stran Národní soustavy kvalifikací je zajištěn, poradenství odpovídá potřebám klientů a probíhá v souladu s nastavenými procesy. Využívána je rovněž i dle cílových skupin strukturovaná e-learningová podpora, zpřístupněná na adrese podpora.narodnikvalifikace.cz.

Nedílnou součástí aktivit vyplývajících ze zákona je správa Národní soustavy kvalifikací, spočívající zejména v průběžné aktualizaci údajů v informačním systému NSK. Na adrese <http://www.narodnikvalifikace.cz> se zveřejňují schválené standardy profesních kvalifikací a poskytují relevantní informace jak široké, tak odborné veřejnosti včetně autorizovaných osob a zaměstnavatelů. Provoz Informačního systému pro kvalifikace a autorizace (ISKA) a systému IS NSK byl pro rok 2016 zajištěn.

Podíl na činnosti tematické pracovní skupiny EK – Profesionální rozvoj lektorů v odborném vzdělávání (TTnet)

Síť TTnet sdružuje od roku 2005 vzdělavatele učitelů odborných předmětů, odborného výcviku a praxe, instruktorů a lektorů dalšího odborného vzdělávání. V roce 2016 se činnost zaměřila na přípravu a organizaci odborné konference, která se pod názvem Podpora polytechnického vzdělávání a podnikavosti ve středoškolském vzdělávání uskutečnila v listopadu. Cílem konference byla výměna odborných stanovisek a názorů k pojetí polytechnického vzdělávání a rozpracování modelu polytechnického vzdělávání na vyšším sekundárním stupni. Záměrem se stala i diskuse k rozvíjení podnikavosti ve vyšším sekundárním vzdělávání. Příspěvky přednášejících byly rovněž zapracovány do sborníku. Konference byla součástí Evropského týdne odborných dovedností.

NÚV jako správce Národní soustavy kvalifikací

konference k podpoře polytechnického vzdělávání a podnikavosti

Podpora rozvoje vzdělávání dospělých osob 50+ SENIOR

Jedním z nejvýraznějších témat kmenové činnosti NÚV v oblasti dalšího vzdělávání (DV) v roce 2016 bylo i tentokrát vzdělávání seniorů, které je dlouhodobě podporováno projektem MŠMT 50+ SENIOR. Projekt se zaměřil především na pracovně již neaktivní seniory. Vlastním obsahem projektu je příprava programů dalšího vzdělávání, a to s využitím mezigeneračního učení. Se zúčastněnými pěti školami byl připraven a stanoven plán spolupráce v přípravě programů dalšího vzdělávání, vytvořeny anotace programů a na základě Metodiky tvorby programů DV byly aplikace dalšího vzdělávání pro seniory připraveny. Realizace programů je již na samotných školách. Obsahově, metodicky a organizačně byl uskutečněn seminář ke vzdělávání seniorů a workshop k pedagogickému projektování. Byla zvolena aktuální témata vzdělávání, a to v rámci zaměření na podporu sociálních kontaktů a uspokojování citů pěstováním citových vazeb – například Prarodiče nejmenších vnoučat (péče o kojence a batolata a podpora jejich rozvoje), Prarodiče předškoláků (způsoby trávení volného času s předškolními dětmi a podílení se na jejich výchově), Prarodiče mladších školáků (způsoby trávení volného času se školními dětmi a podílení se na jejich výchově) nebo Pes v domácnosti, společník a průvodce (péče o psy a jejich základní výcvik). V rámci úkolu bylo také uskutečněno on-line šetření Realizace vzdělávání seniorů středními školami.

směr vzdělávání: pěstování citových vazeb

Podpora práce knihoven jako center celoživotního učení

Pracovníci NÚV poskytují metodickou podporu školám, popřípadě školským zařízením, která směřují do oblasti dalšího vzdělávání s možností využívání NSK. Metodická pomoc byla poskytnuta i knihovnám na národní, krajské a městské úrovni s cílem zmapovat situaci týkající se zavádění dalšího vzdělávání v těchto zařízeních a navázat s nimi spolupráci. Na základě rozhovorů s pracovníky krajských vědeckých knihoven, které působí také jako metodická pracoviště pro oblast vzdělávání ve státních knihovnách nižších organizačních stupňů a zároveň jako pracoviště poskytující další profesní vzdělávání knihovníků, byla zpracována zpráva, která popisuje činnosti knihoven v oblasti dalšího vzdělávání dospělých. Pro knihovny je v rámci tohoto úkolu vytvářena metodická podpora při tvorbě programů dalšího vzdělávání; vybraní pracovníci zúčastněných knihoven absolvovali semináře a konzultace k tvorbě programů dalšího vzdělávání dospělých. Konkrétním výstupem budou čtyři vzorové programy občanského vzdělávání připravované podle metodiky NÚV, které vytvářejí vybrané spolupracující knihovny (Moravská zemská knihovna v Brně, Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, Městská knihovna Jihlava a Knihovna Kroměřížska v Kroměříži). Byla zvolena témata, která lze realizovat všemi krajskými a městskými knihovnami (mají odpovídající materiální i personální vybavení), témata jsou pro občanské vzdělávání v současnosti zásadní z pohledu zájmu vzdělávací politiky a zároveň žádaná ze strany občanů. Dva programy DV, různě obsahově i metodicky zaměřené, jsou zacíleny na rozvoj digitální gramotnosti, především seniorů – knihovny se jeví jako ty instituce, které by mohly být poskytovateli právě tohoto vzdělávání pro občany v rámci naplňování Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. Další dva programy dalšího vzdělávání dospělých jsou z oblasti regionální – věnují se problematice rozvíjení historického povědomí v regionálních souvislostech.

role knihoven v oblasti dalšího vzdělávání dospělých

čtyři vzorové programy občanského vzdělávání podle metodiky NÚV

Příprava na získání autorizace a příprava konkrétního zadání pro zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb.

V rámci podpory činnosti autorizovaných osob v ČR byl vytvořen program dalšího vzdělávání s názvem Příprava činnosti autorizované osoby. Je určen všem, kteří mají zájem stát se autorizovanou osobou podle zákona č. 179/2006 Sb. Program DV seznamuje účastníky se zákonem č. 179/2006 Sb. a vyhláškou č. 208/2007 Sb. a jejich využitím při činnosti autorizované osoby. Součástí programu DV je také příprava na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých, popř. příprava na tvorbu konkrétního zadání pro zkoušku podle uvedeného zákona.

příprava činnosti autorizované osoby

Cíle programu směřují k tomu, aby účastníci získali odborné kompetence potřebné k úspěšnému působení v roli autorizované osoby, popř. autorizovaného zástupce.

Program je složen z modulů:

- Povinný modul I Aplikace zákona č. 179/2006 Sb. a vyhlášky č. 208/2007 Sb.
- Povinný modul II Zkouška podle zákona č. 179/2006 Sb. a vyhlášky č. 208/2007 Sb.
- Volitelný modul III Příprava konkrétního zadání

Absolvováním prvních dvou povinných modulů splní účastník povinnost stanovenou ve standardech Národní soustavy kvalifikací (NSK) v části Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby. Modul III je modulem volitelným, prohlubuje a rozšiřuje kompetence účastníků potřebné k zajištění kvalitního průběhu zkoušky. Moduly je možné kombinovat podle zájmu účastníků. Program DV Příprava činnosti autorizované osoby byl pilotně ověřen, připomínky pilotující skupiny byly zapracovány a program je připraven k nabídce veřejnosti,

Vyhodnocení pilotního ověřování zkoušky

V průběhu plnění IPn UNIV 3 (realizace 2012–2015), který byl zaměřen na uznávání výsledků předchozího učení v souladu se zákonem č. 179/2006 Sb., byla o procesu uznávání sbírána data, jejichž zpracování nebylo součástí projektu. Vybraná data jsou velmi cenným ukazatelem procesů uznávání, a proto byly zpracovány odpovědi na dotazníky vyplňované při pilotním ověřování profesních kvalifikací v rámci projektu UNIV 3 realizovaných mj. účastníky zkoušky (před zkouškou a po ní), průvodci, hodnotiteli a sociálními partnery (zaměstnavateli). Zároveň byla zpracována a vyhodnocena vybraná data obsažená v dokumentaci projektu UNIV 3 k pilotnímu ověřování, například údaje o hodinových dotacích programů DV připravujících účastníky ke zkoušce v porovnání s minimálními hodinovými dotacemi stanovenými MŠMT a údaje o nejvyšším dosaženém vzdělání účastníků zkoušek v porovnání s kvalifikační úrovní profesních kvalifikací, o jejichž získání zkouškou usilovali. Vybraná témata projektu UNIV 3 byla statisticky zpracována a vyhodnocena k využití veřejnosti a uveřejněna na www.nuv.cz a www.univ.cz.

Mistrovská zkouška

Mistrovská zkouška má umožnit řemeslníkům ovládajícím nadstandardní řemeslné mistrovství získat na to celostátně uznávaný doklad a současně umožnit zákazníkům vybrat si odborníka, který mu bude schopen garantovat nejvyšší kvalitu řemeslné práce. Obecným cílem zavedení zkoušky je pak zvýšit celkovou úroveň kvality řemeslné práce a pozvednout prestiž řemesel ve společenském vnímání.

Návrh koncepce zavedení mistrovské zkoušky v ČR schválilo MŠMT v roce 2015. NÚV je pověřen přípravou systému mistrovské zkoušky jako jednoho z pilířů dalšího vzdělávání. V roce 2016 NÚV navázal úzkou spoluprací v této oblasti se zaměstnavateli.

VZDĚLÁVÁNÍ A TRH PRÁCE

Oblast Analýzy trhu práce a vzdělávání je zaměřena především na zpracovávání datových analýz a šetření, která poskytují informace o přechodu a uplatnění absolventů na trhu práce. Jako informační zdroje slouží jednak vlastní šetření, v tomto roce se vychází z dat získaných jak od žáků těsně před ukončením vzdělávání, tak absolventů po šesti letech od ukončení, převážně se však zpracovávají data pocházející z jiných zdrojů (školské statistiky, evidence nezaměstnaných, výběrové šetření pracovních sil apod.).

Výsledky analýz a šetření představují zdroj informací a velmi potřebnou zpětnou vazbu pro počáteční i další vzdělávání; slouží jednak pro datovou základnu integrovaného informačního systému dostupného na www.infoabsolvent.cz, jednak jako podklad pro strategické rozhodování pracovníků decizní sféry při realizaci priorit MŠMT v oblasti vzdělávání (data based policy). Pro plánování dlouhodobých či krátkodobých strategických rozhodnutí v oblasti vzdělávání je nutné mít aktuální (i dlouhodobé) poznatky o vývoji vzdělanosti a oborové struktury žáků, postavení mladých lidí na trhu práce, o nezaměstnanosti absolventů škol či jejich přechodu a uplatnění na trhu práce či ve vybraných odvětvích, a to i z pohledu shody jejich vzdělání a vykonávaného zaměstnání.

Odborné a oborové skupiny

Vytváření příležitostí pro zapojování sociálních partnerů do vývoje kvalifikačního systému, do ovlivňování cílů i obsahu vzdělávání a do ověřování výsledků učení či zkoušek patří mezi významné oblasti naplňování odpovědnosti NÚV.

V roce 2016 byly příležitosti pro zapojování sociálních partnerů do vývoje kvalifikačního systému, do ovlivňování cílů i obsahu vzdělávání a do ověřování výsledků učení či zkoušek v NÚV vytvářeny nejen v řešených projektech, ale i s pomocí osvědčené platformy odborných a oborových skupin. Rámcový plán pro dvacet pět odborných a stejný počet oborových skupin byl ve spolupráci s několika desítkami pracovníků ústavu vytvořen na začátku roku. Vstupní verze plánu byla pak v následujících měsících opakovaně upřesňována, zejména ve vazbě na úkoly spojené s vývojem vzdělávacích programů. Oborové skupiny pokračovaly v plnění úkolů souvisejících s implementací opatření projektu Pospolu, s posuzováním obsahu závěrečných zkoušek v oborech vzdělání s výučním listem a s rozvojem a s využíváním Národní soustavy kvalifikací. Nově byl rozpracován průřezový úkol zaměřený na šíření informací o uplatňování Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané. Důležitou průřezovou aktivitou, která se dotkla většiny skupin, byla příprava a uskutečnění odborných seminářů a pracovních jednání. V odborných skupinách se tak stalo, na základě individuálních plánů aktivit, zpravidla v podzimním období. Výjimkou byly skupiny s těžištěm aktivit v prvním pololetí roku. Příkladem je Odborná skupina pro podporu vzdělávání k udržitelnému rozvoji, u níž byly hlavní aktivity vázány na projekt ENERSOL 2016. Krajské, celostátní i mezinárodní konference tohoto projektu proběhly s aktivní účastí pracovníků NÚV již v únoru, březnu a dubnu. V případě oborových skupin byla plenární jednání opět připravována centrálně, jako společný úkol. Souvisí to s tím, že ačkoliv se v síti oborových skupin většinou komunikuje elektronicky, je užitečné se alespoň jednou v roce sejít na pracovním jednání, vidět se, diskutovat a upozorňovat na problémy. Pro zajištění programu proto byla v září rozpracována sada osmi výběrových programových bloků, podporujících splnění hlavního cíle podzimní vlny plenárních jednání – přispět k rozvoji informovanosti externích spolupracovníků. Jednání akcentovala i vnitrostátní souvislosti Evropského týdne odborných dovedností 2016. Bližší informace byly zpracovány ve zvláštním vydání Zpravodaje OS. Při sledování vývoje zavádění evropských nástrojů byly přeloženy vybrané materiály Evropské komise. České verze se pak uplatnily při komunikaci témat diskutovaných v EU, zejména v souvislosti s hledáním možností zapojení sociálních partnerů (zaměstnavatelů) do vývoje systémů kvalifikací a odborného vzdělávání. Evropskou dimenzi přiblížilo i vydání Zpravodaje OS zaměřené na cíle, obsah a zajištění „Nové komplexní agendy dovedností pro Evropu“. Osvědčilo se využívání mechanismu průběžné aktualizace části webu NÚV věnované odborným a oborovým skupinám. K vystavení na internetových stránkách byly připraveny pracovní texty zpracované s ohledem na to, že skupiny svými aktivitami podporují zavádění Evropského rámce kvalifikací a Evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání.

pro komunikaci slouží
50 skupin

nový průřezový úkol: nadání

podklady pro jednání
zpracovány centrálně

New Skills Agenda

Udržitelnost IPn POSPOLU – Podpora spolupráce škol se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi

Projekt probíhal v letech 2012–2015 s cílem zejména podpořit spolupráci mezi školami a sociálními partnery vytvořením výstupů pro školy a zaměstnavatele, které byly zveřejněny na modulu [POSPOLU.RVP.CZ](#). Projekt připravil vedle těchto materiálů také návrhy koncepčních změn a systémových návrhů pro MŠMT, které se zaměřují na prohloubení spolupráce a zkvalitnění odborné přípravy žáků. Projekt POSPOLU nemá povinnou udržitelnost, ale vzhledem k závažnosti tématu a nastoupené cestě podpory spolupráce škol a firem byly v roce 2016 uskutečněny vybrané aktivity soustředěné na podporu v oblasti přenosu a sdílení informací a propagaci projektových výstupů.

Pracovníci NÚV se podíleli na přípravě obsahu červnového odborného semináře k problematice ECVET, který se konal ve spolupráci s Domem zahraniční spolupráce (DZS) a MŠMT s cílem reflektovat přínos pilotovaných aktivit v národní mobilitě žáků při praktickém vyučování s prvky ECVET. Na tomto kulatém stole byla prezentována zkušenost škol zapojených do projektu Pospolu a také metodika, která byla v souvislosti s ověřováním prvků ECVET vytvořena. Dne 9. 12. 2016 byl rovněž u příležitosti Evropského týdne odborných dovedností uspořádán Koordináčním centrem pro ECVET při NÚV kulatý stůl, u něhož se sešli odborníci se zájmem o ECVET a odborné vzdělávání. Zastoupeno bylo ministerstvo školství, DZS, NÚV, Úřad práce ČR, střední školy, ale i krajské úřady, školské asociace a také zaměstnavatelské svazy. U kulatého stolu zasedl i do projektu Pospolu zapojený zástupce SŠ (SŠ obchodu a služeb České Budějovice) a jeden ze zaměstnavatelů, který již tvorbu jednotek výsledků učení ve spolupráci se střední školou vyzkoušel a své zkušenosti s využíváním prvků ECVET při zkvalitňování odborných praxí prezentoval. Ve spolupráci s MŠMT se konalo Výroční setkání POSPOLU aneb spolupráce středních škol a zaměstnavatelů – sdílení zkušeností. Setkání se zúčastnili zástupci partnerství zapojených škol a podniků, ale také zástupci různých zaměstnavatelských uskupení, zástupci některých krajů a škol, kteří v projektu zapojeni nebyli.

Byl aktualizován materiál Průvodce pro spolupráci škol a firem a zveřejněn na Metodickém portálu [RVP.CZ](#). Tento materiál byl také přeložen do angličtiny, protože řada firem má zahraniční management. Pracovníci NÚV rovněž zodpověděli i některé dotazy firem týkající se možnosti zapojení do spolupráce s odbornými středními školami a poskytli jim podpůrné materiály vytvořené pro tyto účely v projektu Pospolu. Řada škol využívá i pro svou zahraniční mobilitu jednotky výsledků učení, které vznikly v projektu Pospolu. Proběhla propagace a spolupráce na soutěži maturitních prací žáků se zaměstnavateli v IT oborech STUDNET. Přenos informací podpořila i dvě vydaná čísla Newsletteru Pospolu. Průběžně se řešila informační podpora lektorů instruktorů, kteří prošli školením. Aktualizoval se učební text pro tento kurz a jeden kurz po lektory instruktorů se také v polovině dubna uskutečnil. Na těchto seminářích byli účastníci informováni i o Doporučení k uzavírání smluv mezi školou a firmami a významem partnerství škol a podniků, ale také o důležitosti role, kterou instruktor ve firmě směrem k výchovně vzdělávacímu procesu žáků zastává. Na podzim proběhl sběr podkladů od pilotních škol a zaměstnavatelů o tom, jak udržují osvědčené principy spolupráce škol a firem ve své praxi. Koncem listopadu bylo na MŠMT zorganizováno setkání pilotujících škol a dalších zájemců, byly prezentovány výsledky výroční zprávy z prvního roku po ukončení projektu a další vybrané příklady dobré praxe zástupci různých organizací. Účast na setkání byla nabídnuta i zastřešujícím a zaměstnavatelským svazům a byla samozřejmě podpořena účastí zástupců MŠMT. Výše uvedené aktivity přispěly k upevnění dobrého jména, které si projekt v oblasti spolupráce škol a firem za dobu své realizace vybudoval.

Pospolu i po skončení projektu

Evropský týden odborných dovedností

zkušenosti s využíváním prvků ECVET

Průvodce pro spolupráci škol a firem

instruktor středobodem vzdělávacího procesu

Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání a postavení mladých lidí na trhu práce

Každoročně je zpracována publikace Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se stavem v Evropské unii. Poskytuje podrobné informace o dlouhodobém vývoji počtů a podílů žáků v jednotlivých kategoriích vzdělání,

včetně údajů o situaci v jednotlivých krajích. Je uveden i přehled o vývoji počtu žáků a jejich podílech v jednotlivých skupinách oborů středního a vyššího odborného vzdělání založený na počtech žáků nově přijímaných do 1. ročníků. Získané poznatky jsou rovněž zpracovány do podoby statických a dynamických stránek a začleněny do Informačního systému o uplatnění absolventů škol na trhu práce ISA+ na www.infoabsolvent.cz. Vydaná publikace byla rozeslána pracovníkům MŠMT, představitelům sociálních partnerů, krajským úřadům, MPSV, ÚP, pedagogickým knihovnám a zpřístupněna na internetu pro školy, žáky a jejich rodiče i další zájemce.

Absolventi škol – struktura, přechod a uplatnění ve vybraných odvětvích

V návaznosti na aktivity z předchozích let jsou postupně zpracovávány informační materiály o žácích a absolventech, jejich uplatnění a o situaci na trhu práce k velkým odvětvím hospodářství (Strojírenství, Elektrotechnika, Stavebnictví, Doprava a spoje, Zemědělství, Zdravotnictví, Gastronomie, Obchod, Služby, Pedagogika, učitelství a sociální péče). Tyto materiály jsou unikátní tím, že pro daná odvětví sdružují na jednom místě informace zpracované v NÚV v rámci řady různých šetření a analýz. Jedná se o údaje o vývoji počtu absolventů škol, o jejich připravenosti a úspěšnosti při přechodu do pracovního života i o potřebách a požadavcích zaměstnavatelů a trhu práce. V tomto roce byly zpracovány datové podklady a textové hodnocení pro Ekonomické činnosti a Právní a veřejnosprávní činnosti. Materiály slouží všem, kdo se podílejí na rozvoji a směřování odborného vzdělávání, především sektorovým radám, představitelům sociálních partnerů, krajským úřadům, úřadům práce, MŠMT a dalším zainteresovaným subjektům.

Analýzy situace v nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol

Na základě dat o nezaměstnaných absolventech od MPSV, dat o počtech absolventů škol od MŠMT byly připraveny podrobné informace pro www.infoabsolvent.cz o vývoji nezaměstnanosti absolventů škol, které zahrnují počty a míry nezaměstnaných absolventů středních a vyšších odborných škol podle kategorií vzdělání a podrobnou analýzu hodnot míry nezaměstnanosti absolventů škol jednotlivých skupin oborů v rámci kategorií vzdělání i jednotlivých oborů vzdělání. Velice významné jsou i analýzy struktury nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby. Tyto informace jsou důležité i pro informování žáků ZŠ pro volbu jejich vzdělávací dráhy, a tedy i budoucí profese.

Analýza přechodu a uplatnění absolventů středních odborných škol na trhu práce – vybrané skupiny oborů – I. etapa

V roce 2016 byly v NÚV zpracovány podrobné analýzy ze šetření žáků posledních ročníků středních odborných škol (sběr dat 2015), které se zaměřily na kariérovou volbu žáků, spokojenost žáků se zvoleným oborem, s úrovní získaného vzdělání i jednotlivými kompetencemi a dále i na další pracovní a studijní záměry budoucích absolventů, včetně jejich zájmu pracovat v absolvovaném oboru. Na základě těchto analýz byla vydána publikace Přechod absolventů středních škol na trh práce – I. etapa. Srovnání vybraných skupin učebních a maturitních oborů, která se zaměřila na zmapování rozdílů mezi vybranými skupinami učebních i maturitních oborů, včetně identifikace specifických „slabých a silných“ stránek přípravy z pohledu žáků, a dále publikace Přechod absolventů středních škol na trh práce – I. etapa. Profily vybraných skupin učebních a maturitních oborů. Tato publikace shrnuje údaje získané za jednotlivé skupiny oborů a poskytuje tak komplexní a průřezovou informaci o vybraných skupinách jak učebních, tak i maturitních oborů.

Přechod absolventů středních odborných škol do praxe a jejich uplatnění – III. etapa (6 let od ukončení studia na střední škole)

V rámci šetření byli osloveni absolventi středních odborných škol, kteří ukončili studium před 6 lety (tehdy vstupovali na trh práce v období nástupu ekonomické krize) a mají tedy s uplatněním na trhu práce zkušenosti. Na základě analýzy získaných dat byly zjišťovány formy jejich přechodu na trh práce, jejich vzdělávací a profesní trajektorie a hodnocení jejich úspěšnosti. Absolventi byli rovněž dotazováni na hodnocení perspektivy vystudovaného oboru a zkušenosti s využitelností získaných znalostí a kompetencí a jejich případný deficit ve vztahu k požadavkům zaměstnavatelů a způsoby zvyšování a doplňování kvalifikace. Zkušenosti absolventů s přechodem na trh práce i do terciárního vzdělávání a problémy, které absolventi v jednotlivých klíčových bodech své vzdělávací a profesní dráhy museli řešit, byly zachyceny v publikaci Přechod absolventů středních škol na trh práce – III. etapa.

Analýza volných pracovních míst evidovaných Úřadem práce ČR se zaměřením na nabídku volných pracovních míst pro absolventy škol

Analýza vychází jednak z dat, která jsou k dispozici na integrovaném portálu MPSV, jednak z dat výběrového šetření pracovních sil ČSÚ. Hlavní částí studie je hodnocení střednědobého vývoje volných pracovních míst z hlediska profese (hlavní třídy CZ-IS-CO), požadovaného vzdělání a odvětví ekonomické činnosti. Analýza struktury volných pracovních míst je porovnávána se strukturou absolventů a strukturou zaměstnaných do standardních výstupů. Součástí analýzy je také identifikace nejžádanějších profesí v nabídce volných pracovních míst evidovaných ÚP. Pozornost je dále soustředěna na možnosti uplatnění absolventů škol a mladistvých, kde je monitorována struktura volných pracovních míst vhodných pro absolventy podle profese, oboru zaměstnání a druhu pracovního úvazku. Významné jsou i přílohy s vývojem v jednotlivých krajích. Na základě analýzy byla zpracována, vydána a rozeslána pracovníkům ministerstev a krajských úřadů, zástupcům zaměstnavatelů a dalším sociálním partnerům studie Nabídka volných míst evidovaných Úřadem práce ČR se zaměřením na nabídku pro absolventy škol a mladistvé. Studie obsahuje i grafické výstupy vybraných indikátorů v krajském členění.

analýza identifikuje i nejžádanější profese nabízené ÚP

Analýzy možností využití výsledků projektu PŘEKVAP v oblasti odborného vzdělávání

Predikce potřeb pracovníků provedená v projektu Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP) vychází jednak z projekce makroekonomických veličin (expanzní poptávka), jednak z potřeby obsazovat pracovní místa, která budou opouštět pracovníci odcházející do důchodu (substituční poptávka). Cílem analýzy bylo výsledky projektu PŘEKVAP porovnat se současnou situací ve vzdělávání, kterou přibližují studie publikované oddělením analýz potřeb trhu práce a vzdělávání zaměřené na strukturu absolventů škol podle kategorií vzdělání i oborů, míru nezaměstnanosti absolventů škol, celkovou profesní strukturu pracovních sil, požadavky zaměstnavatelů a hodnocení možností i zájmu absolventů získat pracovní uplatnění ve vystudovaném oboru a předpokládaném odlivu absolventů do jiných oborů. Výstupem analýz je studie porovnávající výsledky projektu PŘEKVAP se současnou situací ve vzdělávacím systému a prezentující potřebu případných změn. K dispozici je elektronicky v podobě interního materiálu s názvem Příležitosti a výzvy pro odborné vzdělávání. Studie byla využita při přípravě materiálu pro MŠMT Analýza potřeb dalšího vývoje struktury středního vzdělávání, který má být podkladem pro jednání vlády. Dále je jedním z podkladů pro přípravu revize RVP.

Příležitosti a výzvy pro odborné vzdělávání

Podpora využívání Informačního systému o uplatnění absolventů škol na trhu práce ISA+

Informační systém ISA+ na stránkách www.infoabsolvent.cz nabízí pomoc při hledání vzdělávací a profesní dráhy. V roce 2016 zde hloubkovou revizí a úpravami prošlo 285 veřejně přístupných učebních dokumentů vyššího odborného vzdělávání. Nově byly upraveny i anotace těchto vzdělávacích programů. Rozsáhlou každoroční aktualizací představovalo zveřejnění nové vzdělávací nabídky škol. Předcházelo mu dotazníkové šetření na školách SET 2017 a s ohledem na mnoho změn v přijímacím řízení na střední školy (např. zavádění povinných jednotných zkoušek, nové termíny zkoušek) jsme nabídli ve spolupráci s MŠMT on-line konzultační podporu managementu škol, která byla hojně využita.

V bloku „Jak na to“ byly zpracovány články s aktuálním obsahem, novinkami v přijímacím řízení i doporučením, jak postupovat při podání přihlášky ke studiu. Systém ISA+ nabízí podporu jak žákům a žákyním základních škol, tak i dospělým lidem, proto byly články nově zpracovány pro všechny cílové skupiny, včetně poradců.

Informace a přehledy v krajském členění

V rámci informační podpory krajů ČR je každoročně vytvářen aktuální přehled vývoje struktury nově přijatých žáků a absolventů v jednotlivých krajích, dále údajů o struktuře zaměstnanosti a také přehledy o nezaměstnanosti absolventů škol v daných regionech. Všechny tyto informace jsou prezentovány jak pro jednotlivé kraje, tak i ve srovnání všech krajů. Zprávy jsou k dispozici na webu NÚV v části Vzdělávání a trh práce. Prezentované informace mohou pomoci při identifikaci možných rizik spojených s disproporcí mezi kvalifikačními požadavky zaměstnavatelů a trhu práce a skutečnou vzdělanostní strukturou absolventů v krajích. Využívány jsou nejenom krajskými úřady při přípravě výročních zpráv nebo dlouhodobých záměrů, ale také představiteli MŠMT a státní správy a dalšími zájemci o problematiku vzdělávání a uplatnění absolventů na trhu práce. V roce 2016 byly údaje z krajských webových stránek využity rovněž při přípravě regionálně specifických dat pro jednotlivé kraje v rámci projektu P-KAP (Podpora krajského akčního plánování).

DV monitor

Webové stránky dvmonitor.cz prezentují přehlednou formou informace a data o dalším vzdělávání v České republice. Vychází se z dostupných zdrojů statistických dat o dalším vzdělávání, zpracovaných do souboru indikátorů, které poskytují přehled o situaci v oblasti dalšího vzdělávání na národní a regionální úrovni. Vybrané indikátory pak představují také srovnání ČR se zeměmi Evropské unie. Stěžejní činností byly analytické práce vycházející ze dvou obsáhlých databází nabídky neformálního dalšího vzdělávání, získaných z databází EDUCity a EU-DAT. Aktualizovala se také nabídka dalšího neformálního vzdělávání, konkrétně indikátory týkající se kapacity nabízených kurzů podle obsahového zaměření (pro jednotlivé regiony ČR), srovnání struktury nabídky profesních kurzů a struktury volných pracovních míst (pro celou ČR), počtů nabízených kurzů podle obsahového zaměření (pro jednotlivé regiony ČR) a srovnání struktury nabídky dalšího vzdělávání a struktury zaměstnanosti (pro jednotlivé regiony ČR). Při zpracování indikátorů byly využity rovněž informace o volných pracovních místech evidovaných úřady práce (z databáze MPSV) a údaje o zaměstnanosti v členění dle profesní klasifikace ISCO z databáze Výběrového šetření pracovních sil.

Projekt Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (VIP II – KP) – udržitelnost

Výstupy projektu v jeho pokračování jsou důležité především pro žáky základních a středních škol rozhodující se o své vzdělávací cestě či o možnostech uplatnění na trhu práce (vč. žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání). Systém ISA+ na www.infoabsolvent.cz poskytuje dále informační podporu pro kariérové rozhodování výchovným-kariérovým poradcům a dalším pedagogickým pracovníkům, žákům a jejich rodičům.

regionálně specifická data

informace a data o dalším vzdělávání v ČR

Sekundárně informační systém i jeho výstupy z analytických prací využívají pracovníci státní správy, zaměstnavatelé, odbory a pracovníci úřadů práce a České školní inspekce. Pro uvedené cílové skupiny jsou trvale zajišťovány informace o nezaměstnanosti absolventů o vzdělávací nabídce všech středních a vysokých škol v ČR, o uplatnění absolventů na trhu práce, o jejich úspěšnosti při přijímání do vysokoškolského vzdělání, o požadavcích zaměstnavatelů či možnostech absolventů se zdravotním postižením. Pro žáky i absolventy byly výrazně inovovány informace v sekci Jak na to, kde mohou nalézt rady, jak postupovat při rozhodování o výběru střední školy nebo při potížích ve studiu. Orientaci v oborech vzdělání může žákům zjednodušit obrázkový vstup, ve výběru pomohou videa o jednotlivých oborech vzdělání, dobrou pomůckou k orientaci je i Profitest. Význam webu potvrzuje jeho vysoká návštěvnost – v období říjen až květen dosahuje v průměru 15 000 návštěv týdně, s maximem i 25 000 návštěv v týdnu. Dalším významným zdrojem informací je souhrnná publikace Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2015, která shrnuje podstatné výsledky a informace, které jsme získali v roce 2015. Publikace byla vydána v nákladu 4800 ks a rozeslána na 3940 škol (základní s druhým stupněm, SŠ a VOŠ) + 350 sociálních partnerů a MŠMT. Celý rok je zajištěn průběžný provoz systému e-learningového vzdělávání na eKariéra. V rámci udržitelnosti projektu bylo zajištěno lisování CD KAM NA ŠKOLU – Střední školy v ČR a CD KAM NA ŠKOLU – Vyšší odborné školy v ČR pro školní rok 2017/18 a jeho rozesílka na všechny základní školy s výukou druhého stupně a na střední školy s maturitními obory (pro nabídku VOŠ).

rozhodování na základě
ucelených informací

celý rok také běží
e-learningový kurz eKariéra

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Jedním z hlavních posláních NÚV je zajištění podpory poskytování kariérového poradenství v oblasti počátečního a celoživotního vzdělávání. NÚV poskytuje bezplatný informační a poradenský servis zejména žákům škol a jejich rodičům, ale i dospělým a osobám se znevýhodněním, pomáhá jim při výběru vzdělávání a hledání práce v ČR i v zahraničí. Věnuje se metodické podpoře výchovných-kariérových poradců na školách, metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků zabývajících se kariérovým poradenstvím.

Národní poradenské fórum

Národní poradenské fórum je poradním orgánem ministerstev školství a práce. Jeho cílem je meziresortní koordinace aktivit spojených nejen se získáváním odborných kompetencí poskytovatelů kariérového poradenství v rámci počátečního a dalšího vzdělávání, ale především koordinace projektových záměrů realizovaných v oblasti celoživotního poradenství na resortní i meziresortní úrovni. V roce 2016 byla připravena dohoda s Úřadem práce České republiky a Euroguidance o zpracování přehledu o současném strategickém směřování v evropských a vnitrostátních dokumentech týkajících se poradenství. NÚV se podílel i na dalších aktivitách, které podporují spolupráci a sdílení informací v oblasti kariérového poradenství, a to z důvodu získávání aktuálních informací o chodu institucí zabývajících se kariérovým poradenstvím a z důvodu dosažení co největší synergie aktivit různých subjektů poskytujících služby kariérového poradenství.

dohoda mezi ÚP ČR
a Euroguidance

Evropská spolupráce v oblasti celoživotního kariérového poradenství

Zkušenosti a příklady dobré praxe z oblasti kariérového poradenství od ostatních zahraničních institucí získávají odborní pracovníci NÚV prostřednictvím aktivit v rámci evropské platformy pro evropskou spolupráci, respektive v rámci poradní skupiny při Evropské komisi pro celoživotní poradenství. Ta Evropské komisi a dalším zainteresovaným stranám předkládá informace a doporučení pro tvorbu strategií a politik v oblasti celoživotního poradenství a realizaci celoživotního poradenství kariérovými poradci a dalšími aktéry celoživotního poradenství prostřednictvím členství v pracovních skupinách dalších mezinárodních institucí, např. CEDEFOP, IAEVG, ICCDPP. Jde o dlouhodobou spolupráci, která navazuje na aktivity Evropské sítě systémů a politik celoživotního poradenství (ELGPN) a zapojení ústavu do mezinárodní spolupráce, a to již od roku 2005. Informace a výstupy jsou komunikovány v rámci NÚV a dále s českými partnery v rámci Národního poradenského fóra. Neformálně je aktivita naplňována na mezinárodní úrovni komunikací s institucemi, se kterými byla navázána spolupráce v rámci mezinárodních projektů, studijních návštěv atp. Cílem je udržet kontakty aktivní a mít tak otevřený přístup k aktuálním informacím a materiálům ze zahraničí. Ve spolupráci s Euroguidance byl v roce 2016 vyhotoven překlad a odborná korektura publikace Guidelines for Policies and Systems Development of Lifelong Guidance (ELGPN). Byl připraven také přehled dobré praxe zahraničních partnerů pro realizaci integrovaného systému kariérového poradenství. Vyvoláno bylo také několik inspirativních diskusí: k plánované 6. konferenci celoživotního poradenství v Haarlemu, dále k nové publikaci NCGE: Program Recognition Framework: Guidance Counselling: Criteria and Guidelines for Programme Providers. Rozvíjela se také diskuse s partnery o možném podání projektu Erasmus+ Kariérový rozvoj žáků škol s partnery ELGPN (Finsko, Irsko, Slovinsko) a debata ohledně plánovaného dokumentu Komise New Skills Agenda for Europe a další strukturované evropské spolupráci na poli celoživotního poradenství.

kontakty i přístup k aktuálním
zahraničním zdrojům informací

ERYICA – European Youth Information and Counselling Agency

Členství NÚV v mezinárodní organizaci ERYICA znamená především spolupráci na rozvoji informační politiky pro mládež v Evropě, dále šíření informací o zahraničních aktivitách v oblasti informací pro mládež mezi veřejnou správou, pracovníky s mládeží i veřejnost a také zviditelnění informačních služeb pro mládež v ČR a české politiky mládeže na evropské úrovni. Začátkem roku 2016 proběhlo v ERYICA novoroční strategické plánování. Na toto jednání navázala tvorba pracovního programu a stanovení pěti tematických priorit

ERYICA pracuje již 30 let

(Zlepšit školicí aktivity, propagovat mobilitu a e-participaci, přiblížit se k formálnímu vzdělávacímu systému, spolupracovat s africkými informačními pracovníky, obnovit komunikační strategii). V únoru také započaly oslavy 30 let ERYICA a v dubnu se uskutečnilo volební valné shromáždění v Helsinkách, kterého se zúčastnil zástupce NÚV. V březnu byla vydána nová publikace Evropské komise o práci s mládeží Quality Youth Work, obsahující sebehodnotící dotazníky informačních center a hodnotící dotazník standardů kvality. Také byl vydán nový on-line nástroj pro eParticipaci mládeže (OPIN), který usnadňuje organizacím, které se zabývají participací mládeže, jejich vstup do on-line prostředí.

Projekt GOAL – Guidance and Orientation for Adult Learners

poradenská centra v Mostě a v Olomouci

Do mezinárodního projektu GOAL (Guidance and Orientation for Adult Learners), který je realizován v rámci KA 3 Erasmus+, se NÚV zapojil v roce 2015. Projekt řeší celkem osm mezinárodních partnerů, přičemž hlavním koordinátorem je belgický partner – vlámské ministerstvo školství. Projekt se zaměřuje na poskytování kariérového poradenství dospělým bez středního vzdělání, kteří mají především ztížené postavení na trhu práce (nezaměstnaní, osoby ohrožené nezaměstnaností, národnostní menšiny, osoby po výkonu trestu atd.). NÚV v roce 2015 vybudoval model poradenského centra orientovaného právě na tuto cílovou skupinu a ověřil ho v Olomouckém a Ústeckém kraji. Poradenská centra jsou orientována především na poskytování informací a kariérového poradenství, využívají při tom existující centra celoživotního učení. Do konce roku 2016 byly služby kariérového poradenství poskytnuty v Olomouci 46 klientům a v Mostě 54 klientům. Regionální poradenské centrum v Mostě spolupracuje s úřady práce a školami na úrovni regionu (např. úřady práce v Mostě, Litvínově a Chomutově). V Regionálním centru Olomouc spolupracují s partnery především s regionálními úřady práce (Olomouc, Uničov, Litovel, Šternberk). Zároveň pokračuje spolupráce se zástupci středních škol v regionu, jejímž záměrem je navázat kontakt s klienty, kteří předčasně ukončili střední vzdělání.

setkání národních evaluátorů - Haag

V říjnu 2016 se uskutečnilo v Nizozemsku pravidelné setkání všech partnerů zapojených v projektu včetně setkání národních evaluátorů, kde bylo vyhodnoceno dosavadní řešení projektu (výměna zkušeností, poradenské nástroje, zkušenosti z terénu, bariéry, výzvy pro další řešení projektu, finanční a administrativní náležitosti, evaluační nástroje, včetně formulářů pro telefonické dotazování klientů za účelem získání zpětné vazby). Projekt GOAL byl v roce 2016 prezentován na konferenci o vzdělávání dospělých AEDUCA v Olomouci, dále byl prezentován na zasedáních Národního poradenského fóra, výročním zasedání sítě ReferNet a na věcném odboru MŠMT.

radu vyhledávají rodiče, žáci, poradci i organizace

Centrum kariérového poradenství

Během roku 2016 poskytovali pracovníci Centra kariérového poradenství (CKP) svým klientům odborné konzultace jak telefonicky, tak elektronicky, klienti mohli využít elektronický formulář v informačním systému ISA+, mohli se také objednat ke konzultaci a přijít osobně. Klienty CKP byli žáci a jejich rodiče, studující mládež s různými potížemi během studia, ale i výchovní a kariéroví poradci. Dlouhodobě silnou skupinou byli i v tomto roce dospělí zájemci o formální i neformální vzdělávání. Konzultačními tématy se staly otázky rozhodování o vzdělávací dráze, školské legislativy a procesů týkajících se přijímacího řízení, klienti poptávali řešení svých problémů ve škole, hledali možnosti dalšího vzdělávání a osobního rozvoje aj. Zájemci o poradenství byli tradičně žáci a jejich rodiče, poradci a různé organizace. CKP průběžně nabízelo a poskytovalo konzultace k tématu kariérového poradenství výchovným a kariérovým poradcům z mimoškolních pracovišť, vždy podle jejich potřeb. Tématy byly například informace o vývoji kariérového poradenství, školská legislativa, výběr vzdělávání žáků/klientů, orientace ve vzdělávací nabídce, ale často i kvalifikační požadavky pedagogických pracovníků.

Informační systém INFOABSOLVENT (ISA+)

Jedním z výstupů projektu VIP Kariéra II – Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy byla inovace rozsáhlého informačního systému infoabsolvent.cz s aktuální nabídkou vzdělávání středních, vyšších odborných a vysokých škol. Systém svým rozsahem umožňuje hledat i širší souvislosti mezi vzděláváním a pracovním trhem a je právem oceňován jak školami, tak samotnými uživateli – zájemci o vzdělávání a práci.

Informační systém je komfortně vybaven různými vstupy podle potřeb uživatele (např. podle oboru, školy, povolání, filmových ukázek profesí nebo podle blízkého a podobného zaměření pracovních činností). Všechny údaje jsou uspořádány tak, aby každý uživatel získal rychlou a kompletní odpověď na své potřeby; informuje nejen o možnostech v denním studiu, ale i v jiných formách studia, například v dálkovém či večerním.

Obory vzdělání a vzdělávací programy jsou podrobně popsány, včetně rozlišení jednotlivých zaměření ve školních vzdělávacích programech, podmínek přijímacího řízení a dalších doprovodných informací (například výše školného, zájem o obor v minulém školním roce, možnost studia oboru pro žáky s různými typy zdravotního postižení). Součástí informační podpory je přehled o možnostech pracovního uplatnění po skončení studia daného oboru, přehled o současné situaci absolventů škol na trhu práce i potřeby zaměstnavatelů. Žákům základních škol může pomoci vidět pracovní činnosti různých povolání ve filmových ukázkách. Mohou si také upřesnit své zájmy a cíle v orientačním testu Profitest, který je podpoří v době rozhodování o vlastní vzdělávací dráze.

Ve druhé polovině roku, již v režimu udržitelnosti projektu VIP Kariéra II, byla jako každý rok aktualizována databáze systému Infoabsolvent.cz se vzdělávací nabídkou středních, vyšších odborných a vysokých škol pro školní rok 2016/2017. Současně byly aktualizovány i články v sekci Absolventi a trh práce, které uživatelům systému přinášejí nové informace o situaci na pracovním trhu, a v sekci Jak na to, s údaji o přijímacím řízení pro 1. ročníky nového školního roku a doplňujícími radami a doporučeními pro proces výběru vzdělávání.

Řešitelský tým informačního systému dosáhl svých cílů, aby se ISA+ stala komfortním poradenským nástrojem a zdrojem spolehlivých a komplexních informací. To potvrzuje i každoročně se zvyšující návštěvnost systému. V posledních třech letech v období ledna, kdy je největší zájem o informace o vzdělávací nabídce, protože tehdy si nejvíce uchazečů vybírá vhodný obor a školu, přesahuje návštěvnost 20 tisíc návštěv týdně, v ostatních obdobích se pohybuje nad 15 tisíci. Překvapivě vysoký zájem se projeví koncem dubna, kdy se návštěvnost v jednom týdnu blíží 25 tisícům v souvislosti s oznámením výsledků přijímacích řízení na střední školy.

možnost vyhledávat podle oboru, školy nebo filmových ukázek

vybírat lze i podle videoukázky nebo Profitestu

ŠKOLSKÉ A ŠKOLNÍ PORADENSKÉ SLUŽBY, DIAGNOSTICKÉ A INTERVENČNÍ NÁSTROJE

Činnost NÚV se v této oblasti v roce 2016 soustředila na podporu zavádění společného vzdělávání a s tím související změny v systému školních a školských poradenských služeb. K 1. září 2016 bylo zahájeno poskytování poradenských služeb v novém systému podpůrných opatření, kdy bylo třeba seznámit pracovníky s novými metodickými postupy, s úpravami legislativních dokumentů, s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s novelou vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a ve školských poradenských zařízeních, která byla novelizována pod číslem 197/2016 Sb. Poradenské služby byly poskytovány dětem, žákům a studentům v celém spektru psychologického a speciálně pedagogického poradenství. Zastoupeni byli děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaní i žáci s poruchami chování a s rizikovým chováním.

Metodická podpora školských poradenských zařízení

Školská poradenská zařízení byla intenzivně metodicky podporována v přípravě na legislativní změny vyplývající z § 16 školského zákona a souvisejících prováděcích předpisů, zejména pak v kontextu zavádění formulářů Doporučení a Zprávy z vyšetření. Dále vznikla řada výkladových dokumentů a metodik k práci školských poradenských zařízení pro oblast navrhování podpůrných opatření u jednotlivých skupin zdravotně znevýhodněných, žáků z odlišného kulturního prostředí i žáků (dětí a studentů), kteří žijí v odlišných životních podmínkách, zvláště pak v prostředí zatíženém sociálním znevýhodněním. K zajištění nastavování podpůrných opatření byla zpracována metodická doporučení a výklady pro oblast: INFORMOVANÝ SOUHLAS se závěry vyplývajícími z poskytnutí poradenské služby a s návrhem doporučení pro vzdělávání, ZAŘAZOVÁNÍ ŽÁKŮ DO KATEGORIÍ ZDRAVOTNÍCH ZNEVÝHODNĚNÍ ZA ÚČELEM JEJICH ZAŘAZENÍ DO VZDĚLÁVÁNÍ, Terminologický výklad pojmů, Výklad pro užívání číselníku, METODICKÉ DOPORUČENÍ pro postup při nesouhlasu rodiče, například se zařazením dítěte do speciální školy, třídy, oddělení nebo studijní skupiny, Metodické doporučení k navrhování pomůcek pro nadané a mimořádně nadané žáky (studenty) – výklad, Metodické doporučení s přidělováním PO pro nadané a mimořádně nadané žáky, DOPORUČENÍ školního psychologa / školního speciálního pedagoga, Specifikace odlišných životních podmínek, Informované souhlasy pro školní psychology / školní speciální pedagogy, Asistent pedagoga – metodika ke zřízení asistenta pedagoga, „Co dělat, když“ – aktuální problémy s přidělováním asistenta pedagoga, Stručný přehled změn v systému poradenských služeb ŠPZ, FORMULÁŘ Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami – wordová verze, Jak doporučovat předměty speciálně pedagogické péče, pedagogickou intervenci, Specifika práce s cizinci, Organizační informace k zařazování žáků – zápis do školy, přípravné třídy, odklady, přijímací zkoušky na střední školy, Metodické informace k práci s PLPP, Interaktivní dokument Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, audio nahrávka k práci s interaktivním formulářem, metodika k nastavení spolupráce mezi PPP a SPC při práci se společnými klienty atd. Probíhala také intenzivní komunikace se školskými poradenskými zařízeními v podobě porad s řediteli školských poradenských zařízení, metodická setkání s pracovníky ŠPZ, workshopy a programy DVPP. Pracovníci školských poradenských zařízení vytvořili první skupinu lektorů, která přenášela informace o změnách v poskytování školských poradenských služeb do svých regionů. Dále probíhala pracovní jednání se zřizovateli ŠPZ – krajskými úřady, jednání probíhala v těsné spolupráci s MŠMT, se sekci financování a legislativy.

Kvalita školních a školských poradenských služeb

Většina aktivit celé sekce III směřuje ke zkvalitnění a modernizaci systému školních a školských poradenských služeb. Oddělení dokončilo Standardy pro poskytování školských poradenských služeb v částech personálního standardu, procedurálního standardu a diagnostického a materiálního standardu. Tento klíčový dokument pro sjednocení základních parametrů školských poradenských služeb bude ověřován a implementován

nastavování podpůrných opatření: metodická doporučení a výklady

lektori přenášeli informace do regionů

Standardy pro poskytování školských poradenských služeb

do systému školských poradenských zařízení prostřednictvím projektu ESF KIPR (Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj), který má mimo jiné napomoci v zavádění podpůrných opatření ve vybraných školách ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování a k vytvoření další části Standardů služeb školských poradenských zařízení, a to k intervenčnímu standardu. Pokračuje také podpora škol, které se rozhodly, že v jejich řadách budou působit školní psychologové a školní speciální pedagogové. Školám i odborníkům je poskytována metodická podpora s využitím metodických materiálů, které byly vytvořeny v projektu RAMPS, dále jsou těmto odborníkům k dispozici konzultační služby i vzdělávací programy.

Poradenské služby pro žáky s poruchami autistického spektra

V roce 2016 pokračovala v NÚV systémová podpora poradenských služeb pro žáky s poruchami autistického spektra (PAS), která probíhala na úrovni spolupráce s Radou vlády pro zdravotně postižené občany a zejména pak se členy Rady, kteří se orientují na služby pro autistické děti, žáky a studenty ve vzdělávání. Dále pokračovala spolupráce s krajskými koordinátory pro péči o děti, žáky a studenty s PAS. S jejich pomocí se průběžně mapuje péče a potřeby dětí, žáků a studentů s PAS v jednotlivých krajích, dostupnost služeb, požadavky na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti péče o děti, žáky, studenty s PAS. V roce 2016 proběhla dvě jednodenní pracovní setkání koordinátorů péče o žáky s autismem. Setkání se soustředila na témata, která souvisejí s problematikou dětí, žáků, studentů s PAS a která vycházejí především z potřeby nastavení systémových změn v péči o tuto skupinu klientů. Řešena byla například mezioborová spolupráce s klinickými psychology a dětskými psychiatry při přiznávání diagnóz PAS, otázky související s akceptací doporučení ŠPZ, nové trendy v přístupu k práci s dětmi, žáky a studenty s PAS, především Aplikovaná behaviorální analýza. V průběhu roku 2016 rovněž pracovníci NÚV poskytovali odborné konzultace pedagogům, pracovníkům školských poradenských zařízení a rodičům v rámci společného vzdělávání při inkluzi dětí, žáků a studentů s PAS do hlavního vzdělávacího proudu.

Zpracování standardizační studie k testu Vytváření příběhů

Ve spolupráci s Mgr. Hynkem Cíglerem byla zpracována standardizační studie k testu Vytváření příběhů – screeningovému nástroji pro zjišťování tvořivosti u dětí ve věku 5–12 let. Orientační normy byly vytvořeny samostatně pro chlapce a dívky pro 8 věkových pásem.

Školní poradenské služby

Bylo zpracováno dotazníkové šetření, které se školám zadávalo prostřednictvím ČŠI. Šetření se zaměřilo na činnosti výchovného poradce a školního metodika prevence, na jejich roli v prevenci rizikového chování ve školním prostředí a na postavení těchto pedagogů ve školním poradenském pracovišti. Dále proběhla 3 celorepubliková setkání výchovných poradců z iniciativy ministryně školství Kateřiny Valachové. Setkání s výchovnými poradci, které proběhlo v Praze (2x) a dále v Brně, bylo věnováno roli výchovných poradců v systému poskytování podpůrných opatření ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechna setkání se uskutečnila ve spolupráci s MŠMT, řešeny tak byly otázky spojené s uplatněním nové legislativy, především § 16 školského zákona, otázky spojené s financováním podpůrných opatření i s vykazováním normované finanční náročnosti. Ze všech setkání vyplynulo, že MŠMT chce posílit roli výchovných poradců, a to v kontextu jejich zapojení do společného vzdělávání, ale i v souvislosti s přípravou kariérního řádu pedagogů. Jednoznačně byla podpořena myšlenka navýšení počtu hodin pro výchovné poradenství.

Analýza činností výchovného poradce, spolupráce se ŠPZ, kariérové poradenství výchovných poradců

V roce 2016 jsme se zaměřili na poskytování služeb výchovných poradců na základních a středních školách s důrazem na strukturu a četnost zajišťovaných poradenských služeb, úroveň spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty v regionech, které se věnují poskytování kariérového poradenství. Byly zmapovány nejčastěji užívané postupy škol. Pozornost byla věnována specifickým postupům v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména se žáky se závažným zdravotním postižením. Na šetření

pracovní setkání koordinátorů péče o žáky s autismem

setkání výchovných poradců na popud ministryně školství

ČŠI navázala spolupráce s Asociací výchovných poradců ČR.

Analýza služeb školního metodika prevence a výchovného poradce a návrh pro reformulaci jejich standardních činností

V rámci tohoto úkolu byly zmapovány poradenské služby, které poskytují školní poradenská pracoviště žákům a studentům v základním a středním školství. Byly vydefinovány a porovnány činnosti výchovných poradců a školních metodiků prevence na úrovni základního a středního vzdělávání a v různých typech středoškolského vzdělávání. Výzkumníci se zaměřili na kritická místa školního poradenského systému, definovali oblasti, které nejsou dostatečně pokryty poradenskými službami, případně, ve kterých dochází k duplicitě činností ze strany jednotlivých pracovníků školního poradenského pracoviště. Šetření proběhlo v 982 mateřských školách, 787 základních školách a 249 středních školách, včetně víceletých gymnázií (zapsaných do školského rejstříku). Šetření bylo zaměřené na problematiku prevence, výskytu a řešení šikany a dalších projevů rizikového chování ve školách.

Tvorba diagnostických a intervenčních nástrojů

Příprava nových diagnostických a intervenčních postupů probíhala ve spolupráci s experty z akademické sféry a zástupci neziskových organizací. Pracovníci NÚV se rovněž v této oblasti věnují analytickým činnostem, které souvisejí s přípravou diagnostických a intervenčních nástrojů, se školskými poradenskými službami i s vyhodnocováním dlouhodobě sledovaných ukazatelů ve vzdělávání specifických skupin žáků. Ve spolupráci s ČŠI tak vznikla zpráva o stavu poskytování poradenských služeb žákům s LMP zaměřená na romské žáky, která je součástí podkladů pro vyhodnocování opatření ve věci rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku. Velká pozornost se zaměřila na téma spojená se společným vzděláváním. Byla zpracována řada analytických dat k tématům asistentů pedagoga, k poskytování speciálních učebnic a kompenzačních pomůcek. Byly zpracovány statistické podklady o stavu poskytovaných školských poradenských služeb v PPP a SPC, které se staly východiskem pro personální posilování školských poradenských služeb, které zajistilo MŠMT rozvojovým programem. Nezbytnou součástí zavádění společného vzdělávání byla také příprava interaktivních formulářů pro školská poradenská zařízení – Zpráva z vyšetření a Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále se uskutečnilo šetření v SPC za účelem zjištění stavu v oblasti využívání diagnostických a intervenčních nástrojů, ve spolupráci s oddělením pro ústavní a ochrannou výchovu a prevenci rizikového chování bylo obdobné šetření zpracováno pro střediska výchovné péče. Další úkoly se soustředily na výkaznictví školských poradenských zařízení, kdy byly provedeny návrhy na úpravy ve výkazech používaných pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry. Vznikly tak podmínky k tomu, aby byla nejprve ověřena relevance vykazování činností těchto zařízení po zavedení nové legislativy, související se společným vzděláváním. V této souvislosti mezi úkoly související s novou legislativou patřila také realizace fokusní skupiny, která se zabývala relevancí nastavených podpůrných opatření a návrhy na případné úpravy.

příprava interaktivních formulářů pro školská poradenská zařízení

fokusní skupina k podpůrným opatřením

Tvorba nových diagnostických nástrojů

Nejvýznamnější diagnosticky zaměřený úkol souvisí s tvorbou nových diagnostických metod a s doplněním uživatelských norem k některým vybraným nástrojům. Uskutečnila se první část výzkumné studie zaměřené na fungování Baterie testů fonologických schopností u dětí s vývojovou dysfázií. Dále se vypracovala standardizační studie baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností pro žáky na 2. stupni ZŠ. Další studie byla provedena v rámci vývoje metody pro posuzování adaptivních schopností u dětí. Tato kvalitativně orientovaná studie ověřila obsahovou validitu metody pro posouzení adaptivních schopností u dětí a respondentů z české majoritní populace a romské populace, a to včetně dětí s některými druhy zdravotních postižení. Na základě poznatků z pilotní studie proběhla revize metody a byla připravena navazující pilotní studie. Vývoj pilotních verzí metody a její ověřování probíhá ve spolupráci se zástupci akademické obce i se zástupci odborníků z praxe. Pokračovala činnost pracovní skupiny k diagnostice a vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Značná pozornost byla věnována odborně korektní diagnostice u romských žáků. Zástupce oddělení se účastnil jednání CAHROM (Ad-Hoc Committee of Experts on Roma and Traveller Issues) v Budapešti, které přineslo cenné poznatky z oblasti diagnostických postupů, porovnání stavu a možností zejména v rámci zemí středoevropského prostoru – Slovensko, Maďarsko, Polsko.

diagnostika a vzdělávání žáků s LMP

průběžné hodnocení
diagnostických metod

analýza diagnostických
nástrojů používaných SPC

Průběžně provádíme hodnocení dostupných diagnostických metod. Oddělení je připraveno poskytovat analytickou a metodickou podporu ve věci volby dalších diagnostických nástrojů pro rediagnostiku nově zřízenému reviznímu pracovišti. Zabýváme se i možnostmi modernizace užívaných diagnostických metod ve školním i školském systému poradenství. V rámci tohoto úkolu se také podílíme na formulaci a vyhodnocení dotačního programu MŠMT pro podporu vybavenosti školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji. S odstupem více než pěti let byla provedena opětovná analýza stavu používaných diagnostických nástrojů ve speciálně pedagogických centrech. Analýza prokázala, že v poradenské praxi dochází k postupné obměně metod a opouštění metod výrazně zastaralých (lze tak např. poukázat na praktické opuštění Ravenových matic nebo Pražského dětského Wechslera). Na základě šetření lze také ocenit přínos projektu DIS, realizovaného IPPP a po reorganizaci NÚV, který doplnil některé nezbytné diagnostické nástroje, dnes často využívané ve školských poradenských zařízeních.

Zácviky v užívání diagnostických nástrojů

Nezbytnou součástí kvality diagnostické práce je zácvik v jejich užívání. Řada aktivit se soustředila na vzdělávání v užívání diagnostických metod. Byla zpracována akreditace několika nových vzdělávacích programů, např. kazuistický seminář k testu The Intelligence and Development Scales (IDS) nebo kazuistický seminář k Zulligerově testu, jehož základní kurz byl v letošním roce uspořádán po delším čase; dále se jednalo o nové kurzy zaměřené na posuzování adaptivních schopností a na intervenční práci speciálních pedagogů pro klienty s lehkým mentálním postižením. Dále byla připravena řada vzdělávacích programů zaměřených na běžné využití diagnostických metod, např. Maters, Dismas, IDS.

Prezentace výsledků a mezinárodní spolupráce

Zajištěna byla také publikace diagnosticky zaměřených odborných činností na konferencích. Věnovali jsme se aktuálním tématům posuzování adaptivních schopností, kulturní přiměřenosti diagnostických metod i obecnějším otázkám poradenské diagnostiky. V rámci průběžného mapování zahraničních diagnostických metod i výzkumné činnosti byly navázány kontakty se zahraničními odborníky a výzkumnými týmy věnujícími se oblasti diagnostiky inteligence a kognitivních schopností, nadání, specifických poruch učení a dynamických přístupů k diagnostice. Zajištěna byla naše účast na řadě mezinárodních konferencí, včetně USA. V širším týmu pracovníci oddělení pro tvorbu diagnostických a intervenčních nástrojů spolupracovali na řadě dalších úkolů, např. tvorbě standardů činnosti školských poradenských zařízení, přípravě a zahájení realizace projektu KIPR. Výstupy z práce oddělení byly dále prezentovány na odborných setkáních, setkáních s vedoucími pracovníky poradenských pracovišť, setkání se zřizovateli ŠPZ a na kulatých stolech pořádaných MŠMT.

Další vzdělávání pedagogů a poradenských pracovníků

Národní ústav pro vzdělávání připravuje a realizuje vzdělávací programy pro psychology a speciální pedagogy školských poradenských zařízení a školních poradenských pracovišť, pro pedagogické pracovníky zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a také pro pedagogy škol. Cílem vzdělávacích aktivit je zejména rozvoj a podpora profesních kompetencí odborníků v systému školních a školských poradenských služeb, v ústavní a ochranné výchově v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Tematicky se NÚV zaměřuje na oblast rozšiřování profesních kompetencí, na metody a postupy poradenské práce, na průběh diagnostiky a intervence v rámci poradenské péče. NÚV dále nabízí programy a dlouhodobé výcviky zaměřené na osobnostní rozvoj pracovníků formou sebezkušenostních výcviků. Dlouhodobě je akcentována realizace vzdělávacích programů ve formě workshopů zaměřených na rozvoj kompetencí, doplněných o přednášky, na ně pak navazují kazuisticky zaměřené semináře zejména v oblasti intervencí a diagnostiky. V roce 2016 se konalo 114 vzdělávacích akcí z nabídky DVPP s účastí 2066 poradenských a dalších pedagogických pracovníků. Dále bylo připraveno 32 vzdělávacích akcí v rámci projektových úkolů, s celkovým počtem 611 účastníků. Tyto akce byly zaměřeny na podporu začínajících poradenských pracovníků, na přípravu kvalifikovaných asistentů pedagoga, na podporu poradenských pracovníků v oblasti vystavování doporučení k úpravě podmínek v souvislosti s maturitní zkouškou žáků se SVP. Konkrétní počet absolventů kurzů pro začí-

nající pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, začínající školní psychology / školní speciální pedagogy a začínající pracovníky speciálně pedagogických center je 114 (63 speciálních pedagogů a 51 psychologů). Studium pedagogiky k získání odborné kvalifikace k výkonu činnosti asistenta pedagoga dle § 20 zákona č. 563/2004 úspěšně absolvovalo 60 účastníků. Mimo nabídku akcí DVPP (viz nabídka na 1. a 2. pololetí školního roku) byly obsahově a organizačně zajišťovány další vzdělávací akce související s aktuálními informacemi zavádění společného vzdělávání. Na podporu poradenských pracovníků bylo mimořádně uspořádáno 9 metodických setkání a workshopů k doporučování podpůrných opatření a následně k využívání elektronického formuláře Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, k tomuto účelu byl vytvořen i instruktážní videozáznam. Těchto akcí se zúčastnilo celkem 291 pracovníků PPP a SPC. V roce 2016 probíhalo také intenzivní vzdělávání pedagogických pracovníků školských poradenských zařízení, jehož cílem bylo seznamovat pedagogické pracovníky s úpravami školského zákona a prováděcích předpisů. Tito pracovníci (implementátoři vzdělávání k § 16 školského zákona z pracovní skupiny, která probíhala v roce 2015) byli koordinováni a metodicky vedeni v naplňování úkolů, které vyplynuly ze zavádění nové školské legislativy. Současně se ověřovaly znalosti k tématu společného vzdělávání za účelem dodržení jednoty a kvality výkladu právních předpisů ke společnému vzdělávání. Na závěr vzdělávání poradenských pracovníků složili lektori závěrečnou zkoušku pro oblast společného vzdělávání. Jmenný seznam certifikovaných lektorů lze nalézt na webu NÚV.

metodická setkání a workshopy

lektori-implementátoři

PREVENCE A INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVA

Podpora ve zvyšování kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a podpora rozvoje kvality preventivně výchovné péče

V roce 2014 byly vytvořeny Standardy kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a v roce 2016 byly vydány jako Výnos ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 5/2016. Ačkoli by se zdálo, že je tímto krokem práce na Standardech hotová, opak je pravdou. NÚV již od roku 2015 vytváří v rámci pracovní skupiny složené z odborníků z praxe Standardy kvality péče pro ambulantní střediska výchovné péče, charakter práce v těchto zařízeních se totiž od pobytových služeb zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy významně liší. V rámci přípravy Standardů pro ambulantní střediska výchovné péče a podpory prevence bylo realizováno mapování činnosti ambulantních středisek výchovné péče. Cílem šetření bylo zejména zmapovat činnosti (poradenské, výchovně vzdělávací, metodické, diagnostické, terapeutické, příp. další), které vykonávají zaměstnanci na různých pozicích ambulantních středisek (psycholog, speciální pedagog/etoped, sociální pracovník). Kromě mapování činností středisek výchovné péče pokračovala v roce 2016 také analýza činností a programů v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Zaměřovala se na činnosti v dětských domovech se školou a výchovných ústavech. Sběr dat probíhal formou návštěvy zařízení a rozhovoru se zaměstnanci, celkem bylo navštíveno 10 zařízení, ve kterých se uskutečnilo více než 40 rozhovorů. Následně byla data kvalitativně zpracována a dána do souvislosti se šetřením z roku 2015, které se zaměřovalo na činnost dětských domovů. Na tato mapování mohou navazovat koncepční úkoly a příprava speciálních Standardů kvality péče v těchto zařízeních. V průběhu roku 2016 NÚV také sledoval zavádění Standardů kvality péče do praxe. Bylo realizováno pilotní šetření, jehož cílem bylo zejména získat zpětnou vazbu o procesu zavádění Standardů, co zařízením přináší, s čím se potýkají, a dále pak zmapovat, zda zařízení vnímají přínos Standardů v oblasti zvyšování kvality péče o děti. V praxi se na zavádění Standardů významně podílejí proškolení pracovníci diagnostických ústavů, jejichž činnost podporujeme pořádáním setkání a kaзуistických seminářů. Zároveň se k tématu Standardů i pro další pedagogické pracovníky uskutečnilo celkem 12 kurzů (Jak na Standardy – pro pedagogické pracovníky a Aplikace Standardů – pro vedoucí pracovníky), kterých se účastnilo 183 osob. Kvality péče o ohrožené děti se týkala také konference, která se konala na závěr roku 2015. V roce 2016 byl publikován sborník z této konference (k dispozici na stránkách NÚV), kde byly mimo jiné prezentovány závěry analýzy odborných textů, výzkumných studií, národních i nadnárodních rezolucí či strategických textů, které pojednávají o kvalitě v náhradních formách péče, především v ústavní výchově a jejich alternativách. Během roku byla dále zpracována analýza mediálního obrazu ústavní výchovy v českých médiích za roky 2010–2015, která je také k dispozici na našich webových stránkách.

šetření v ambulantních střediscích výchovné péče

zpětná vazba o procesu zavádění Standardů do praxe

Psychologická péče v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy

V rámci mapování činnosti zařízení v uplynulých letech vyšla od některých zařízení najevo potřeba psychologické péče pro umístěné děti. Proto byla v roce 2016 zmapována psychologická péče v pobytových zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Byl vytvořen dotazník pro ředitele a psychology zařízení. Na dotazník pro ředitele odpovědělo 114 respondentů, druhý dotazník se vrátil s odpověďmi od 42 psychologů. Z těch bylo potom osloveno 6, kteří souhlasili s rozhovorem. Na základě sebraných dat vyšlo najevo, že psychologická práce v zařízeních není ukotvená, nemá zřejmé postupy ani dílčí kritéria a psychologové nemají v této činnosti odbornou podporu, a proto se bude i v roce 2017 pokračovat v tomto tématu a bude se dále rozvíjet systém podpory pro psychology pracující s dětmi umístěnými v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Rizikové projevy chování u dětí v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy

V oblasti ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče bylo vedle témat týkajících se Standardů uskutečněno mapování delikventních rizikových projevů chování dětí a mladistvých, kteří jsou v zařízeních umístěni. Šetření navazovalo na aktuální odborné diskuse v oblasti ústavní a ochranné výchovy týkající se otázky rizikových, neadekvátních, asociálních až delikventních projevů chování dětí. Byl navržen design několikaletého výzkumu a naplněna jeho první část. Předvýzkum se uskutečnil formou dotazníků, kterými byla získána data ze 13 zařízení. Tato data poslouží jako východisko pro další fáze výzkumu. Hlubší analýza problematiky bude sledována v roce 2017.

Systém certifikací programů primární prevence

Bývá běžnou praxí, že si školy k naplňování svého preventivního programu přizvou pomoc v podobě metodiků prevence z pedagogicko-psychologických poraden, neziskových organizací, Policie ČR nebo Městské policie, lékařů či dalších odborníků ze zdravotnictví a podobně. Řada ředitelů škol, kteří za obsah programů prevence nesou v konečném důsledku odpovědnost, v minulosti upozorňovala, že nebyla jasná kritéria, podle kterých lze poznat bezpečný a efektivní program prevence. Právě s tímto cílem realizuje NÚV ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy posuzování kvality programů školské primární prevence a jejich certifikace. V průběhu roku 2016 se uskutečnilo celkem 9 místních šetření. Z tohoto počtu se ve čtyřech případech jednalo o nová místní šetření a v pěti případech o tzv. dohlídková šetření, která se konají při nutnosti opakovaného posouzení určitých méně vážných nedostatků v kvalitě práce organizace při udělení certifikátu na dobu kratší než standardních pěti let nebo při nahlášených stížnostech na kvalitu certifikovaného programu. Ke konci roku 2016 Národní ústav pro vzdělávání eviduje celkem 56 organizací s 90 certifikovanými programy primární prevence. Z celkového počtu 90 certifikovaných programů je 55 programů všeobecné prevence, 25 programů selektivní prevence a 10 programů indikované prevence. Národní ústav pro vzdělávání obnovil v roce 2013 posuzování kvality programů školské primární prevence a jejich certifikace. Navázal tím na systém certifikací probíhajících v letech 2006 až 2011. Za poslední 4 roky prošly posouzením již desítky subjektů, z nichž většina byla úspěšná a obdržela certifikát odborné způsobilosti. Těch vydal NÚV od roku 2013 do konce roku 2016 již celkem 101. V průběhu minulých let se ale ukázalo pár nedostatků jak v samotném znění Standardů odborné způsobilosti, tak v nastavení certifikačního procesu jako celku. Z tohoto důvodu MŠMT ve spolupráci s NÚV přistoupilo k zahájení přípravy revize systému certifikací.

Metodická podpora a vzdělávání krajských školských koordinátorů prevence
Krajští školští koordinátoři prevence (KŠKP) zastávají klíčovou roli v celorepublikovém systému podpory školské primární prevence rizikového chování. Jejich úkolem je mj. metodické vedení metodiků prevence v pedagogicko-psychologických poradnách a participace na zajišťování podmínek pro kvalitní práci školních metodiků prevence a dalších pedagogů podílejících se na primární prevenci na jednotlivých školách. Krajští koordinátoři jsou také zodpovědní za vytváření a naplňování krajské koncepce prevence, monitorují situaci na školách ve svém regionu a podílejí se na koncipování a směřování dotačních programů pro oblast prevence. Pro rok 2016 připravil NÚV ve spolupráci s MŠMT cílenou metodickou podporu a systematické vzdělávání pro všechny KŠKP. Cílem je především zkvalitňování jejich práce a tím i zlepšení kvality celkové úrovně systému primární prevence rizikového chování v každém kraji v České republice. S těmito záměry se v květnu 2016 uskutečnila v Praze dvoudenní konference organizovaná MŠMT, určená primárně pro metodiky prevence z pedagogicko-psychologických poraden a krajské školské koordinátory prevence. Pracovníci NÚV na ní prezentovali několik témat týkajících se prevence. Na základě diskusí s KŠKP byl sestaven přehled témat, kterým se v rámci vzdělávání a metodické podpory NÚV pro rok 2016 věnoval (např. šlo o témata kvality preventivních programů nebo šikany).

Jednotný on-line systém výkaznictví preventivních aktivit škol

Národní ústav pro vzdělávání navazuje na výstupy ESF projektu VYNSPI 2, který byl realizován v letech 2014 a 2015. Jedním z výstupů projektu je jednotný on-line systém výkaznictví preventivních aktivit, na jehož rozvoji a uvádění do praxe po skončení projektu

certifikace zárukou kvality

dvoudenní konference pro metodiky prevence

spolupracuje Klinika adiktologie, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Národní ústav pro vzdělávání. Systém výkaznictví je pro lepší orientaci uživatelů umístěn na samostatných webových stránkách www.preventivni-aktivita.cz. Smyslem vytvoření a podpory on-line systému jednotné evidence preventivních aktivit prováděných na českých školách je sjednotit obsah, objem a způsob sledování realizovaných preventivních aktivit, zavést jednotnou podobu výkazů a poskytnout školám účinný nástroj pro (auto)evaluaci realizovaných aktivit. Mezi hlavní cíle a přínosy zavádění on-line systému výkaznictví preventivních aktivit patří ulehčení práce školním metodikům prevence a metodikům prevence z pedagogicko-psychologických poraden, zjednodušení vyplňování i zpracování dat o naplňování školních preventivních programů a možnost porovnatelnosti dat napříč okresy a kraji v České republice. Celý on-line systém výkaznictví preventivních aktivit je v současné době dobrovolný. To znamená, že se do něj jednotlivé školy mohou, nebo nemusí zapojit. V systému výkaznictví je aktuálně nahráno 5119 základních a středních škol, ale aktivně do systému přistupuje 1134 registrovaných škol. Za školní rok 2015/2016 se shromáždila data celkem za 893 výkazů ze škol po celé České republice. Jedním z témat pro práci v roce 2017 tak zůstává i další propagace systému a motivace dalších škol k využívání této možnosti.

Metodické doporučení pro primární prevenci problémů spojených s hazardním hraním

V uplynulých letech připravoval NÚV přílohy k Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování pro některé z oblastí rizikového chování. V roce 2016 se v tomto úkolu pokračovalo. Na základě akčního plánu realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2015–2018 pro oblast hazardního hraní vyplynula povinnost vytvořit metodické doporučení pro primární prevenci problémů spojených s hazardním hraním pro pedagogické pracovníky. Metodické doporučení se věnuje problematice hazardního hraní s ohledem na možnosti prevence a včasné intervence ve školním prostředí. Obsahuje postupy pro případ podezření či výskytu hazardního hraní u žáka či studenta a odkazy na spolupracující instituce. Finální verze metodického doporučení je zveřejněna na webových stránkách MŠMT.

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany na školách

Národní ústav pro vzdělávání byl pověřen ze strany MŠMT aktualizací metodického pokynu k šikaně, jeho rozšířením v tématech násilí páchaného žáky na pedagogy a násilí páchaného z důvodu jinakosti (např. Romové, cizinci) a akcentem tématu prevence šikany. Na přípravě, tvorbě a připomínkování metodického pokynu se podílel interní tým Národního ústavu pro vzdělávání a externí odborníci z řad MŠMT, ČŠI, Kanceláře veřejné ochrany práva, Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, akademické obce, školních metodiků prevence, poradenských pracovníků a neziskových organizací. Pro tvorbu materiálu byly dále využity aktuální odborné publikace a výzkumy k šikaně nejen v České republice, ale zejména v otázce šikany učitele také ze zahraničí. Cílem metodického pokynu je pomoci školám porozumět fenoménu šikany. Obsahuje postupy, jak předcházet, rozpoznat a řešit projevy šikany ve školách, a to jak mezi žáky, tak mezi žákem a učitelem, příp. učitelem a žákem. Novou součástí metodického pokynu je oblast šikany zaměřené na učitele. Finální verze metodického pokynu je zveřejněna na webových stránkách MŠMT.

Supervize pro pedagogické pracovníky školních poradenských pracovišť a škol V průběhu roku 2016 byly medializovány některé případy ze škol a školských zařízení, ze kterých vyšla najevo zvýšená potřeba zaměřit se na bezpečné klima v prostředí školy nebo školských zařízení, a to jak směrem k dětem, tak směrem k dospělým. Na základě toho byl Národnímu ústavu pro vzdělávání v září 2016 zadán úkol cílený na koordinaci a realizaci supervizí pro pedagogické pracovníky, které měly být provedeny do konce roku. Supervize byly nabízeny dvěma způsoby, a to realizací přímo na školách, pro celý tým, nebo na krajích pro pedagogické pracovníky z různých školních poradenských pracovišť, kteří se zabývají prevencí na škole. Bylo nabídnuto 84 celodenních supervizních seminářů vedených 20 odbornými supervizory po celé ČR, z nichž bylo naplněno 48 seminářů. Zúčastnilo se jich celkem 426 odborných pracovníků školních poradenských pracovišť. Supervize na školách využilo 24 škol z celkem 9 krajů a zúčastnilo se jí 306 pedagogických pracovníků. Ze supervizních setkání v krajích byly vždy zaslány evaluační dotazníky vyplněné účastníky. Celkově byly supervizní semináře hodnoceny velmi pozitivně a opakovaně se objevoval zájem o pokračování této nabídky.

nabídka 84 celodenních supervizních seminářů

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A EVROPSKÉ AKTIVITY V OBLASTI ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem aktivit NÚV je zde systematické udržování a rozvíjení stávajících mezinárodních kontaktů, zejména s mezinárodními organizacemi, celoevropskými a partnerskými institucemi NÚV (např. OECD, UNESCO, UNEVOC, Rada Evropy). NÚV v souladu se svým posláním sleduje vývoj v celoživotním vzdělávání v jiných zemích a šíří informace o možnostech účasti na odborných akcích, o participaci na řešení společných projektů a tendrů, zejména v rámci programů EU. V roce 2016 se podařilo aktualizovat schéma vzdělávací soustavy ČR pro roky 2016 v českém i anglickém jazyce. Probíhala úzká spolupráce s Eurydice na aktualizaci a terminologii, takže bylo dosaženo souladu s jeho schématem. Mezinárodní spolupráce probíhala také prostřednictvím přijímání zahraničních delegací v NÚV. Celkem NÚV navštívilo 5 delegací (Čína, 2x Jižní Korea, Litva, Turecko), předjednána byla spolupráce s Makedonií na rok 2017. Proběhly konzultace pro projekty v Gruzii. Zástupce NÚV se zúčastnil konference Evropské komise TAIEX pro země a výměnu zkušeností mimo EU. Na Slovensku proběhla mezinárodní akademie občanského vzdělávání za účasti expertů a vedení NÚV.

aktualizované schéma
vzdělávací soustavy ČR

Národní centrum Europass ČR

Národní centrum Europass ČR vydává a zprostředkuje jednotný soubor dokumentů Europass. Dokumenty Europassu pomáhají studentům, absolventům, nezaměstnaným a dalším uživatelům při hledání práce nebo studia v ČR i v zahraničí. K tomuto účelu provozuje NCE ČR klientské centrum, webové stránky www.europass.cz a sociální síť Facebook. Národní centrum Europass je z 50 % financován ze strany Evropské komise (Erasmus+) a z 50 % z MŠMT. V roce 2016 poskytlo klientské centrum osobní poradenství 329 zájemcům a vyřídilo 387 individuálních žádostí o Europass – dodatek k osvědčení. Europass – dodatek k osvědčení letos na středních školách dostalo 55 % absolventů. Celkem se do vydávání dodatků zapojilo 592 středních škol. Dokument Europass-mobilita byl vystaven 4041 účastníkům stáží v zahraničí. Počet těchto účastníků roste díky většímu zapojení do projektů programu Erasmus+. Další dokumenty (Europass-životopis, motivační dopis a jazykový pas) byly k dispozici v on-line editoru na portálu Europass. NCE ČR revidovalo jejich českou verzi tak, aby odpovídala změnám v anglickém originále.

Europass v číslech

Národní centrum Europass ČR prezentovalo své aktivity a služby na studijních a pracovních veletrzích a akcích pořádaných spolupracujícími organizacemi: v srpnu Erasmus+ setkání pro úspěšné žadatele v Praze, v září na akci Super Anuál k 20 letům Evropské dobrovolné služby pořádané Eurodesk, v říjnu na veletrhu Professia Days v Praze a na celorepublikovém setkání Informačních center pro mládež v Praze, v listopadu na veletrhu Gaudeamus v Brně a na veletrhu Mezinárodních příležitostí pro mládež v Pelhřimově. V srpnu centrum ve spolupráci s Euroguidance pořádalo seminář pro kariérové poradce na téma evropské nástroje. Na přelomu září a října se Národní centrum Europass ČR zapojilo do 21. ročníku slavnostního ocenění nejlepších středoškolských absolventů Hospodářskou komorou ČR. Akce se konala v Praze a Brně a celkem bylo oceněno 297 absolventů. Europass spolupracuje s ostatními členy sítě Europass. V září se jeho zástupci účastnili pracovní skupiny Europass Mobility v Záhřebu, v říjnu pracovní skupiny WG Europass Certificate Supplement, v listopadu Western Cluster v Rakousku. Na konci listopadu se zúčastnilo setkání Joint meeting (Europass, EQF, Euroguidance) v Bruselu.

oceněno 297 nejlepších
absolventů, Europass byl
u toho

Síť ReferNet

NÚV byl v roce 2016 národním koordinátorem sítě ReferNet. V ČR je do této celoevropské sítě, kterou koordinuje Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy (Cedefop), zapojeno celkem 21 institucí činných v oblasti počátečního i dalšího odborného vzdělávání a řízení lidských zdrojů. Hlavním úkolem ReferNetu je zpracovávání periodických přehledových analytických zpráv o systému a politice odborného vzdělávání v dané zemi, které slouží jako podklady pro politické rozhodování Evropské komise v oblasti evropského odborného vzdělávání; pro stanovování optimální strategie do budoucna a pro tvorbu specifických doporučení Evropské komise pro jednotlivé země v oblasti odborného vzdělávání; jako

Přehledová zpráva o systému odborného vzdělávání v ČR

Mobility Scoreboard

nástroj monitoringu a srovnávání vývoje odborného vzdělávání v evropských zemích; zdroj příkladů dobré praxe či jako podklad pro jednání ministrů školství členských zemí a určování strategických priorit. Zejména v posledních letech v kontextu Strategie EU 2020 stoupá význam ReferNetu jako klíčového nástroje pro hodnocení postupu jednotlivých zemí k realizaci cílů Strategie EU 2020 a pro tvorbu specifických doporučení Evropské komise pro jednotlivé země v oblasti odborného vzdělávání. Národní konsorcium ReferNet ČR pravidelně aktualizuje webové stránky www.refernet.cz, které jsou propojeny s webovými stránkami Cedefopu i některých členů mezinárodní sítě ReferNet. To umožňuje uživatelům sledovat všechny aktuality, novinky a publikace Cedefopu. Kromě zpráv jsou na webové stránky průběžně zařazovány aktuality v českém jazyce – jak z českého prostředí, tak překlady stručných zpráv Cedefopu, tzv. Briefing Notes. Dvakrát ročně vychází také elektronický Zpravodaj ReferNet ČR. Hlavními výstupy roku 2016 byla aktualizace Přehledové zprávy o systému odborného vzdělávání v ČR; strukturovaný podklad pro Zprávu o politice odborného vzdělávání, která se týkala mapování dosaženého pokroku při naplňování pěti střednědobých cílů a principů stanovených v závěrech ze setkání ministrů pro vzdělávání v Rize (červen 2015). Získané údaje budou sloužit jako podklad pro průběžnou zprávu o dosažení pokroku při plnění střednědobých cílů, kterou Cedefop zpracuje v roce 2017 jako důležitý zdroj informací pro Evropskou komisi. V roce 2016 byl v české i anglické verzi vytvořen informační leták v rozsahu šesti stran Zaostrěno na odborné vzdělávání (Spotlight on VET), jehož cílem je představit klíčové jevy, silné stránky a výzvy národního vzdělávacího systému. Dokončeno bylo také dvouleté šetření, které se úzce vztahovalo k doporučení Rady, dokumentu Mládež v pohybu (2011), a naplňovalo snahy Cedefopu o vytvoření tzv. Mobility Scoreboard, nového on-line nástroje, jehož hlavním smyslem je monitorovat přístup jednotlivých zemí k politice mobility v počátečním odborném vzdělávání, ale také podpořit reformy v této oblasti, mobilitu v rámci programu Erasmus+ atd. Umožňuje tvůrcům politik identifikovat překážky i slabá místa v politice i praxi a přináší podrobné informace o podmínkách mobility v odborném vzdělávání v každé členské zemi, včetně slabín a nedostatků, či naopak příkladů dobré praxe. V příštích dvou letech NÚV na pozici národního koordinátora vystřídá Národní vzdělávací fond o.p.s.

Koordináční centrum pro ECVET

V roce 2016 pokračovala činnost Koordináčního centra pro ECVET, jehož hlavním úkolem je usnadňování vstupu Evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) do kvalifikačního a vzdělávacího systému v České republice. V reakci na domácí i zahraniční vývoj pokračovalo rozvíjení informační a metodické základny pro zájemce o vyzkoušení přenosu kreditu v počátečním i v dalším vzdělávání. Informace a využitelné materiály, např. české verze vybraných textů vytvářených EK, jsou dostupné na internetových stránkách www.ecvet.cz, s jejichž pomocí je možné sledovat a využívat i výsledky práce skupiny expertů ECVET, která, s podporou MŠMT i Evropské komise, pracuje při Domu zahraniční spolupráce. Byl zpracováván, diskutován a opakovaně upravován koncepční a strategický materiál Zajišťování transparentnosti a kvality při zavádění ECVET v ČR a připravena další verze textu Tvorba jednotek výsledků učení ECVET na základě standardů profesních kvalifikací v NSK. V roce 2016 proběhla pracovní jednání o možnosti využití ECVET při revizích rámcových vzdělávacích programů a v rámci připravovaného systémového projektu MŠMT Modernizace odborného vzdělávání. V červnu byl připraven a uspořádán celostátní odborný seminář ECVET s reprezentativním zastoupením MŠMT. V závěru roku se uskutečnilo další jednání Koordináčního centra pro ECVET. Bylo připraveno jako závěrečná akce Evropského týdne odborných dovedností 2016 v České republice. Obsáhla diskuse účastníků se zaměřila na možnosti uplatnění ECVET při podpoře spolupráce škol a zaměstnavatelů a při zvyšování kvality a přitažlivosti odborného vzdělávání. Respektované postavení zástupců ČR v evropských strukturách ECVET bylo oceněno možností publikovat článek v 25. vydání periodika Magazin ECVET. Článek se zaměřil na tři zdroje vytváření jednotek výsledků učení ECVET v ČR, jimiž jsou aktivity DZS v mezinárodních projektech, aktivity NÚV v národních projektech a aktivity NÚV související s vývojem a využíváním NSK.

ECVET součástí Evropského týdne odborných dovedností

EQAVET

EQAVET patří spolu s ECVET, EQF a EUROPASS do skupiny společných evropských nástrojů, které mají několik shodných cílů, jako např. zvýšení kvality odborného vzdělávání

tak, aby odpovídalo požadavkům trhu práce; podpora celoživotního učení; transparentnost a vzájemné uznávání kvalifikací; usnadnění mobility žáků, studentů i pracujících – přičemž společným tématem těchto nástrojů jsou výsledky učení. EQAVET, tedy Evropský rámec pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání byl zaveden na základě Doporučení Evropského parlamentu a Rady z roku 2009. EQAVET je souborem nástrojů, který členskými státy pomáhá monitorovat, dokumentovat, vyhodnocovat a zlepšovat kvalitu odborného vzdělávání a přípravy. Hlavním principem EQAVET je cyklus pro zajišťování a zvyšování kvality, přičemž každá ze čtyř jeho fází (plánování, realizace, vyhodnocení a revize) je podpořena kritérii kvality a orientačními deskriptory, které lze využít na mezinárodní, národní i regionální úrovni v souladu s příslušnými předpisy, postupy a zvyklostmi každé země. Na podporu evaluace a zvyšování kvality bylo vytvořeno deset ukazatelů kvality, jež lze využít jak na úrovni systému, tak na úrovni školy.

Pilíři sítě EQAVET v jednotlivých zemích jsou Národní referenční body pro zajišťování kvality odborného vzdělávání. V lednu 2016 pověřilo MŠMT Národní ústav pro vzdělávání zřízením Národního referenčního bodu pro zajišťování kvality. NÚV tak vystřídal v této pozici Českou školní inspekci, nicméně úzká spolupráce obou institucí i nadále pokračuje. Národní referenční bod sdružuje prostřednictvím Národní sítě pro zajišťování kvality národní i regionální organizace a sociální partnery zapojené do rozvoje zajišťování kvality odborného vzdělávání za účelem zajištění návaznosti probíhajících aktivit a efektivního šíření informací. Úlohou těchto bodů je také zajistit určitou rovnováhu mezi společným evropským rámcem a národní realitou s ohledem na rozdílné kontexty jednotlivých členských států, dále pak srozumitelným způsobem propagovat význam zajišťování kvality v systémech odborného vzdělávání, zvyšovat povědomí o celkové kultuře kvality, ale také zajišťovat a zprostředkovávat příklady dobré praxe z jiných evropských zemí i z ČR.

v NÚV od roku 2016 Národní referenční bod pro zajišťování kvality

Koordináční centrum EQF a NCP EQF

Hlavním cílem činnosti centra je zajistit naplňování požadavků, které jsou pro evropské státy formulovány ve schváleném doporučení EP a Rady o zavedení Evropského rámce kvalifikací (EQF) a šíření povědomí o EQF. Činnost koordináčního centra EQF byla částečně podporována grantem Evropské komise, který umožnil centru tři okruhy činností, tj. podporu tvorby českého rámce kvalifikací (ČRK), propagaci EQF a ČRK a mezinárodní spolupráci. Přestože na národní úrovni nebylo rozhodnuto o vzniku ČRK, byl s tvůrci RVP a NSK konzultován návrh deskriptorů ČRK, kterými ale nebyla navržena potřeba zásadnější aktualizace. Národní přířazovací zpráva, přesněji její aktualizovaná verze z roku 2015, byla přeložena do angličtiny a poskytnuta k využití Evropské komisi. V roce 2016 pokračovala úzká spolupráce s centrem Europass na mnoha aktivitách, jako například rozšíření klientského centra Europass o aktivity týkající se EQF, což již funguje jako Klientské centrum Europass a EQF. Dále probíhala spolupráce s centrem Europass na společné organizaci nebo účasti na seminářích a veletrzích (např. veletrh Professia Days v Praze, setkání Informačních center pro mládež v Praze, veletrh Gaudeamus v Brně). Na konci roku byly zveřejněny nové webové stránky pod doménou www.eqf.cz. Informace o EQF se například objevily v brožurě EU na dosah nebo ve zpravodaji oborových skupin NÚV. Ve 2. pololetí 2016 se uskutečnila dvě jednání EQF Advisory Group v Bruselu, na kterých byly primárně diskutovány návrhy Komise k revizi doporučení Rady o Evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení (EQF) a návrh k revizi rozhodnutí o Europassu. Komise informovala členy o probíhajících akcích na evropské úrovni v oblasti dovedností a kvalifikací. Zástupci KC EQF připravili podklady pro MŠMT právě k probíhajícím diskusím o připravovaných revizích evropských materiálů na téma kvalifikací a dovedností.

INFORMAČNÍ A PUBLIKAČNÍ AKTIVITY

Národní informační centrum pro mládež

Národní informační centrum pro mládež (NICM) vzniklo před 25 lety jako první Informační centrum pro mládež v České republice. Hlavním důvodem vzniku byla potřeba poskytovat ověřené, úplné, objektivní a spolehlivé informace především žákům, studentům, mladým lidem do 30 let, ale i pedagogickým pracovníkům a všem pracovníkům s mládeží.

V roce 2016 se na pracovníky NICM obrátilo přibližně 3000 klientů se žádostmi o informace, na které jim bylo odpovězeno osobně, telefonicky, e-mailem i prostřednictvím sociálních sítí. Nejčastěji se mladí lidé zajímají o informace a poradenství ohledně možností studia v Česku a v zahraničí, doplnění a uznávání vzdělání a také shánějí pomoc s vyhledáním práce, stáží a brigád, workcampů i dobrovolnických aktivit. Zájemci také využívají možnost nechat si vystavit na počkání mezinárodní studentské i učitelské průkazy ISIC, ITIC, Scholar, EYCA nebo koupit vstupenky na festival Pražský Majáles. NICM nabízí mladým také bezplatné využití grafických, audio a video editačních programů ve studiu Mixér, které je součástí NICM. Prostory NICM v centru Prahy často využily také dobrovolnické organizace, studentské skupiny a další zájemci, kteří zde mohli studovat či uskutečnit různé semináře a setkání. NICM vydává dvakrát měsíčně INFOlisty s výběrem nejzajímavějších informací pro mladé a jedenkrát měsíčně Zpravodaj pro pracovníky Informační sítě pro mládež. Spravuje a aktualizuje také obsah mobilní aplikace Íčko v kapse. Společně s redaktory informačních center pro mládež z celé republiky je pravidelně vydáván elektronický časopis Remix (regionální mix informací). Do časopisu přispěli mladí autoři svými náměty, příběhy, zkušenostmi ve více než 200 článcích. Pracovníci NICM ve spolupráci s dalšími organizacemi uspořádali pro žáky základních, středních škol, pro pracovníky s mládeží i další zájemce z řad veřejnosti téměř 42 vzdělávacích a cestovatelských přednášek. NICM působí z pověření MŠMT jako koordinační, konzultační a metodické místo pro všechna informační centra pro mládež (ICM). NICM vedlo šetření v rámci sítě ICM, zpracovalo statistiky ze závěrečných zpráv o činnosti. V roce 2016 byla certifikace nově udělena ICM v Petrovicích u Karviné, Šumperku, Jindřichově Hradci, Plzni a Českém Těšíně. Tato ICM splnila Národní kodex standardů kvality poskytovaných služeb.

Ve spolupráci s NIDV centrum zorganizovalo každoroční základní školení pro začínající pracovníky ICM YIntro – Stepping Into Youth Information, které je akreditované mezinárodní organizací ERYICA – European Youth Information and Counselling Agency (Evropská informační a poradenská agentura pro mládež), která sdružuje národní informační sítě v Evropě. Již tradičně NICM spolupracovalo s dobrovolnickými, volnočasovými, vzdělávacími a dalšími organizacemi – mimo jiné Tamjdem, Tandem, Národní centrum bezpečnějšího internetu, Euroguidance, Eurodesk, AIESEC, Česká středoškolská unie nebo Národní knihovna ČR.

informaci a radu žádá přes
3 000 klientů

Remix – časopis mladých pro
mladé

pět nových ICM

Bibliografické a informační služby knihovny NÚV

Knihovnické služby NÚV zahrnovaly v roce 2016 kromě standardních výpůjčních služeb, doplňování knižního fondu a katalogizace také rozsáhlou rešeršní činnost. Ta zahrnuje i přehled zpráv, článků a dalších mediálních textů z oblasti školství a vzdělávání, který denně dostávají všichni zaměstnanci NÚV. Kromě toho odborní pracovníci knihovny zpracovávali články z časopisů zaměřených na odborné vzdělávání, a to pro pedagogickou bibliografickou databázi na webových stránkách Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského (NPMK). Tato databáze je sdílena i Národní knihovnou ČR. Knihovna NÚV nyní obsahuje zhruba 25 000 svazků (včetně beletrie, která se nekupuje od roku 2012). Významnou část knihovny NÚV představuje fond sekce pro pedagogicko-psychologické poradenství, prevenci a institucionální výchovu. Tato část je umístěna v budově v Novoborské 372/8 a je zaměřena na literaturu o poradenství, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dále na literaturu o prevenci a o náhradní rodinné výchově. Významnou součástí fondu jsou i diagnostické nástroje. Do knihovny NÚV bylo v roce 2015 zakoupeno zhruba 340 nových publikací a dalších 88 bylo získáno darem (hlavně z MŠMT). V rámci meziknihovni výpůjční služby bylo v tomto roce zapůjčeno 8 knih. Zaměstnanci si vypůjčili asi 400 svazků odborných publikací. Během roku bylo zpracováno zhruba 120 dopředu objednaných rešeršů, a to jak z okruhu témat kmenové činnosti NÚV, tak k projektům, na nichž se NÚV podílel.

knihovna NÚV nabízí na
25 000 svazků

nové knihy, rešerše
i meziknihovni výpůjčky

dotazy k učebním dokumentům

Specifickou část informačních aktivit představuje vyřizování dotazů k učebním dokumentům, jejichž archiv knihovna NÚV spravuje. V roce 2016 bylo vyřízeno celkem 60 žádostí. Tazatelé většinou žádají kopii učebního plánu, kde jsou vyjmenovány vyučovací předměty a jejich hodinová dotace. Nejčastějším důvodem, proč lidé žádají o informace z učebních dokumentů, jsou další studium a zaměstnání v zahraničí, odchody do důchodu v zahraničí nebo podklady pro studium na vysoké škole.

Komunikace s veřejností

V roce 2016 vydal NÚV v koordinaci s oddělením vnějších vztahů a komunikace MŠMT celkem 10 tiskových zpráv. Kromě tradičních médií se prezentoval rovněž prostřednictvím účtu na Twitteru a prostřednictvím YouTube kanálu, který sdružuje videovystupy rozličných aktivit NÚV.

Odborní pracovníci NÚV se zúčastnili desítek odborných setkání, kde prezentují svěřené aktivity a seznamují odbornou i laickou veřejnost s výsledky práce NÚV. V roce 2016 to bylo mimo jiné na semináři Celoživotní učení v Kroměříži (květen), konferenci MŠMT Škola pro budoucnost /Budoucnost pro školu v Poslanecké sněmovně parlamentu ČR (listopad) nebo veletrhu pracovních příležitostí Profesia days 2016. NÚV se také zapojil do Týdne otevřeného vzdělávání (březen) a do Evropského týdne odborných dovedností (prosinec).

Přehled tiskových zpráv v roce 2016

- Budoucí absolventi učebních oborů hodnotí své vzdělání pozitivně. Část z nich chce ale pracovat ve zcela jiné profesi (1. února)
- Tradiční státní zkoušky z grafických disciplín se vrací, první termíny budou v dubnu (23. února)
- Spuštěním on-line vyhledávače obrázků a fotografií a jejich citování se NÚV zapojuje do Týdne otevřeného vzdělávání (7. března)
- Jak jsou žáci vybaveni pro podnikání: na veletrhu kromě znalostí z marketingu nebo práva předvedou i umění prezentovat v 90 sekundách (16. března)
- Akční plánování na úrovni krajů a škol se bude diskutovat na odborném semináři v Kroměříži (19. dubna)
- Zítra začínají závěrečné zkoušky v učebních oborech, na zhruba třiceti školách je žáci budou psát na počítači (31. května)
- Školy stále více volají po spolupráci se zaměstnavateli: výzkum projektu P-KAP sledoval situaci škol v krajích (22. června)
- Více než polovina absolventů středních škol dostala letos dodatek k osvědčení (27. června)
- Nevidomí a zrakově postižení žáci soutěží v rychlosti a přesnosti psaní na počítači (31. října)
- Na prestiž a význam odborného vzdělávání nejen pro mladé lidi má ukázat Evropský týden odborných dovedností (29. listopadu)

Periodika

- **VZDĚLÁVÁNÍ** Časopis Vzdělávání ukazuje, jak se na současném dění v českém vzdělávání a školství podílí činnost NÚV. Časopis věnuje pozornost změnám, které se chystají či zavádějí, představuje novinky a projekty z oblasti všeobecného i odborného vzdělávání. Květnové číslo bylo posledním číslem jeho tištěné podoby. Nyní vychází pouze elektronicky – formou newsletteru je rozesílán do škol, spolupracujícím či partnerským institucím a všem zájemcům z odborné i laické veřejnosti.
- **ZPRAVODAJ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ V ZAHRANIČÍ** Měsíčník přináší informace o vývoji v odborném vzdělávání v Evropě a ve světě. Podklady pro články čerpá ze zahraničních časopisů, publikací a webových stránek partnerských ústavů nebo mezinárodních a evropských institucí. Doplnkem časopisu je slovník zkratk a synonym a česko-anglický / anglicko-český slovník z oblasti odborného vzdělávání a přípravy – oboje je aktualizované a dostupné na webových stránkách NÚV.
- **ROZHLEDY** Jako doplněk výuky a soubor cvičebních textů v rámci výuky grafických předmětů (písemná a elektronická komunikace) mohou žáci a učitelé využívat časopis Rozhledy, vydávaný STÚ od roku 1925. Časopis nabízí stále rubriky věnované nácviku úpravy a stylizace dopisů, korekturám textu, procvičování psaní desetiprstovou metodou nebo úkolům pro wordprocessing. Časopis vychází v tištěné podobě

dvanáctkrát ročně. Doplnují ho webové stránky, na nichž dává STÚ jeho odběratelům k dispozici podkladové i vzorově řešené soubory ke všem zveřejněným zadáním.

Elektronické newslettery

NÚV také informuje veřejnost prostřednictvím elektronicky zasílaných newsletterů. V roce 2016 to byly newslettery:

- **OBOROVÉ SKUPINY** Zpravodaj Oborové skupiny je informační bulletin určený interním i externím odborníkům odborných a oborových skupin, odborné veřejnosti i zástupcům státní správy v oblasti školství a trhu práce. Zpravodaj v rozsahu dvou stran vychází elektronicky několikrát ročně.
- **EUROPASS NEWSLETTER** Třikrát do roka referuje o novinkách newsletter Národního centra Europass. Jeho odběratelé se seznámí jak s aktualitami v jednotlivých dokumentech Europassu, tak se širším kontextem dokládání zkušeností, dovedností a vzdělání i v rámci EU.
- **NEWSLETTER EQF** O českých i mezinárodních souvislostech Evropského rámce kvalifikací informuje dvakrát ročně elektronický bulletin Koordinačního centra EQF.
- **ZPRAVODAJ REFERNET ČR** Dvakrát ročně vychází elektronický Zpravodaj ReferNet ČR, který vydává NÚV spolu s NVF. Zpravodaj referuje mimo jiné o tematických zprávách nebo o novinkách a publikacích z Cedefopu.
- **NEWSLETTER METODICKÉHO PORTÁLU RVP.CZ** Pravidelně jednou za měsíc přináší novinky elektronický newsletter Metodického portálu. Kromě aktuálních termínů webinářů jsou zde tematicky doporučovány zajímavé články, digitální učební materiály nebo diskuse.
- **NEWSLETTERY NICM** NICM vydává dvakrát měsíčně elektronické INFOlisty s výběrem těch nejzajímavějších informací pro mládež. Dvanáctkrát do roka je elektronicky rozeslán Zpravodaj sítě informačních center pro mládež. Ve spolupráci s regionálními informačními centry pro mládež vydává NICM také vlastní elektronický časopis Remix, ve kterém publikují články mladí redaktori. Za uplynulý rok bylo vydáno 11 čísel.

Publikace

V roce 2016 bylo vydáno celkem 30 publikací, z toho 4 v tištěné podobě a 26 elektronicky.

Vydáno tiskem:

- Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2015 / Gabriela Doležalová, Pavla Paterová, Jana Trhlíková, Martin Úlovec, Jiří Vojtěch, Jan Koucký, Pavla Chomová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – 75 s. – Publikace vznikla v rámci udržitelnosti systémového projektu VIP Kariéra II – Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy. – ISBN 978-80-7481-153-1.
- Připravte se s námi na zkoušku z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR. Nový formát testu A1. / Svatava Škodová, Jitka Cvejnová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-159-3.
- Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR: modelová verze / NÚV. – 2., uprav. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – 26 s. – ISBN 978-80-7481-161-6.
- Referenční popis češtiny pro účely zkoušky z cizího jazyka pro trvalý pobyt v ČR – úroveň A1, A2. / Jitka Cvejnová a kol. – 2. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-163-0.

Vydáno elektronicky:

- Přejít absolventů škol na trh práce – III. etapa – šetření 2015. Průzkum absolventů středních odborných škol šest let od ukončení studia na střední škole / Jana Trhlíková. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016.
- Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2015 / Gabriela Doležalová, Pavla Paterová, Jana Trhlíková, Martin Úlovec, Jiří Vojtěch, Jan Koucký, Pavla Chomová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – 75 s. – Publikace vznikla v rámci udržitelnosti systémového projektu VIP Kariéra II – Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy. – ISBN 978-80-7481-154-8.
- Rozvoj pedagogů a lektorů v odborném vzdělávání s ohledem na současné změny ve společnosti: 16. setkání partnerské sítě TTnet ČR: Setkání se konalo 23.–24. listopadu 2015 v Kostelci nad Černými lesy / editorka: Hana Čiháková. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – 52 s. – ISBN 978-80-7481-144-9.

- Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se stavem v Evropské unii – 2015/16 / Jiří Vojtěch, Pavla Paterová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – 49 s.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Výtvarná výchova / Markéta Pastorová, Jaroslav Vančát, Kristýna Stará, Jolana Říhová, Jana Randáková. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-165-4.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Hudební výchova / Jiří Holubec, Alexandros Charalambidis, Marie Lišková, Dalibor Matoška, Markéta Pastorová, Jan Prchal. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-166-1.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Přírodopis / Jakub Holec, Miroslav Pražienka. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-167-8.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Chemie / Martin Rusek, Karel Vojtíš, Jan Tříška, Iva Metelková, Jakub Holec. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-168-5.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Fyzika / Daniel Mareš, Vojtěch Žák, Drahomíra Pecinová, Věra Koudelková, Stanislav Gottwald. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-169-2.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Výchova k občanství / Alena Hesová, Iva Brožová, Iva Dobiášová, Michaela Dvořáková, Pavlína Fialová, Jitka Strupková. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-170-8.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Člověk a jeho svět / Simona Šedá, Jana Stará, Jakub Holec, Dana Šidláková. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-171-5.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Dějepis / Kateřina Dražanová, Josef Herink, Miroslav Houska, Václava Korcová, Pavel Martinovský, Tomáš Mikeska, František Parkan. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-172-2.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Zeměpis (Geografie) / Pavel Červený, Josef Herink, Alena Matušková, Jaroslav Vávra. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-173-9.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Tělesná výchova / Eliška Hubená, Ladislav Kašpar, Pavlína Hrušková, Ladislav Pokorný, Petr Polívka. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-174-6.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Výchova ke zdraví / Michaela Hřivnová, Eva Marádová, Olga Panošová, Jan Tupý. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-175-3.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Informační a komunikační technologie / Daniela Růžičková, Martin Lána, Radek Špáta. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-176-0.
- Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání – Člověk a svět práce / Daniela Růžičková, Jiří Tillner, Michal Hejmovský, Tomáš Růžička. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-177-7.
- Tvorba jednotek výsledků učení ECVET na základě standardů profesních kvalifikací v NSK / Miroslav Kadlec. Pracovní verze, leden 2016. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016.
- Zajišťování transparentnosti a kvality při zavádění ECVET v ČR / Helena Slivková, Martina Kaňáková, Miroslav Kadlec. Pracovní verze, září 2016. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016.
- Výkladový slovník k testovým úlohám z českých reálií. / Michaela Straková Tomášová, Daniel Křivánek, Lukáš Vaňous. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-155-5.
- Přechod absolventů středních škol na trh práce – I. etapa – šetření 2015. Srovnání vybraných skupin učebních a maturitních oborů. / Jana Trhlíková. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016.

- Přechod absolventů středních škol na trh práce – I. etapa – šetření 2015. Profily vybraných skupin učebních a maturitních oborů. / Jana Trhlíková. – – 1. vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016.
- Nabídka volných míst evidovaných Úřadem práce ČR se zaměřením na nabídku pro absolventy škol a mladistvé – 2016. / Gabriela Doležalová. – – 1. vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016.
- Připravte se s námi na zkoušku z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR. Nový formát testu A1. / Svatava Škodová, Jitka Cvejnová. – – 1. vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-160-9.
- Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR: modelová verze / NÚV. – 2., uprav. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – – 26 s. – – ISBN 978-80-7481-162-3.
- Referenční popis češtiny pro účely zkoušky z cizího jazyka pro trvalý pobyt v ČR – úrovně A1, A2. / Jitka Cvejnová a kol. – – 2. vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. – ISBN 978-80-7481-164-7.

PROJEKTY NÚV

Podporu při přípravě a realizaci projektů NÚV má od poloviny roku 2016 na starosti projektová kancelář. Poskytuje metodickou a administrativní pomoc při přípravě, realizaci a ukončování projektů, které vyplývají jak z národních priorit, tak z inovačních trendů. Kancelář plní také funkci projektového dohledu, neboť v rámci operačních programů Výzkum, vývoj, vzdělávání i Zaměstnanost je NÚV příjemcem dotace. Projektová kancelář nastavuje procesy řízení projektů a vede databázi projektů a shromažďuje informace pro kvalitní monitoring. Dále nastavuje spolupráci s věcně příslušnými odbory ministerstev školství i práce a jejich řídicími orgány v rámci evropských strukturálních a investičních fondů. Kancelář rovněž koordinuje společné agendy projektů (evaluace, výběrová řízení, finanční řízení, publicita apod.)

zřízena projektová kancelář

Podpora krajského akčního plánování (P-KAP)

Projekt Podpora krajského akčního plánování (P-KAP) byl zahájen v březnu 2016 a potrvá do roku 2021. Jeho cílem je posílení strategického řízení regionálního školství pomocí postupů akčního plánování. Principy akčního plánování jsou využívány jak na úrovni kraje, kde metodická podpora projektu P-KAP směřuje k tvorbě, realizaci a vyhodnocování krajských akčních plánů rozvoje vzdělávání (KAP), tak na úrovni jednotlivých středních a vyšších odborných škol, které pracovníci projektu metodicky vedou ke zpracování, naplňování a vyhodnocování školních akčních plánů a plánů aktivit (ŠAP, PA). Z obsahového hlediska je krajské akční plánování zaměřeno na rozvojové oblasti vycházející ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, kterou formulovalo MŠMT a jež se v KAP, ŠAP a PA promítá prostřednictvím stanovených klíčových témat, tzv. oblastí intervencí. Důležitou součástí krajského akčního plánování je analýza současného stavu – potřeb škol a potřeb území. Projekt P-KAP realizuje šetření potřeb škol v oblastech intervencí, které slouží jako podklad pro kvalitní zpracování KAP, školních akčních plánů a jehož analýzy přispívají též ke koordinaci a zacílení výzev operačních programů, z nichž mohou plánující subjekty čerpat na některé své aktivity finanční prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů. V roce 2016 došlo k vytvoření projektového týmu, vč. ustavení odborných garantů v krajích a odborných garantů oblastí intervencí, byla nastavena pravidla a postupy v jednotlivých fázích projektu. Nejprve byla navázána spolupráce s krajem v souvislosti s přípravou KAP, posléze i se školami v regionech. Vznikaly základní materiály metodické podpory pro tvorbu KAP a ŠAP (případně plánů aktivit), garanti oblastí intervencí začali spolupracovat s odborníky v regionech (formují se regionální minitýmy), proběhlo pilotní ověření k mapování stavu inkluze, jedné z oblastí intervencí. V roce 2016 byly s metodickou podporou projektu P-KAP rozpracovány krajské akční plány ve všech krajích ČR, čtyři kraje (Pardubický, Liberecký, Plzeňský a Jihomoravský) měly do konce roku 2016 své krajské akční plány rozvoje vzdělávání schváleny MŠMT.

Hlavní výstupy projektu P-KAP v roce 2016:

- Analýza potřeb škol podle jednotlivých krajů (14 reportů)
- 9 materiálů metodické podpory KAP
- 5 materiálů metodické podpory ŠAP/PA
- Videometodika Jak a proč tvořit ŠAP/PA

Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze: Kvalita–Inkluze–Poradenství–Rozvoj (KIPR)

Nastavení principů rovnosti do vzdělávání úzce souvisí s podmínkami vytvořenými pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zaváděný systém podpůrných opatření pro žáky podle nové legislativy klade vysoké nároky na úroveň poradenské a intervenční péče poskytované ve spolupráci škol a ŠPZ. Projekt cílí na tuto oblast a systémově souborem opatření na úrovni školských poradenských zařízení, škol a dalších skupin zvyšuje kvalitu, provázanost, srovnatelnost a efektivitu poradenských služeb. Projekt byl zahájen v květnu 2016, byl vytvořen realizační tým projektu, zapojení krajští metodici z řad

jak podpořit systém

šetření k podpůrným opatřením

školských poradenských zařízení a navázána byla spolupráce se školami, ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování. Bylo zahájeno ověřování jednotných pravidel pro sjednocení praxe školských poradenských služeb ve všech jejich oblastech (personální, procedurální, diagnostické), zpracována je část personální. Proběhlo šetření v ŠPZ, které se zabývalo poskytováním podpůrných opatření v ŠPZ, vyhodnocena byla nejčastěji poskytovaná PO, rozdíl mezi PPP a SPC, četnost PO, rozdíl mezi druhy PO, vyhodnocena byla také metodická podpora a definována problematická ustanovení legislativy. Byly zpracovány první cykly vzdělávacích programů s tématy dynamické diagnostiky, logopedické péče a poskytování podpůrných opatření, dále bylo uspořádáno 54 vzdělávacích seminářů na úrovni krajů ze strany ŠPZ s tématy spolupráce se školami. Probíhá výběr metodiků pro školy, definované ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování. Probíhají přípravy k zahájení supervizí v ŠPZ. Uskutečnila se také setkání odborného panelu se zástupci VŠ a dalších subjektů, které se věnují profesní přípravě školských poradenských zařízení. Byly zpracovány návrhy využívaných diagnostických postupů pro revizní pracoviště.

odborný panel k ŠPZ

Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů (PPUČ)

Na konci roku 2016 začala realizace projektu financovaného z Evropských strukturálních a investičních fondů, který podporuje pedagogy mateřských a základních škol v jejich snaze rozvíjet čtenářskou, matematickou a digitální gramotnost včetně informatického myšlení (tzv. základní gramotnosti) dětí a žáků. Projekt reaguje na hlavní priority vymezené v současných strategických dokumentech vzdělávací politiky ČR (Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020). Jedná se především o podporu učitelů jako klíčového předpokladu pro kvalitní výuku a podporu principů otevřeného vzdělávání.

Cílem projektu je sdílet dosavadní zkušenosti získané v oblasti rozvoje základních gramotností a na jednom místě, na Metodickém portálu RVP.CZ, soustředit všechny dostupné a kvalitní materiály k tématu, nebo na ně alespoň odkazovat. Projekt se rovněž zaměřuje na doplňování a propojování existující metodické podpory v oblasti rozvoje základních gramotností napříč vzděláváním.

OBSAH

HISTORIE NÚV	4
VEDENÍ NÚV	5
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	6
EKONOMICKO-ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE	7
PERSONÁLNÍ AGENDA, ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ	8
SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	10
Společné vzdělávání v předškolním, základním a středním vzdělávání	10
Podpora škol a školských poradenských zařízení formou linky „společné vzdělávání“	10
Revizní pracoviště	10
Analýza zapojení asistenta pedagoga	11
Poradenské služby pro klienty se zrakovým a sluchovým postižením	11
Zpracování nových kauzistických dat z longitudinálního výzkumu nadaných žáků získaných v roce 2015	11
Vytvoření metodiky zaměřené na péči o (mimořádně) nadané s Aspergerovým syndromem	11
Koordinace a metodické vedení koordinátorů péče o nadané	11
Příprava systémového řešení poradenské péče o žáky-cizince, metodická podpora poradenských pracovníků školských poradenských zařízení (PPP, SPC)	12
Komparativní výzkum výuky matematiky u žáků 1.–5. ročníku ZŠ z pohledu psychodidaktiky a kvality výstupů matematické gramotnosti	12
ROZVOJ POČÁTEČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	14
Návrh pojetí a realizace komplexní revize kurikulárních dokumentů v počátečním vzdělávání (PV, ZV, GV, SOV)	14
Návrh pojetí a realizace komplexní revize kurikulárních dokumentů v počátečním odborném vzdělávání (SOV)	14
Podpora nadání: skupina krajských metodiků péče o nadané – pedagogů	15
Standardy pro základní vzdělávání – souhry metodických komentářů	15
Inovace kurikula – úkoly plynoucí ze Strategie digitálního vzdělávání	16
Podpora krajského akčního plánování (P-KAP)	16
Podpora práce učitelů (PPUČ)	16
Metodická podpora pro výuku průřezových témat na ZŠ a implementace Národní strategie pro Globální rozvojové vzdělávání	17
Terénní výuka ve formálním vzdělávání	17
Podpora Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 ve vzdělávání na základních a středních školách v České republice	17
Profilová část maturitní zkoušky v odborných školách	18
Inovace publikací s tématem profilové části maturitní zkoušky vzniklých v projektu Kurikulum S	18
Pokusné ověřování – ukončování vzdělávání v oborech LO a H ve vybraných středních školách	19
Pokusné ověřování programu Hodina pohybu navíc	19
Soustavná podpora občanského vzdělávání na školách (Stabilizace role žákovských parlamentů v občanském vzdělávání formou pokusného ověřování)	19
Podpora výuky finanční gramotnosti v základním a středním vzdělávání	20
Čeština pro žáky-cizince	20
Podpora implementace EWO a VUR v odborném vzdělávání	21
Pokusné ověřování – Německá škola v Praze	21
Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR	22
Zkouška z českých reálií pro účely udělování státního občanství	22
Udržitelnost projektu Pilot ZUŠ	22

PŘÍMÁ PODPORA ŠKOL	24
Metodický portál RVP.CZ	24
Konzultační centrum NÚV	24
Nová závěrečná zkouška	25
Centrum fiktivních firem	26
Výchova k podnikavosti	26
Písemná a elektronická komunikace na středních školách	26
Expertní posudky učebnic	27
Konference How to teach Shakespeare	27
Mezinárodní seminář k podpoře mnohojazyčných tříd	27
Metodická podpora pro přípravu 700. výročí narození Karla IV.	27
Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby	28
Celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže – Atakující obrazy	28
DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PODPORA PROCESŮ UZNÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ UČENÍ	30
Podpora uplatňování zákona o ověřování a uznávání dalšího vzdělávání	30
Rozvoj Národní soustavy kvalifikací	30
Podíl na činnosti tematické pracovní skupiny EK – Profesní rozvoj lektorů v odborném vzdělávání (TTnet)	30
Podpora rozvoje vzdělávání dospělých osob 50+ SENIOR	31
Podpora práce knihoven jako center celoživotního učení	31
Příprava na získání autorizace a příprava konkrétního zadání pro zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb.	31
Vyhodnocení pilotního ověřování zkoušky	32
Mistrovská zkouška	32
VZDĚLÁVÁNÍ A TRH PRÁCE	34
Odborné a oborové skupiny	34
Udržitelnost IPH POSPOLU – Podpora spolupráce škol se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi	35
Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání a postavení mladých lidí na trhu práce	35
Absolventi škol – struktura, přechod a uplatnění ve vybraných odvětvích	36
Analýzy situace v nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol	36
Analýza přechodu a uplatnění absolventů středních odborných škol na trhu práce – vybrané skupiny oborů – I. etapa	36
Přechod absolventů středních odborných škol do praxe a jejich uplatnění – III. etapa (6 let od ukončení studia na střední škole)	37
Analýza volných pracovních míst evidovaných Úřadem práce ČR se zaměřením na nabídku volných pracovních míst pro absolventy škol	37
Analýzy možností využití výsledků projektu PŘEKVAP v oblasti odborného vzdělávání	37
Podpora využívání Informačního systému o uplatnění absolventů škol na trhu práce ISA+	38
Informace a přehledy v krajském členění	38
DV monitor	38
Projekt Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (VP II – KP) – udržitelnost	38
KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ	41
Národní poradenské fórum	41
Evropská spolupráce v oblasti celoživotního kariérového poradenství	41
ERYICA – European Youth Information and Counselling Agency	41
Projekt GOAL – Guidance and Orientation for Adult Learners	42
Centrum kariérového poradenství	42
Informační systém INFOABSOLVENT (ISA+)	42

ŠKOLSKÉ A ŠKOLNÍ PORADENSKÉ SLUŽBY, DIAGNOSTICKÉ A INTERVENČNÍ NÁSTROJE	45
Metodická podpora školských poradenských zařízení	45
Poradenské služby pro žáky s poruchami autistického spektra	46
Školní poradenské služby	46
Tvorba diagnostických a intervenčních nástrojů	47
Další vzdělávání pedagogů a poradenských pracovníků	48
PREVENCE A INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVA	51
Podpora ve zvyšování kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a podpora rozvoje kvality preventivně výchovné péče	51
Psychologická péče v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy	51
Rizikové projevy chování u dětí v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy	52
Systém certifikací programů primární prevence	52
MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A EVROPSKÉ AKTIVITY V OBLASTI ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	55
Národní centrum Europass ČR	55
Síť ReferNet	55
Koordinační centrum pro ECVET	56
EQAVET	56
Koordinační centrum EQF a NCP EQF	57
INFORMAČNÍ A PUBLIKAČNÍ AKTIVITY	59
Národní informační centrum pro mládež	59
Bibliografické a informační služby knihovny NÚV	59
Komunikace s veřejností	60
Periodika	60
Publikace	61
PROJEKTY NÚV	65
Podpora krajského akčního plánování (P-KAP)	65
Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze: Kvalita–Inkluze–Poradenství–Rozvoj (KIPR)	65
Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů (PPUČ)	66

Zpráva

výroční zpráva národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ

školské poradenské zařízení
a zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků

Weilova 6, 102 00 Praha 10

Praha 2017

